

PROFESSIONAL

LIGHTING

DESIGN
TÜRKİYE

iki Aylık Aydınlatma Tasarımı Dergisi

GÜNCEL

İskoçya'nın Yeni Çiçeği:
Parlamento Binası

AYDINLATMA TASARIMI

Seattle Merkez Kütüphanesi
Troyes Belediye Kütüphanesi
Zürih Üniversitesi Kütüphanesi

PROJELER

Akbank Kültür ve Sanat Merkezi
İstiklal Caddesi
Hyatt Regency Oteli
Astana Yılbaşı Işık Gösterisi

Dünya'ya Hoşgeldiniz...

Lamp 83 Aydınlatma Demo Dünyası / Kağıthane Showroom

Yahya Kemal Mahallesi, Ayazma Yolu, Turin İş Merkezi, A Blok, 34410, Kağıthane - İstanbul
Tel: 0212-294 70 00(pbx) Faks: 0212 294 70 05 E-mail: info@lamp83.com Web: www.lamp83.com

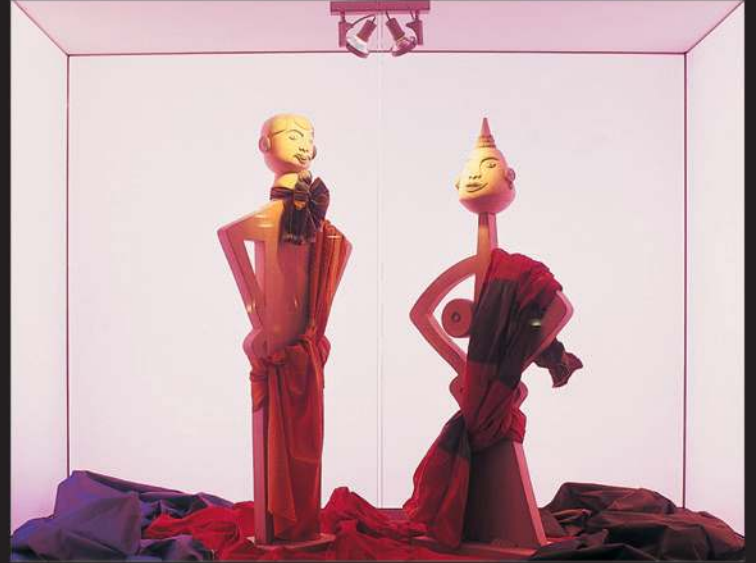
Gördükleriniz gerçek olduğu gibi; yüzlerce iyi aydınlatılmış mekan arasından sizinkinin DOĞRU ve FARKLI algılanmasını sağlar.

Bazıları burada gördüklerinizi bildiklerini öne sürebilirler. Günümüzde; bilgi zaten sahip olunması gerektirir. Önemli olan uygulama becerisidir. İşte bu beceri, Lamp 83 uygulama sanatının başladığı yerdir.

Bu DOĞRU'luk ve FARKLI'lık Lamp 83 teknolojisinde gizlidir.

Renklendirilmiş Lamp 83 Dünyasında yaşamak, teknolojik farklılığımızı hissetmek ve rekabette öne geçmek için siz de diğer ayrıcalıklı Lamp 83 proje ortakları arasına hemen katılabilirsiniz...

Renklendirilmiş "Lamp 83 Dünyasına"...

outdoor lighting interior lighting

office

industry

traffic

shopping

public

sports

siteco
You will see.

studio dekor

www.studiodekor.com

STUDIO DEKOR AYDINLATMA SAN. & TİC. LTD. ŞTİ. Mim Kemal Öke Cad. 7/5 Nişantaşı - İstanbul Tel: 90. 212 291 19 97 Fax: 90.212 291 19 98

Good lighting doesn't just happen.
It's designed.

find the best lighting designers

iald.org

international association of lighting designers

IALD

35th anniversary

Chicago, Illinois, USA 312.527.3677

studio dekor

www.studiodekor.com

STUDIO DEKOR AYDINLATMA SAN. & TİC. LTD. ŞTİ. Mim Kemal Öke Cad. 7/5 Nişantaşı - İstanbul Tel: 90. 212 291 19 97 Fax: 90.212 291 19 98

Değerli Okuyucular

İyi aydınlatma tasarımı nedir ve biz bu tasarımı nasıl kullanırız?

Bir ışık düzeni karşısında, bunun kaliteli bir aydınlatma tasarımı mı yoksa teknik bir ışık planlaması mı olduğunu nereden anlayacağınızı hiç düşündünüz mü? Acaba buradaki ışık iyi mi, kötü mü? Bir ışığın kalitesini anlamamızı ve tanımlamamızı sağlayan faktörler nelerdir?

Eğer böyle bir durum varsa, sizi önce hayal kırıklığına uğratacağım: Aydınlatma tasarımı, ışık planlamasına tezat değildir ve bunun tam tersi olarak da kötü ışığın karşıtı demek de değildir. Aydınlatma tasarımı, bir ışık düzeni için olması gereken planlama sürecinin ana yapısıdır, aydınlatmada bütün ileri sürülen etmenleri dikkate alarak bulunan çözümün sorgulanmasıdır. Bu etmenler, kesin ve öncelikli olarak insanların taleplerine ve algılamalarına yönelik olmalıdır. Doğaldır ki gerektiğinden fazla teknik talepler olmadıkça önemlidir bu etmenler.

Aydınlatma tasarımı dediğimiz olgu, her zaman sayı ve standartlar tanımlamasından daha karışık ve kapsamlıdır. Bu dediklerimiz su iki örnekle açıklanabilir: İlki normal hayatta her gün karşılaşılabilecek bir durumdur. Bir ayakkabıcı dükkanında, müşteri olarak tezgahın önünde dururken, sarkıt lambalardan gelen ışık gözlerimi kamaştırmıştı. Tezgahtar bayana bu durumdan söz ettiğimde, bana benim boyumun çok uzun olduğunu ve bu duruma boyumun neden olabileceğini söyledi. Ayrıca ona göre yapılan aydınlatma kesinlikle standartlara uygundu. O an kendimi, 1.90 metre boyumla anormal, standartlara uymayan, talihsiz bir kişi olarak hissettim. Anormalliği ve standartları kim belirliyordu acaba?

İkinci örnek ise bu sayımızda yer verdiğimiz proje çalışmasıdır. Enric Miralles ve Benedetta Tagliabue'nin Edinburg'taki yeni İskoçya Parlamento Binası hem ışık bakımından karmaşık bir yapıya sahip, hem de son derece fazla sembol yüklüdür. Organik ve ışık tekniği bakımından anlaşılması son derece zor olan sadece mimarisi değildir, TV'den yayınlanan toplantılarda bile talep edildiği üzere aydınlatma planlamacıları çok kapsamlı çalışmalar yapmaktaydılar. Bu projedeki aydınlatma tasarımı, basit görünümünün yanında bütün karmaşık, insani ve diğer teknik talepleri karşılaması, ayrıca mimari dile uygunluğu ve onu desteklemesi, son olarak da planlanan masrafları aşmaması nedeniyle son derece mükemmeldi. Bizim için önemli olan yanı da - ki PLD'yi diğer dergilerden farklı kılan özellik de budur zaten- en sonunda analitik öğelere ve bir değerlendirmeye ve de gerçeklerin irdelenmesine bağlı sonuçlara götüren bir araştırma ve projenin tasarım sürecinin varlığıdır. Tarihi varlığı, acele ve araştırılmayan yayınlarda belirtildiği gibi 1500'de değil, yaklaşık 150 yıl sonraya 1650 yılına dayanmaktadır. Aydınlatma tasarımı kavramı için böyle bir gerçek, büyük bir farkı kapatır ki zaten ışık tekniği planlamasında bunun bir önemi yoktur.

Aydınlatma tasarımının tanımlaması mutlaka iyi ışık demek de değildir. Planlamacılar ışık tasarımı sanatını çok iyi bilmeli ve bunu yapacak şekilde yetişmiş olmalıdırlar. Fakat iyi bir insani ışık sonucuna ulaşabilmek için, tasarım sürecinin başlangıcında kavramsal düşünmeye ayrılan zaman nedeniyle aydınlatma tasarımıyla yapılan işler, algılama psikolojisi ile ilgili anlayışı içinde barındırmayan teknik planlamalara karşı her zaman üstünlük sağlamaktadır. Bu dergi ile buna inanınız.

Joachim Ritter
Professional Lighting Design Editörü

ZUMTOBEL STAFF

“2Light”, ışığı doğrudan reflektörden verme özelliği ve ön panel üzerinde bulunan camda oluşan ışık efektiyle neredeyse havada asılı duruyormuş izlenimi yaratıyor. “2Light” sistemini geleneksel downlight sistemlerinden açıkça ayırt eden bu özel efektin yanı sıra, ışığın iç mekanda aynı oranlarda dağılmasını sağlayan üstün reflektör teknolojisi sayesinde gözü yormayan, diğer bir deyişle neredeyse gün ışığı benzeri bir aydınlatma sağlıyor.

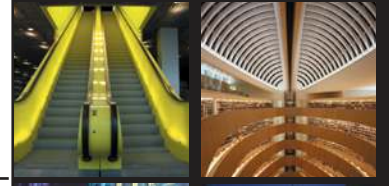
Kompakt ve minimalist bir tasarıma sahip olan “2Light” sisteminin zarif görünümü sizin bir tavan ambiyansı yarattığından, bu avantajıyla ürün ister mağaza veya showroom, resepsiyon veya bekleme odası, ister restoran veya bar, fuaye veya konferans salonu olsun, farklı alanlarda çok değişik aydınlatma gereksinimlerinin karşılanması için rahatlıkla kullanılabilir.

2LIGHT

KAPAK		
GÖRÜNÜM	Troyes Belediye Kütüphanesi Aydınlatma Tasarımcıları: Speeg & Michel, Paris Fotograf: M.Philippe Ruault	
GÜNCEL		
AYDINLATMA TASARIMI	Aydınlatma Tasarımı Dünyasından Haberler	14
PROJELER		20
DİĞER	İskoçya Parlamento Binası	30
		40
	Seattle Merkez Kütüphanesi	46
	Troyes Belediye Kütüphanesi	50
	Zürih Üniversitesi Kütüphanesi	54
	Akbank Kültür ve Sanat Merkezi	58
	İstiklal Caddesi	60
	Hyatt Regency Oteli	63
	Astana Yılbaşı Işık Gösterisi	65
		70
	Temel Aydınlatma Bilgisi	71
	Ürün Tanıtımı	
	ELDA'dan Haberler	
	IALD'den Haberler	

Ticaretin küçük devi

Ticaretin küçük deviyle tanışmaya hazır mısınız? Ford, bir ticari araçtan beklediğiniz gücü, sağlamlığı ve geniş yükleme kapasitesini bir binek aracın manevra kabiliyeti ve kompaktlığıyla birleştirdi... Ve ortaya küçük dev araç çıktı. Şehir içi ticareti için özel olarak tasarlanan Fiesta Van, trafik sıkışıklığı, park ve yükleme boşaltma gibi konularda hayatınızı kolaylaştırıyor. Uygun fiyatları, 1.4 Duratorq TDCi common-rail turbo dizel motoru, geniş iç hacmi, mükemmel yol tutuşu ve pratikliğiyle Ford Fiesta Van'lar tüm Ford yetkili satıcılarında sizi bekliyor. Ayrıntılı bilgi için, Ford Direkt Hattı 444 3673 ya da www.ford.com.tr

Yeni Ford **FiestaVan**

Ford Otosan tarafından ithal edilmektedir.

Merhaba,

Hayalperestler miydik, bilmiyoruz. Kimilerinin dediği gibi, doğru zaman doğru yerde miydik, bilmiyorduk. Ya da Ortaçgil'in şarkısında söylediği "Bu iş zor, çok zor yonca" gibi bir durumla mı karşı karşıya kalacaktık, bilmiyorduk. Bilgilendiğimiz, öğrendiğimiz çok şey oldu, yoksa biz, o yeldeğirmenlerine karşı savaş açanlar mıydık, onu da bilmiyorduk. Bildiğimiz bir şey var ise, bugün buradayız. Karşınızdayız. Elinizde tuttuğunuz bu ilk sayımızla, sizlerle birlikteyiz.

Orada bir dergi vardı. Orada, Almanya'da. Aydınlatma tasarımının dünyadaki en önemli dergisi. Konusundaki önemli derneklerin farklı bir bacağı olan dergi. Onlar ve biz. Hummalı hazırlık çalışmalarının bir noktasında onlar ve biz, artık bir aradaydık. Sekiz yıl ve kırk sayının deneyimiydi artık arkamızda olan. O güçle ve o azimle yolumuz daha bir güzelleşti. Nasıl bir sonuca varacağımızı bilemiyorduk ama azimliydik, kendimize güvenimiz tamdı.

Orada bir dergi vardı. İngilizcesi, Fransızcası, Almancası, Rusçası ve Çincesi olan bir dergi. Ona Türkçeyi kattık. Aydınlatma tasarımının bu en önemli yayın organı artık Türkçe, hem de üzerine eklenmiş Türkiye projeleriyle birlikte Türkçe.

Her sayıda farklı bir güncel konu, farklı farklı projeler çevresinde aydınlatma tasarımı gündemi ve bu gündemle bağlantılı ya da bağlantısız Türkiye'den projeler. İlk sayımızda gündemde kütüphaneler var. Seattle'dan, Zürih'e ve Troyes'e kütüphaneler. Güncel konumuz İskoçların uzun bir aradan sonra kurdukları parlamentolarının aydınlatması. Türkiye'den ise Akbank Kültür ve Sanat Merkezi var, boylu boyunca İstiklal caddesi var, Hyatt Regency Oteli var, Astana'daki yılbaşı ışık gösterileri var. Türkiye projelerinin ağırlığını arttırmak hedef; o projelerin, hatta, ana dergide yayımlanmasını sağlamak, o projeleri aydınlatma tasarımı gündemi içine dahil etmek, hatta ve hatta güncel konu olarak yayımlanmasını sağlamak. Hedef, arkamızdaki dergi ve derneklerin desteğini de alarak çeşitli atölye çalışmaları yapmak, belki de ışık festivalleri düzenlemek ve kimbilir daha bilemediğimiz nice etkinliğe, nice organizasyona imza atmak.

Amacımız belli. Dünyada ve Türkiye'de aydınlatma tasarımı konusundaki gelişmeleri mimarlarımızdan inşaatçılara, belediyelerden özel şirketlere bir çok kişi ve kuruluşa aynı anda ulaştırmak. Aynı zamanda da Türkiye'de yapılan çalışmaları tüm dünyaya duyurmak. Ve dergimize her zaman kaynak olarak kullanılacak bir başucu kitabına dönüştürmek.

Nihai amacımız da belli. ıslıl ıslıl bir Türkiye, pırıl pırıl bir İstanbul, ısıklar saçan bir Ankara... Kimbilir amacımızdan öte, belki de umudumuz bu, hayalimiz bu.

Bu amaçlar, bu hedefler doğrultusunda doğduk, ilk sayımızla karşınızdayız.

Zordur her doğum, sancılıdır, bir tek güneşin doğuşu hariç. Çünkü o, zaten her gün yeniden doğar. Belki sancı çekilecek ama her iki ayda güneş gibi doğacağız bir kez daha, bir kez daha. Güneş gibi aydınlatacağız, ısıtacağız, Tüm arzumuz bu...

Tanju Akleman
Professional Lighting Design Türkiye
Genel Yayın Yönetmeni

Sizi bu konuda yalnızca bir uzman aydınlatabilir

www.totalaydinlatma.com

total

Meşrutiyet Cad. 145 Tepebaşı, İstanbul T: 0212 251 9171
Simon Bolivar Cad. Ebuziya Tevfik Sok. No. 4/5 Çankaya, Ankara T: 0312 440 9206
Riskulova 21/7 Astana, Kazakistan T: 00 7300 726 3027

ERCO

TAL
TECHNICAL
ARCHITECTURAL
LIGHTING

**louis
poulsen**

FAGERHULT

ACABEKOV
LIGHTING COMPANY INTERNATIONAL

redi

Aydınlatma Tasarımcısı Kimdir?

Varolan gerçek durum göz önüne alındığında hala bir çok inşaat müteahhidi ve mimar ısı kavramını tam olarak kavrayamıyorlar. Doğru ışığın önemi tam olarak anlaşılamadığı gibi, bağımsız ve profesyonel bir aydınlatma tasarımcısından neler beklenebileceği de bilinmemektedir. Bu konu yalnız lüks ve lümenle sınırlı değildir. Aydınlatma tasarımı denilen olay tekniğin yanında yaratıcı ve estetik öğeleri de içinde barındırır. Biçimin ısı planlaması konusunda da işlevden sonra geldiği söylendiği zaman kafaların iyice karıştığı görülebilir. Tüm bu girizgahtan hareketle, bir aydınlatma tasarımcısının görevlerinin neler olduğu ve bu görevleri yerine getirmek için ne gibi yeteneklere sahip olması gerektiğinin özetlenmesi gerekmektedir.

Gad Gladi

Aydınlatma tasarımcısının mimari alanda üzerine düşen görev, insanın yaşadığı çevredeki ışığı teknik ve estetik bakımından şekillendirmek ve planlamaktır. O, mimarların, şehir planlamacıların ve inşaat müteahhitlerinin isteklerini kavrar, istenilen biçimlere uygun ve teknolojik olarak en ileri düzeydeki bir aydınlatma taslağını hazırlar.

Bunun yanında, bir profesyonel aydınlatma tasarımcısının bilgileri, içerisi ve dışarıyı diye sınırlanamaz. Sadece yapay ışık ta değildir onun uğraş alanı, aynı zamanda çevremizdeki gün ışığı ile de yakından ilgilenmesi gerekir. O, bu özelliği ile, endüstrinin planlama çalışmalarını bedelsiz olarak hazırladığı yapının her zaman dışında kalır. Bağımsız bir aydınlatma tasarımcısının satışlardan elde edilecek ciroyla uzaktan yakından ilgisi yoktur, o işini yaparken böylesi kaygıların çok dışındadır. Onun tasarımını gerçekleştirirken yegane amacı doğru ışığı planlamaktır ve nihai hedefi ise başarısını ve fikirlerinin kabulünü ücret olarak tanımlamaktır.

Tüm bu örneklerden de anlaşılacağı gibi aydınlatma tasarımcısı aydınlatılan çevrenin bütünüyle ilgilenir. Görsel olarak amaçlanan yapıyla ve aydınlatma sisteminin bakımıyla ilgili beklentilere yanıt verecek şekilde çalışmalarını yapar. Bir insanın aydınlatma anlamındaki yaşam kalitesini oluşturacak olan görme duyusu ile ilgili fizyolojiyi çok iyi bilerek ve bu bilgileri hep göz önünde tutarak, mimarinin sekline ve işverenin mekanla ilgili fonksiyonel beklentilerine uyan atmosferi gerçekleştirecek şekilde düşünce yapısını kurar. Ayrıca bir aydınlatma tasarımcısının dikkat edeceği diğer önemli noktalar da, aydınlatılan mekanın mimari özelliklerini ortaya çıkarmak, gereken durumlarda enerji tasarrufu sağlayabilmek ve çevrenin korunmasını her zaman ön planda tutmaktır.

Mimari aydınlatma tasarımcısı, hem teknik, psikolojik ve fizyolojik araştırmalardaki en son gelişmelerle, hem de kendi planlama amaçlarıyla doğrudan ilişkisi olan alanlardaki yöntemlerle ilgili köklü bilgilere ve ustalığa sahiptir. Aydınlatma tekniği alanında ise hali hazırda çeşitli ışık kaynaklarını ve onların özelliklerini, lambaları, milli yönetmelik ve normları (çevre koruma yönetmelikleri ile birlikte) çok iyi bildiği gibi bir aydınlatma projesi ile ilgili ekonomik beklentiler konusunda da geniş çapta bilgiye sahiptir. En son belirtilen husus, bir aydınlatma sistemine gereken ışıklar ve lambaların sağlanması ve kurulması için başlangıçta ne gibi harcamalar yapılacağının hesabıdır.

Profesyonel aydınlatma tasarımcıları şüphesiz ki yaratıcı, sanatçı ve hatta kimi zaman şair ruhlu kimselerdir. Çünkü ışık planlamasında başarılı sonuçlar elde etmek için olaya sadece tek yönlü bir eğitimi kullanarak bakmak yeterli olmamaktadır. Aydınlatma tasarımcısı, aydınlatma tekniğindeki birimlerin, ölçülerin ve ölçme usullerinin nasıl kullanılacağı ve bu

bilgilerle nasıl çalışılacağını iyi bilir. Bazı tasarımcılar mimari alanda yetişmişlerdir, bunun yanında, bazıları ise eğitimlerini tiyatro alanında ya da elektrik mühendisliği konusunda ya da daha farklı alanlarda almış olabilirler. Mimaride ısı planlayıcısı, aydınlatma için gerekli olan temel elektrik ve elektronik bilgisine sahiptir ve ilaveten gün ışığını da çok iyi bilmek zorundadır. O, görme olayının psikolojisini ve fizyolojisini anlar; gözün nasıl çalıştığını, insanın çeşitli ışık durumlarına nasıl tepki verdiğini, mekan algılama ve renk-kontrast efektinin neler sağlayabileceğini iyi bilir.

Bağımsız aydınlatma tasarımcıları, insanların, aydınlatmanın çeşitli tonları oluşurken ısıya, ısıya ve rengin yansıtılmasına verdikleri tepkilerde, kültürel ve coğrafi kökenli faktörlerin rol oynadığının ayırında olarak sık sık kendi ülkeleri dışındaki ülkelere giderler, hatta kimi zaman farklı kültürlerdeki farklı kıta ya da ülkelerde görev yaparlar. Bu olay, onların aydınlatma tasarımı konusundaki ufuklarının daha da genişlemesine neden olur.

Aydınlatma tasarımcısının mesleği şüphesiz ki öncelikle teknik bir meslektir ama bilinen en önemli gerçek şudur ki; mimari planlama, sırf teknik planlama kavramının çok ötesindedir. İçinde yaşanan ve çalışılan mekanların etkisini daha da kuvvetlendirici tasarım taslaklarını geliştiren aydınlatma tasarımcısı, bu anlamda hem yaratıcı hem de sanatçı bir yönü vardır. Doğaldır ki mimariyi de her zaman göz önünde bulundurur, hatta bunun da ötesine giderek ışığın mimari üzerindeki görsel efektlerini kafasında canlandırır.

Bu arada, ışığın mimarinin dördüncü boyutu olduğu da, akademik anlamda kabul gören geçerli bir görüş. Burada belirli ışık miktarlarının tavsiyelere göre üretilmesinden daha karmaşık bir konu söz konusu. Aydınlatma tasarımcısı, bu bağlamda, hem ışık efektleri ve buna ait materyallere, hem de ışık ve onun kullanış tarzı hakkında geniş bilgilere sahip bir uzmandır. O, sadece bir üreticiyi ve bununla birlikte ürün çeşitlerini temsil etmez. Ürün satışı ile ilgili bir kaygısı olmamasından dolayı, tasarımında, bir mekanı kullanışlı ve duyarlı bir biçimde aydınlatmak için gerekli ürünleri kullanma yolunu seçer. Eğer hazırlanan projelerin başarılı olması, projeden yararlanacak kimselerin kendilerini yaşadıkları ve çalıştıkları ortamda iyi hissetmeleri ve mimarinin en etkileyici şekilde yansıtılması ve gösterilmesi gerekiyorsa, aydınlatma tasarımcısının projenin başlangıcından itibaren mutlaka projelere katılması gereklidir.

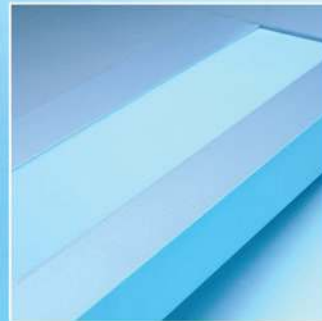
AYDINLATMANIN İNCELİKLE BÜTÜNLEŞTİĞİ ÇİZGİ:

FLAT LINE

Doğru aydınlatmanın çağdaş çizgisini ofisinize, işyerinize, plazanıza taşıyın: FLAT LINE!

Aydınlatma sektöründe dünya markası SWILUX, kalite ve dizaynı bir arada sunan FLAT LINE'ı sizin için üretti.

İçinde bulunmaktan ve yaşamaktan her zaman keyif alacağınız çalışma ortamlarına ışık tutmak için...

SwiLUX

⇒ Gölgelemin Gücü

Oslo'da Siirsel Bir Aydınlatma Tasarımı

Eirin Stoen Oslo'daki Ulusal Sanat ve Tasarım Üniversitesi'nde yüksek lisans tezi olarak ısıyla çalışma yapmaya karar vermişti. Işığın, bir mekan; fiziksel olarak içerisinde bulunmaksızın radikal değişimlere uğratması ve buna bağlı olarak da insanlardaki etkisinin neredeyse hipnotize olmaya kadar varması, onu bu konuda çalışma yapmak yönünde yüreklendirmişti.

İnsanlar, kamuya açık alanlarda karanlıkta yürürken kendilerini güvende ve rahat hissedemezler, hep bir tedirginlikleri vardır. Hatta bu güvensizlik, en kötü durumda korku ve paniğe bile yol açabilir. Korkunun ortaya çıkması genel olarak içgüdüsel ve daha önce yaşanmış kötü bir deneyimle her zaman ilişkilendirilemez. Eirin Stoen projesinde, ışığın büyüleyici niteliğini, bu içgüdüye ya da korku hissine yanıt vermek ve onunla mücadele etmek için kullanmıştır. Onun yapmak istediği, insanların dikkatlerini belli bir noktaya çekerek korkularını, en azından geçici bir süre için, unutmalarını, bir kenara atmalarını amaçlıyordu.

"Ben bir ağacın gölgesinin fotoğrafını çektim ve onu bir mercek siperinin içine aktardım. Yapraksız ağaçları daha heybetli ve daha siirsel buluyorum."

Işığın işlevsel aydınlatmanın yanında sanatsal bir takım çalışmalarda da kullanılması, hem tasarımcı olan hem de belediyelerde ya da kamuda görevli bir çok insanı parklarda ya da kamusal diğer alanlarda bu türden çalışmalar yapmak adına yüreklendirmişti. Eirin, insanların sanata olan tepkilerini gözlemleyebilmek sık sık parka gidiyordu. "Bazıları orada uzun süre kalıp her şeyi seyreliyorlardı ve gördüklerinin ne olduğunu soruyorlardı." Onun ağaçlarla çalışma yapmayı seçmesinin nedeni, onları siirsel bulmasının yanında, insanların kendilerine gelecek tehlike konusunda ağaçların arkasından ya da gölgelerinden tedirgin olduğunu fark etmesi idi.

Hazırladığı proje, Ocak-Nisan 2004 tarihleri arasında Oslo'da bir parkta kurulu kaldı.

Aydınlatma Tasarımı: Eirin Stoen

Ürünler: ProFlood - Philips Norway

Fotoğraf: Eirin Stoen

⇒ Konferans

ELDA+ Vox Juventa Gelecek Kuşağın Gelistirilmesine Yönelik Genç Tasarımcılar Konferansı

Yaratıcı aydınlatma tasarımcısı olma çabaları içerisinde, öğrenciler ve profesyonel aydınlatma tasarımcıları ışığın ve aydınlatmanın birçok unsurlarını izliyor, inceliyor ve araştırıyor. Vox Juventa bu genç öğrencilere elde ettikleri sonuçları uzmanlar karşısında sunma, diğer gençler ve profesyonel aydınlatma tasarımcıları ile fikirlerini paylaşma imkanı sağlıyor, aydınlatma tasarımı eğitimi veren üniversiteler ve yüksekokullar arasında yakın işbirliğini teşvik ediyor.

3-4 Haziran 2005 tarihleri arasında "Royal Institute of Technology" Haninge, Stockholm'da gerçekleştirilecek olan ELDA+ Vox Juventa, Prof. Jan Ejhed'in başkanlığında yapılacak.

Seçilen öğrenciler, konferansda sunumlarını yaptıktan sonra, uzmanlardan oluşan jüri, para ödülü alacak olanı tespit edecek. Konferansda sunum yapacak olan katılımcıların 30 yaşını geçmemiş olması ve yapacakları sunumun kendilerine ait bir çalışma olması gerekiyor. Katılacak olan öğrencilerin aydınlatma tasarımı, mimarlık veya bu konularla ilgili bilim dallarında öğrenim görmeleri, bağımsız aydınlatma tasarımcısı olarak görev yapan mezunlar olmaları veya aydınlatma tasarımı alanında genç eğitimciler olmaları bekleniyor.

Her sunum için ayrılan süre, soru cevap kısmı dahil olmak üzere 45 dakika. Katılımın 28 Şubat tarihine kadar teyid edilmesi ve sunumların 15 Mart 2005 tarihine kadar teslim edilmesi isteniyor. Uzmanlardan oluşan jüri, teslim edilen çalışmalar arasından sunucuları seçecek. Programın en son hali 31 Mart 2005 tarihinde ilan edilecek. Sunucuların seyahat masrafları ELDA tarafından karşılanacak.

www.eldaplus.org

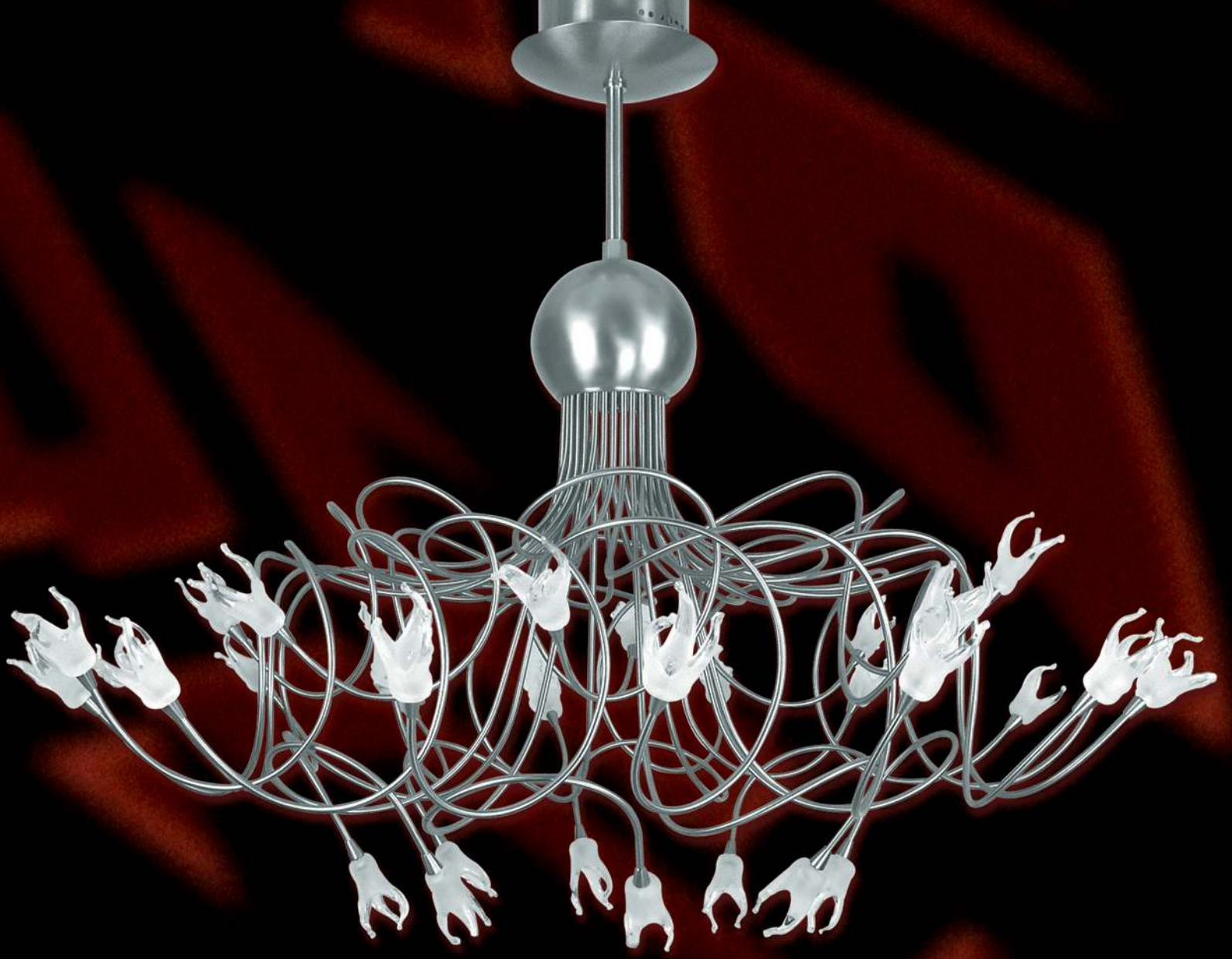
⇒ Bildiri Sunumu için Çağrı

Lux Pacifica

Lux Pacifica'nın beşinci konferansı 24-26 Temmuz 2005 tarihleri arasında Avustralya'nın North Queensland bölgesinin Cairns kentinde gerçekleştirilecek. Konferans hakkında ayrıntılı bilgi ve kayıt işlemlerine www.arch.usyd.edu.au/~luxpacific adresinden ulaşabilirsiniz. Bu senenin konusu "Towards a Sustainable Lighting Future" ("Sürdürülebilir Bir Aydınlatma Geleceğine Doğru"). Ayrıca, bilimsel araştırmalar ile ilgili sunumlar, aydınlatma enerjisinin temelleri, yeni tasarım teknikleri uygulamaları, yeni ürünler ve hizmetler ve çevre ve geliştirme konularında sunumlar yapılabilecek. Sunum önerilerinin özetleri en kısa süre içerisinde Word dokümanı formatında Warren Julian'a (warren@arch.usyd.edu.au) gönderilebilir. Gönderilen dokümanın, konuyu ve fikirlerin niteliğini değerlendirebilmek için yeterli bilgi içermesi gerekiyor. Seçilen sunum sahipleri Nisan başında ilan edilecek. Sunumun tamamının Mayıs 2005 sonuna kadar teslim edilmesi gerekiyor.

İrtibat: Dr. Warren Julian

warren@arch.usyd.edu.au

Design by Kevork Canoğlu

İSTANBUL COLLECTION

Stainless Steel 32x10W/12V. Halogen

Super Light®

Fabrika: Piyalepaşa Stad Sokak No:31/5 Beyoğlu-İstanbul-Turkey Tel: +90 212 297 34 47 - 48 Fax: +90 212 235 96 25
Showroom: (Küçükyaşı) Bağdat Cad. 154/1 Küçükyaşı-İstanbul-Turkey Tel: +90 216 417 86 92 Fax: +90 216 417 87 24
Showroom: (Şişhane) Okçu Musa Cad. İpek Çıkmaşı Alkan Han No: 2/5 34420 Karaköy-İstanbul-Turkey
Tel: +90 212 243 60 29 Fax: +90 212 243 60 28 web: www.superlight-tr.com e-mail: superlight@superonline.com

Shanghai F1 Yarış Pisti

Shanghai'daki Formula1 yarış pisti, Bonn, Post Tower'dan sonra, ikinci çalışma raporunun konusudur. Yarışçılar arasında en hızlıları için yapılan bu pist, Asya'da yapılan üçüncü Formula1 pistidir. Malezya ve Japonya (Suzuka) uzun zamandır Formula1 yarışlarına düşkünlüğü ile bilinmektedir.

Mimarisi ve atmosferi açısından değerlendirildiğinde, bu pist kesinlikle bir numardır. Kavramsal yönü ve yapısı açısından yegane olan pist, özellikle gece görüntüsü açısından diğer yarış parkurlarının hiçbir şekilde kendisiyle rekabet edemeyeceği özelliktedir. Proje basmakalıp bir çalışma olmadığı gibi, varolan diğer pistlerin kopyası hiç değildir. Böylece gerçekten Formula1 sirkinin ve batı dünyası resminin bir yansıması olarak sıralanamaz. Çünkü Shanghai'daki yeni yarış pistinin tasarımının temelinde düşünme, ulusal kültür köklerinin mimari yansıması ve genel olarak bölgeye olan bağlılık yatmaktadır. 18 aydan daha kısa bir süre içerisinde inşa edilen parkur, Çin işareti Shang şeklindedir, bunun anlamı ise "yukarıya doğru çabalamak" tır.

Tilke GmbH ile Aachen/D mühendis ve mimarlarının ortak çalışmaları sonucunda, Formula1 yarış pistleri inşaatlarının kutup noktalarını koymuş, pistin aydınlatma konusunda italyan aydınlatma tasarım bürosu Consuline (Milano) ile birlikte çalışmıştır. Yapılan planlama sonucunda, modern teknolojinin geleneksel elemanları temel alınmış, özellikle gece saatlerini unutulmaz bir deneyime çevirecek bir çalışma çıkartılmıştır.

LED'ler ve solar enerji bağımsız aydınlatma çözümlerinin temel bölümünü oluşturmaktadır. Çalışma raporu olağandışı ışık tasarım kavramını tanıtmakta ve özel aydınlatma sistemlerini ayrıntılı olarak göstermektedir.

Lighting Academi 2005 Eğitim Programı

Targetti Vakfının eğitim kısmınca organize edilen LIGHTING ACADEMY (Aydınlatma Akademisi); aydınlatma sahasında çok önemli ve enteresan deneysel/egitimsel fırsatlar sunmaktadır.

2005 yılında organize edilecek ilk atölye çalışması "Mimari Aydınlatma Tasarımı" konusunda aydınlatma tasarımcısı Prof. Harald Hofmann yönetiminde 27-30 Nisan 2005 tarihi arasında gerçekleştirilecektir.

5 Ekim'de başlayacak olan ikinci atölye çalışması "Mağaza Aydınlatması" konusunda; uluslararası mağaza zincirleri için aydınlatma kavramları geliştirerek, ışığın/aydınlatmanın mağazalardaki temel rolünün incelenmesini kapsayacaktır. Bu çalışma Ron Harwood ve Kenneth Nisch yönetiminde gerçekleştirilecektir. Ron Harwood, Illuminating Concept firmasının kurucusu ve başkanı olup, dinamik atmosfer ve büyüleyici ortamlar geliştirerek, markalarının çok daha iyi algılanması konusunda uzmanlaşmıştır. (BMW, Nike, Disney, Calvin Klein). Mimar Kenneth Nisch ise JGA firmasının başkanı olup, Amerika'nın önde gelen mağaza tasarımcısı ve marka strateji uzmanıdır. (Brookstone, Godiva, Jaguar, Origins, Philip Morris ve Saks Department Store Group).

Bunların yanı sıra 16-19 Kasım 2005 tarihleri arasında iç mekan aydınlatması konusunda italyanca bir temel kurs düzenlenmektedir. Uygulamalı Ulusal Optik Enstitüsü, Üniversiteler ve Uluslararası Aydınlatma Tasarımcılar dernekleri ve uluslararası aydınlatma firmalarının uzmanları ile birlikte düzenlenen bu kurs 4 gün sürelidir.

Çalışma/Kurslar Floransa tepelerinde Vespuci ailesince inşa edilen "Villa La Sfacciata" adlı rönesans villasında yapılacaktır. Bu konu hakkındaki daha detaylı bilgiyi www.lightingacademy.org sitesinden temin edebilirsiniz.

Mimarlar: Tilke GmbH, Aachen

Işık tasarımı: Consuline, Milano

20x29,7 cm, Brosür, 32 sayfa, 45 renkli fotoğraf ve çizim, kısmen renkli

VIA-Verlag, Gütersloh

www.via-verlag.com

TÜM MEKANLAR İÇİN AYDINLATMA ÇÖZÜMLERİ

WEVER & DUCRE

INTRA

CIVIC

VIABIZZUNO

D A R K L I G H T I N G S Y S T E M S

Topağacı İhlamur Yolu Mine Apt. 21 / 1 D : 4 Teşvikiye 34365 İstanbul T +90 212 233 83 38 F +90 212 233 83 29 www.dark-lighting.com

⇒ Eğilimler

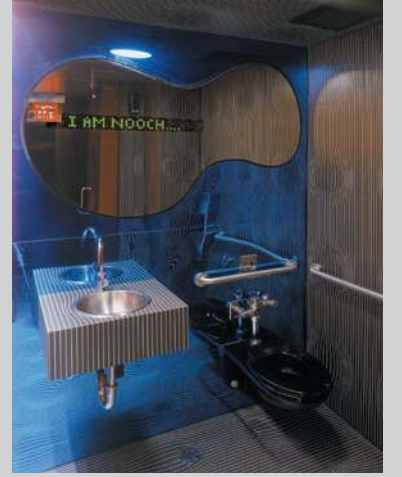
Asya Duyarlılığı

Asya, New York'un gözde semtlerinden Chelsea'ye giriyor. Bir erişte lokantaları zinciri olan ve merkezi Singapur'da bulunan Nooch, geleneksel erişte dükkanını, sanat ve aydınlatma öğelerini kullanarak sık bir lokanta ve aynı zamanda bir buluşma mekanına dönüştürdü. Endüstri tasarımcısı Karim Rashid tarafından tasarlanan lokanta, modern duyarlılığın, konforun ve yüksek yaşam tarzının karışımından meydana gelmiştir.

17. ve 18. Caddenin kesiştiği yerde bulunan lokanta, New York'taki Levy Lighting şirketinin dinamik aydınlatmasını görmek açısından mutlaka ziyaret edilmesi gereken bir yerdir. Binanın ön cephesinin tamamı, aşağıdan yukarıya kadar pastel renkli bir ipek deseni ile kaplanmış tek parça camdan yapılmıştır. Ön cephe aşağıda ve yukarıdaki özel oyuklar üzerinde, çok göze çarpıcı bir yeşil ışıqla aydınlatılmıştır. Bu, değişken ve çepeçevre bir parlaklık sağlamaktadır. Girişte yüksekliği 3 metre kadar olan Asyalı bir kadın yüzü karşılar ziyaretçileri. Bu resim bir camın içine yerleştirilmiştir ve resmin aydınlatması, cam kapının arkasındaki tavana göze çarpmayacak şekilde yerleştirilmiş lambalarla gerçekleştirilmektedir.

Bu lokanta, mimariyle ışığın uyumunun en güzel örneklerinden birini sunar. Karim Rashid içinde sunduğu anlaşılır hatlar ve estetik kaygısı ile ünlüdür. Tasarımı bozmaaksızın iyi bir aydınlatmayı sağlayabilmek için gerekli malzemenin seçimi konusunda uzun bir süre düşünmüştür. Hem fizyolojik hem de fiziki bir yumuşaklıkla insana uygun bir mekan ortaya çıkarmayı tasarlamış ve bu amacı doğrultusunda, müşterilerle ilk anda buluşacak bütün tabure, sandalye ve masaların yuvarlak köşeli olması konusuna önem vermiştir.

Yine de, bu lokantaya modernizm damgasını vurmaktadır. Yüzeyi pürüzsüz, üç köşeli madeni bar, mekanın ortasında bir uçtan diğer uca uzanarak, odak

noktasını oluşturur. Soyut modern sanat anlayışı, bir tekno-modern tarz ortaya koyarak, lokantanın bütün kuzey iç duvarını süslemektedir. Duvardaki bu sanatsal olgu da cam içerisine yerleştirilmiştir ve aydınlatılması, aşağıdan ve yukarıdan sürekli bir ışıqla arkadan yapılmaktadır.

Sandalyelerin limoni yeşili ve duvarlardaki ısı ısıllı pembe gibi güçlü renkler yenilenmiş küresel bir çağı talep etmektedir. Bir diğer çağdaş yaklaşım ise, tuvaletlerin bulunduğu yerdeki, "Şaşırtıcı görünüyorsun, Haydi kaplanım daha ne duruyorsun" dedirten LED aydınlatmasıdır. Girişte led ışıqlı ile yazılmış şöyle bir yazı göze çarpar: "Erişte cinsel yaşamınız için çok yararlıdır, yerinizi şimdiden ayırtınız."

Aydınlatma tasarımı: Levy Lighting Inc., New York

Proje tasarımcısı: Karim Rashid, New York

Mimar: O'Neil Langan Architects P.C., New York

Ses danışmanı: Sound Investment Audio, Şikago

Fotoğraflar: Brian Park

⇒ Işık Sanatı

Her Mevsim Yeşil Kalan Ağacın Dalları

Sanatçı ve tasarımcı Simon Corder, Londra'daki Oxo Tower Wharf için, kış tatilinin başladığı gün açılışı yapılması gereken ve o günden itibaren sürekli kalması düşünülen bir aydınlatma tasarımı geliştirmek üzere görevlendirilmişti. Amaç, lokantaları ile, tasarım dükkanları ile, galerileri ile bir bütün olan Oxo Tower Wharf binasının yaşamsal özelliklerini yansıtacak dramatik ve çağdaş bir ışık düzenlemesini ortaya koymaktı. Gerçekleştirilecek aydınlatmanın nehir kıyısı boyunca, Waterloo köprüsünden ve daha da ötesinden rahatlıkla görünmesi isteniyordu.

"Bough 1" (Dal 1) fikrine, farklı kültürlerin geleneklerinden bilindiği üzere her mevsim yeşil kalan ağaçların kış ortasında ve yılbaşlarında evlerde bulundurulmasından gelinmişti. Tarih öncesindeki devirlerde bile kış ortasındaki yaprağını dökmemiş ağaçlar yaşamın sembollerinden biri olarak görülmekteydi. Işık ve ateş, asli amaç olarak uzun soğuk geceleri ısıtmak için kullanılmaktadır, aynı zamanda da en uzun gündönümünden geçip günlerin tekrar uzamasının beklendiği kış mevsiminde bu iki öğeden dekoratif olarak da yararlanılmaktadır. Oxo Tower Wharf'taki Bargehouse'un duvarına yapılan "Bough 1", renkli uzun flüoresan lambalarıyla gerçekleştirilmiş 17 metre yüksekliğinde dikkat çekici bir düzenlemedir.

Aydınlatma tasarımı: Simon Corder, Londra

Aydınlatma uygulaması: Trafalgar Lighting, Londra

Ürünler: Flüoresan Lambalar, EncapSulite

Fotoğraf: Simon Corder

⇒ Sergi

Isığın Büyüsü

23 Kasım 2004'de, tasarım, uygulamalı sanatlar, mimari ve sanat konusunda dünya çapında bir buluşma noktası olma özelliği gösteren ve Viyana'da kurulu bir müze olan MAK'ta açılan Mehr Licht (Daha Fazla Işık) isimli modern sanatlar sergisi ve MAK Lite (MAK ışığı) isimli kalıcı bir ışık düzeni, ışığın duygusal gücünün ve şiirsel boyutunun ortaya çıktığı kutsal bir ayin gibiydi.

Isığın büyü, yalnızca Targetti Light Art Koleksiyonunun sanat eserlerine ayrılmış sergi salonunun içinde değil aynı zamanda şaşırtıcı bir aydınlatmayla biçimi değiştirilmiş binanın dış kısmında da fazlası ile hissedilmektedir. Sanat ile mimariyi yoğuran bu çalışmanın sahibi, 1960'lardan bugüne minimalist sanat anlayışının en önemli temsilcilerinden biri olan James Turrell'dir. Bu ünlü Amerikalı sanatçı, Flüoresan ışık kaynaklarına uyguladığı yeni uzaktan kumandalı sistemle farklı farklı ışık ve renk modelleri oluşturmuş ve binanın mimarisinde etkileyici mekansal ve görsel bir olayı gözler önüne sermiştir.

Kalıcı ışık düzeninin açılış töreni heyecan verici bir tiyatro gösterisi şeklinde gerçekleştirildi. Sanatçı, gecenin karanlığında MAK'ın önüne gelerek, müzenin 18. yüzyıldan kalma ön cephesine bir laser ışığı gönderdi. Bina bu işaretle birlikte, sanki sihirli bir değnekle dokunulmuş gibi, bütün görüntüsünü değiştirerek, her gece pırıl pırıl parılayacak olan, mimari sanatının, teknolojinin ve şiirselliğin etkileyici bileşimini görenlere hissettiren "Islıl ısı ve rengarenk bir rüya" güzelliğine büründü. Turrell'in yaptığı bu müdahale, müzenin kendi dinamiğinin yanında değişime yönelik tüm kavram ve fikirlerin sembolü haline geldi, hatta binalar gibi durağan ve değiştirilemez gibi görünen nesnelerin bile. MAK mimarisinde oluşturulan bu gece yorumu, pencerelerinin dinamik ve çok renkli aydınlatılmasıyla sağlandı.

Cepheyi içeriden gelen bir ışıkla vurgulamak ve tuğlalardan oluşturulmuş büyük kütlelerin durağanlığını kırmak için, binanın merkezinden yayılan çarpıcı bir ışık müzeyi çepeçevre sarmıştı. Bu seçim, binalarda genel olarak kullanılan projektör ile aydınlatmaya, dramatik etki yaratan bir karşı duruştur ve bu yapısıyla da düşlerin cazibesini daha bir ortaya çıkaran gerçek bir mimari müdahaledir.

Aydınlatma tasarımı: James Turrell, Arizona

Ürün: Targetti

Burada İskoçya'nın geleceği için oy veriliyor. Genel Kurul salonu birkaç yüz kişiyi almakta ve televizyon yayınları için de ısıtma tekniği açısından oldukça iyi bir donanıma sahip.

İskoçya'nın Yeni Çiçeği

Edinburg'daki İskoçya Parlamento Binası

Metin: Jean M. Sundin, Enrique Peiniger, Alison Ritter

Fotoğraflar: Roland Halbe, Thomas Mayer, Ralph Richter, Duccio Malagamba

1997 Eylül'ünde İskoç halkı, yaklaşık 300 yıllık bir zaman dilimi sonrasında

İskoç Parlamentosu'nun yeniden kurulmasına yönelik referandumda oy

kullandı. Olumlu sonuç çıkması sonrasında

12 Mayıs 1999 tarihinde yeniden kurulan

İskoçya Parlamentosunun en yaşlı üyesi

sıfatıyla konuşma yapan Winifred Ewing şu

açıklamayı yaptı: "1707 yılının 25 Mart'ında

çalışmasını belirsiz bir tarihe erteleyen

İskoçya Parlamentosu, bu vesile ile yeniden toplantıya çağırılmıştır. "Bu yeni

yapılanma ile İskoçya, sağlık eğitim ve trafik konularının kontrolünü kendi

üzerine alıyordu. Şimdi onların yeni bir parlamento binasına gereksinimleri

vardı ancak bu binanın yalnızca partilerin çalışma odaları ve genel kurul

salonundan ibaret değil de İskoçya'nın kendini bağımsız bir ülke ve güçlü

bir millet olarak hissedeceği bir yapıda olması gerekiyordu: Modern, etkili,

güven hissi uyandıran, doğayla iç içe ve yegane olacak bir yapı... İşte bu

amaç doğrultusunda yapılan İskoçya Parlamento Binası, etkileyici mimarisinin

yanında son derece başarılı aydınlatmasıyla İskoç halkının bu beklentilerinin

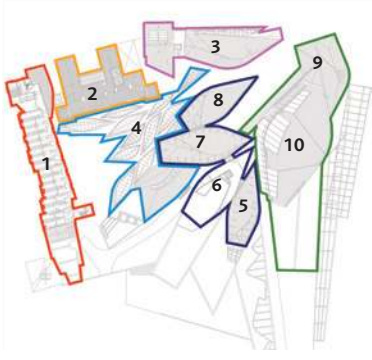
hepsine yanıt vermekteydi.

Fotoğraf: Duccio Malagamba

Fotoğraf: Roland Halbe

Yerleşim planı

- 1 MSP Binası
- 2 Queensbury House
- 3 Canongate Binası
- 4 Fuaye
- 5 Birinci Kule
- 6 İkinci Kule
- 7 Üçüncü Kule
- 8 Dördüncü Kule
- 9 Basın Binası
- 10 Genel Kurul

9 Ocak 1998'de, referandumdan 4 ay sonra, yeni İskoçya Parlamento Binasının İskoçya'nın başkenti Edinburg'un Holyrood bölgesinde yapılacağı açıklandı. Yaklaşık olarak dört dönüm büyüklüğündeki bu alan, Edinburg şehir merkezinin 1 km doğusunda, Unesco tarafından dünya kültür mirası olarak kabul edilmiş bir yerdedir ve orada Quennsberry House hastanesi bulunmaktadır. Felsklippe Salisbury Crags'a bakan arsa, şehrin tarihi meydanında, Edinburg resmi kraliyet ikametgahı olan Holyrood sarayının hemen yanında bulunmaktadır.

İskoçya Parlamentosu'nu eşsiz kılan yalnızca mimarisi değil, aynı zamanda bu projeye yönelik olarak çok yönlü ve kapsamlı bir aydınlatma planlaması yapılması ve en önemlisi de tüm projeyi ortaya çıkarmak için gösterilen kararlılıktır. Yeni Parlamento bir çok binadan oluşmuş yapılar kompleksi şeklinde düşünülmüştür: Milletvekilleri için bir büro binası, restorasyonu yapılmış Queesberry House, komisyonların toplantılarını yaptığı dört kule, Genel Kurul Salonu Binası, Basın Kulesi, alt katta camlı bir fuaye, yaprak şeklinde çatı pencereleri olan Garden Lobby diye anılan bölüm ile Canongate kütüphane ve araştırma binaları bulunmaktadır.

Kubbe tavanın altında yer alan hoş bir kafeteryadan, birkaç yüz kişilik Genel Kurul salonuna kadar tüm iç mekanlar farklı farklı özellikler taşırlar. Binaların çok üstün ve her yerin kendi özelliğine uygun bir aydınlatma sistemiyle donatılmasıyla, gerek tek kişilik çalışma

odalarında, gerekse açık alan çalışma mekanlarında, yemek salonlarında, araştırma kütüphanelerinde, komisyon toplantı alanlarında, Genel Kurul salonunda, halka ayrılmış yerlerde, dolaşımın çok fazla olduğu bölgelerde, fuayede, otopark için ayrılmış alanlarda ve dış alanlarda son derece işlevsel sonuçlar elde edilmiştir.

Bu projedeki dış alanlar, varolan parkların genişletilmeleridir ve böylesi fiziksel olarak yan yana duran iki Kraliyet projesinin bir arada yürütülmesi nadir görülmektedir. Her iki alan birbirinden çok farklıdır ve bu farklılığa karşın birbirleriyle uyum içerisinde varlıklarını sürdürecek şekilde planlanmalıdır. Aydınlatma projesi ve gerekli malzemelerin seçimi yapılırken Kraliyet Sarayı tarafından görevlendirilmiş şehir planlamacıları ile birlikte çalışılması ve onların bu konudaki onayları gerekmektedir.

Aydınlatma tasarımı takımı başından beri planlama çalışmalarının içinde yer almıştır. Bu, New York'tan Office for Visual Interaction Inc. (OVI) bürosunun her zaman rastlanmayan ama teşekkür edilmesi gereken bir şartı idi. Ortaya çıkan sonuç itibarıyla da, neden başından itibaren profesyonel aydınlatma tasarımcılarıyla birlikte çalışıldığının yanıtı verilmektedir. Bu çalışma prensibi sayesinde gün ışığı için binanın planlamasında değişikliklere gidilmesinin gerekliliği ortaya konabilmiştir.

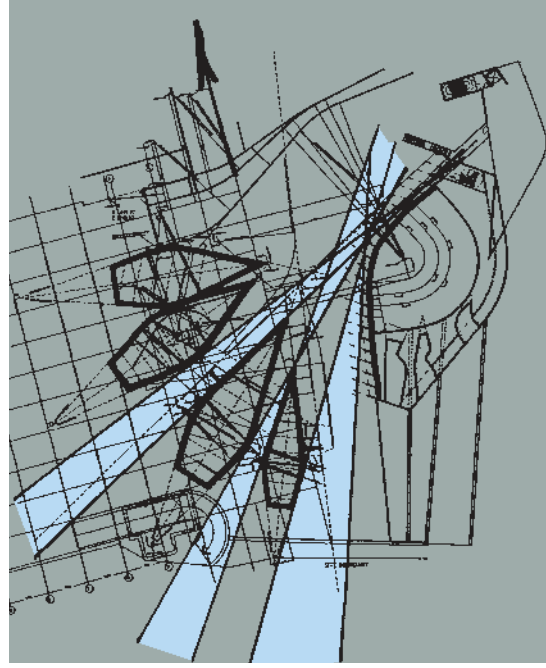
Proje MSP binaları denilen (Members of Scottish

Parliament) milletvekillerinin çalışma binalarının planlamasıyla başladı. Burada yapılan, daha önce de bahsedildiği gibi, aydınlatma tasarımının bina topluluğun diğer kısımlarının mimari tasarımıyla birlikte yürütülmesiydi. Projenin bütününde, enerji tasarrufunun göz önünde bulundurulduğu aydınlatma planlamaları ile birlikte etkili bir tasarımın yapılması da esas alınmıştı. Lambaların yerini asgari ölçüde sınırlamak için, tek tip uzunlukta flüoresan lambaları kullanılmıştır.

Ofis aydınlatmasında kullanılan ışık kaynakları, örneğin aynaların arkası, duvar içleri ve lambirler gibi çok sayıda alanda yer almışlardır. Binanın dışındaki ve içindeki merdiven boşluklarında, aydınlatma çözümü olarak, kendisi de aydınlatmanın bir parçası olan binanın kendisi kullanılmıştır. Betonun içinde dikine delikler bırakılmıştır ve duvarlara, o delikleri kapatan estetik kafesler yerleştirilmiştir. Beton profil, kendine komşu duvar yüzeyinin aydınlatılabilmesi için yansıtıcı vazifesi görebilecek şekilde biçimlendirilmiştir. Dikey olarak monte edilmiş flüoresan lambaları paslanmaz çelikten yapılmış basit bir pervazın arkasında saklı durmaktadırlar.

Parlamentonun yapılacağı arsa üzerinde 1667 yılına tarihlenen ve bugüne kadar ayakta kalan Quennsberry House isimli bina bulunmaktadır. Bu bina, geçen 300 yıl boyunca çok kez sahip değiştirmiş ve kimi zaman hastane, kimi zaman da askeri bir kışla olarak kullanılmıştır. 1997 yılında devlet binayı, İskoçya

Günışığı diyagramı: Diyagram, dört kulenin, gölgeleme yaparak Genel Kurul salonunu doğrudan gelecek gün ışıklarından nasıl koruduğunu gösterir.

Bina kompleksinin tipolojisinde baz alınan ana kompozisyon, fuayenin üstünden Genel Kurul salonuna doğru uzanan ve yukarıdan bakıldığında dört yaprak şeklinde görülen dört kuledir.

Ampul ışığının etkisini ve kalitesini arttırmak için uzun ömürlü, enerji tasarruflu sıcak renkli ışık kaynakları kullanılmıştır.

Fotoğraf: Thomas Mayer

Fotoğraf: Roland Halbe

Fotoğraf: Roland Halbe

Fotoğraf: Roland Halbe

Fotoğraf: Ralf Richter

Fotoğraf: Ralf Richter

Parlamentosu olarak kullanılmak üzere kamulaştırmıştır. Bina, tarihi eser kimliği korunarak, iyi bir restorasyonun ardından parlamento başkanı ve onun hizmetindekilere çalışma mekanı olarak tahsis edilmiştir. Aydınlatma tasarımı, binanın tarihi karakterini ve görünüşünü göz önünde bulundurarak, iç mekanlardaki beklentilere yanıt verecek şekilde yapılmıştır. Planlamalarda eski eserleri koruma hususunda maksimum özen gösterilmiş ve bütün çözümler için tarihi eserlerden sorumlu makam olan Historic İskoçya organizasyonundan gerekli onaylar alınmıştır. Kesinlikle yapılmaması gereken işlemlerden biri tavanlara, yerlere ve duvarlara doğrudan aydınlatma teçhizatı yerleştirilmesi idi.

Planlamacılar, binanın geceleri hoş bir etki yaratmasını istiyorlardı. Bu nedenle büro tipi tavan armatürlerinden büyük ölçüde kaçınıldı ve taş yüzeylerin dokularını ortaya çıkarmak amacıyla, duvarların gömme projektörlerden gelen serit şeklindeki ışıklarla aydınlatıldığı asma tavan elemanları kullanıldı. Yüzeye monte ve aynı zamanda sarkıt şeklindeki armatürlerden ise daha küçük mekanlarda çevre aydınlatması sağlamak amacıyla yararlanılmıştır. Sıcak renkli flüoresanlar yardımıyla da istenen konfor kalitesinin elde edilmesi sağlanmıştır.

Komisyonlar gibi çeşitli toplantıların yapılacağı yeni yapıların hepsi Genel Kurul binasına doğrultulmuş yaprak şeklindeki dört kulenin içine yerleştirilmiştir. Kulelerde, hem açık alan şeklinde hem de kişisel çalışma ofisleri, altı farklı komisyona hizmet veren toplantı odaları, yemek salonları ve konferans salonları bulunmaktadır. Gün ışığı kullanımının, kulelerin konfigürasyonunun ve sıralanmasının üzerinde güçlü bir etkisi olmuştur. İskoçya Kraliyet Bankası tarafından 1999 yılında piyasaya sürülen anma

amaçlı bir banknotun üzerinde, projenin mimarı Enric Miralles'in kullandığı biçim üzerine yazdığı bir metin ile birlikte yeni binanın ilk planının görüntüsü yer almıştır. OVI bürosunu aydınlatma tasarımcıları, derinlemesine araştırmalar yaptıktan sonra Genel Kurul salonundan içeriye doğrudan güneş ışığı girmesini diye kuleleri gölge yapıcı unsur olarak kullanmışlardır. Gün ışığındaki değişimlerle oluşan görüntülerden dolayı kulelerin planlanan yeri, bu nedenle bir kez daha değiştirilmiştir.

Kulelerin içinde altı tane farklı toplantı salonu (her biri 50-100 kişi kapasiteli) vardır. Bunları birbirlerinden farklı kılan büyüklükleri, geometrik yapıları ve yerleşim planlarıdır. Bu salonların iç mekanları, birbirine geçmiş yay şeklindeki yüzeyler ve normalin iki katı yükseklikteki kubbeli tavanlarla karışık geometrik yapıdadırlar. Cam kaplamalar, yatay pencereler, aydınlatma boşlukları ve çatı pencereleri gibi yapısal özellikler ise televizyon yayınları için uygun ışık şartları düşünülerek tasarlanmışlardır. Aydınlatma hem sade olmalı hem de çevreyle kaynaşmış olmalı idi ve aynı zamanda da çok özel aydınlatma açıları sağlanmalıydı. Buradaki en büyük zorluk, mekanın tavanının asimetrik tasarımına karşın oturma yerlerinin, tam tersi olarak simetrik olması idi. Farklı yüksekliklerdeki karmaşık, kubbeli tavan dolayısıyla gerek duyulan düşey ve yatay ışık seviyelerini elde etmek için büyük bir alan bilgisi ve deneyim gerekmektedir. Ayrıca televizyon teçhizatları ile uygun bir koordinasyonu sağlayabilmek için renk sıcaklıklarının tam ölçümleri gerekmektedir ki bu sayede toplantılara katılan insanların ekranda iyi görünmeleri sağlansın. Bu fikirleri hayata geçirebilmek için, dekoratif etkili açıklıklar ve sarkıt armatürler geliştirilmiştir. Ama belli özel noktadaki aydınlatma cihazlarının ise yalnızca

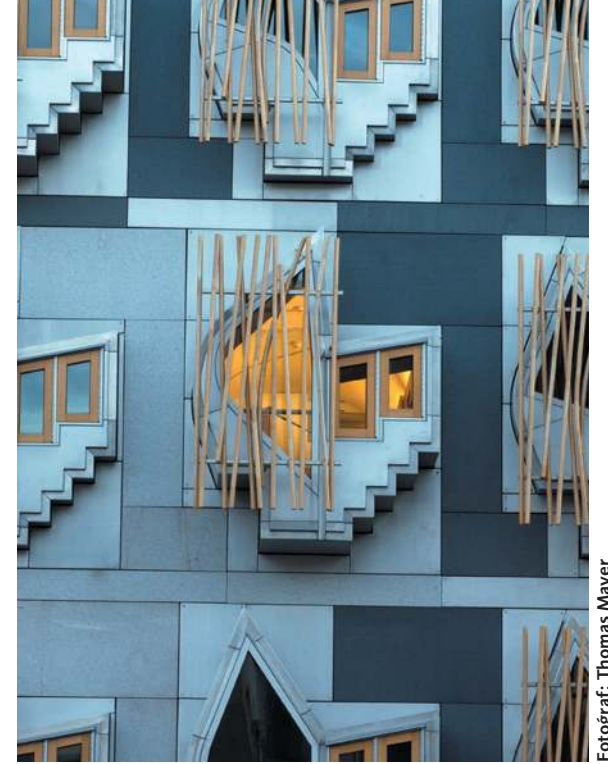
Fuayedeki mimari yüzeyler, ısıyı yakalayan ve yansıtan malzemeler kullanılarak aydınlatılmıştır.
Cam tavanın geceleri çevredeki ısılandırmayla yumuşak bir şekilde parıldaması sıcak bir atmosfer yaratır ve mekanı sanki yeniden biçimlendirir. Küçük cam sarkıt armatürler içeriye ilave bir parlaklık sağlar.

Büyük merdiven çıkışı duvarlara dizilmiş ısıklı cam öğelerle aydınlatılmıştır. Isık oyuklarının birbirine yakınlığı, en aydınlık yer olması gereken aşağıda ve basamaklardaki aydınlık bölümün yukarıya göre daha fazla alanı kaplayacağı şekilde ayarlanmıştır.

Fotograf: Roland Halbe

Milletvekili çalışma odalarındaki pencerelerin kenarlarındaki her alanda sıcak bir atmosfer yaratılmıştır. Öğleden sonraları vuran gün ışığı, oturulan yerin bombeli duvar yüzeyine canlılık verir. Akşamları burası, bir kol yardımı ile okuma ışığı amaçlı olarak ta kullanılabilen çok küçük bir T2 flüoresan lamba ile aydınlatılmaktadır.

Fotograf: Thomas Mayer

Fotograf: Roland Halbe

Milletvekili çalışma odalarının aydınlatılması, duvar dolaplarının üst tarafında gizlenmiş düz flüoresan lambalar yardımıyla aşağıdan yukarıya doğru yapılmıştır. Böylece beton tavanlar boş bırakılmış ve lambalardan rahatsız olunmaması sağlanmıştır.

teknik bir gereksinime yanıt veren özellikleri vardır. Sarkıt armatürler, asma noktalarının olabildiğince az sayıda olması amacıyla, grup grup dizilmişlerdir. Her bir sarkıt armatür, lambaları kendi etrafında olan ve bir örtücü düzenlemesi ile değişmesini sağlayan bir kol tertibatından oluşur. Her lamba başının asılı çubuklarının asılan nokta ile arasındaki oynama mesafesi 85 milimetredir. Oynama mesafesi, ayar yapılırken yandaki lambadan gelen ışıla rahatsız olunmamasını sağlar.

En önemli iç mekanlardan biri, yapı kompleksinin büyük bir kısmını oluşturan Genel Kurul salonudur. Planlamacılar, Genel Kurul salonunun eşsiz mimari özelliklerinin -ters bir ahşap iskelet ve büyük camlı alanlar- televizyon yayınları için, burada da, uygun ışık şartlarının yaratılmasında zorluk oluşturduğu görüşündeydiler.

Televizyon yayınları için en önemli aydınlatma konularından biri kontrastın kontrol altına alınmasıdır. Bu, ışıklılık alanının sınırlandırılması ve mümkün olduğunca az gölge oluşumunu sağlamak anlamına gelmektedir. Ama bu, hiçbir zaman, basık bir aydınlatma istendiği anlamına gelmiyordu, tersine fazla dramatik kontrastların azaltılması ve dengelenmesi gerekiyordu. Renk sıcaklığı fazla olan halojen lambalar ve CDM metal halojen buharlı lambaları da kapsayan lamba tekniğindeki yeni gelişmeler, test edilmiş ve bu alanlarda başarılı bir şekilde kullanılmaya başlamıştır. Bu gelişen teknolojiler sayesinde, yalnızca televizyon kameralarının gereklerini yerine getirmekle kalmayıp, aynı zamanda doğru ışık değerlerinin yakalandığı güzel sonuçlar elde edilmiştir. Bir yüzeyin her noktasındaki belirli ışık değerlerinin her zaman homojen olması sağlanmaktaydı. Tıpkı televizyon kurumlarının kaliteli ışık değerlerini elde etmek amacıyla belirli açılarla tutturmaya çalışmaları gibi. Tüm bunların üstesinden gelmek için, çağdaş bilgisayar teknikleri yardımıyla içine insanların da yerleştirildiği mekan modellemeleri yapılmaktaydı.

Aydınlatma kontrol sistemleri, bir taraftan toplantılardaki aydınlatmaların, gezi amaçlı ziyaretler sırasındaki aydınlatmadan farklı kılınacağı işlevsel bir yapıyı kurarken, bir taraftan da esnek optik efektleri sayesinde geceleri ışık seviyesinin düşürülmesini sağlamaktadır.

Bu binanın, kraliyete ait bir yerde olduğu ve aynı zamanda da Kraliyet Sarayı'nın tam karşısında olması göz önünde tutularak, dış mekanların aydınlatılmasında dikkat edilmesi gereken bir çok nokta bulunmaktaydı. Buralarda aynı zamanda aydınlatmasının yapılacağı mekanlardan bazıları, su ile oluşturulmuş çeşitli unsurlar,

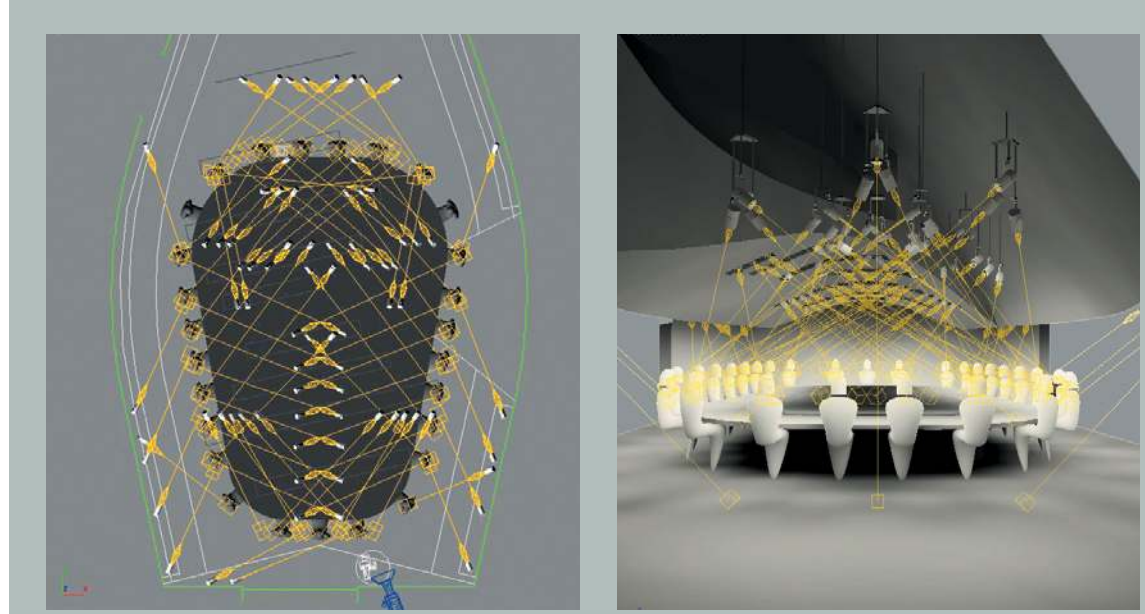
büyük bir açık meydan, çeşitli bina girişleri, kaldırımlar, bisiklet yolları ve umuma açık yollardı.

Şehir çevresi ve arazinin özellikleri nedeniyle, etraftaki binalardan ve parlamento kompleksinin kendi binalarından, İskoçya'nın bu yeni çiçeğini oluşturan yapılara ayrı ayrı bakıldığında, ortaya çok sayıda görüntü çıkmaktadır. Parlamento binalarının ve park alanının dengeli bir etki bırakan aydınlatması sayesinde yapının çevre ile uyumlu bir hale dönüşmesi ve aynı zamanda da önemli noktalardaki ısı yoğunlaştırmaları ile insanların kendilerini güvenlikte hissetmeleri sağlanmıştır.

Bütün yapı topluluğunun bir araya gelmesindeki dengeyi sağladıkları için cephelerin görüntüsü de ayrı bir önem taşımaktaydı. Işığı dışarıdan projektörler ile vermenin aşırı şiddetli bir tesiri olabileceğinden ve binaları elde olmaksızın büyük gösterebileceğinden, bunun yerine pencerelerden dışarıya vuran ışık tercih edilmiş ve önemli kısımlar, bu şekilde vurgulanarak ortaya çıkarılmıştır.

Daha samimi bir ortam yaratılması ve kullanıcılar için bakım kolaylığı sağlanması amacıyla çok az sayıda elektrik direği kullanılmıştır. Bunun yerine iskele babası tipinde lambalar, basamakların ısılandırılması ve yere monte edilmiş projektörler tercih edilmiştir. Girişleri öne çıkarmak için ise, önemli yapısal unsurlar ve belirli duvarlar aydınlatılmıştır. Metal halojen lambalı yer projektörleri halk girişinin önündeki beton sütunları aydınlatmaktadır ve bunlar yine aynı zamanda saçakların alt kısmını da tatlı bir şekilde ön plana çıkartırlar.

Geniş çaplı ışık planlaması ve doğru ışık tekniklerinin kullanılması ile buradaki üç boyutlu bir çok mekanı bir uyum içinde bağdaştıran aydınlatma çözümleri ortaya çıkarılmıştır. Aydınlatma her binanın eşsizliğini gözler önüne sermiştir. Aydınlığın ve kontrastın dengesi ise yapı topluluğundaki binaları birbirine bağlamıştır. Tasarımda gün ışığından yararlanmanın projenin temel unsurlarından biri olduğunu gözden kaçırmaksızın yapılan elektriksel aydınlatma mimariyle olabildiğince bütünleşmiştir. Detaylı düşünülerek oluşturulan bu proje sayesinde bina ve onun aydınlatması, kalitesinden hiçbir şey kaybetmeksizin birlikte yaşanacaklardır.

Komisyon Toplantı Odalarında hedeflenen çalışma / Kesit

Fotoğraf: Roland Halbe

Toplantı Odası - İkinci Kule - Bahçe Seviyesi

Komisyon Toplantı Odalarında Aydınlatma Çalışması

Proje katılımcıları:

İşveren: Secretary of State of Scotland and the Scottish Parliamentary Corporate Body

Mimarlar: Enric Miralles/Benedetta Tagliabue - RMJM Scotland Ltd., Edinburg

Mühendislik: RMJM Scotland Ltd., Edinburg

Proje yönetimi: Bovis Lease Lend

Yapı mühendisliği: Ove Arup and Partners

Akustik danışmanlık: Sandy Brown Associates, South Queensferry, Londra

Aydınlatma danışmanı: Office for Visual Interaction, Inc. (OVI) - Jean M. Sundin, Enrique Peiniger

Kullanılan Ürünler:

Fuaye, komisyon odaları, kulelerdeki çalışma odaları, milletvekili çalışma odaları, bina altındaki otopark, kantin, lokanta ve tüm umumi alanlar: RSL Rodust & Sohn Lichttechnik GmbH

Genel kurul salonu, kulelerdeki çalışma odaları: Erco

Milletvekili çalışma binası (MSP): Elliptipar

Queensberry House: Louis Poulsen

Otopark: Thorn; RSL Rodust & Sohn Lichttechnik GmbH

Fuayedeki çatı penceresi: Glasbau Hahn

Aydınlatma kontrol cihazları: Lutron

3Dmax yazılımı: Discreete

Fotoğraf: Roland Halbe

Konferans Salonu - Birinci Kule - Birinci Kat

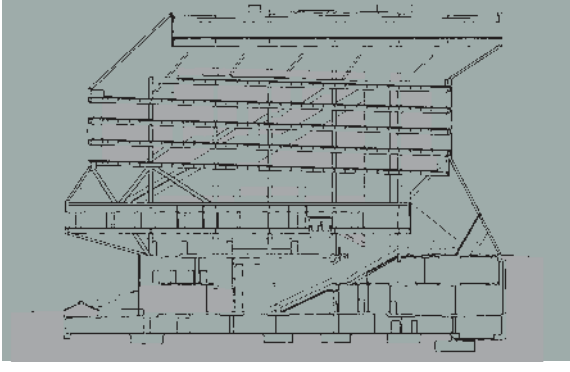
Aydınlatma Tasarımı İçin Disiplinlerarası Eğitim Kavramı

Seattle'daki Yeni Merkez Kütüphanesi

Metin: Joshua Ramus, Suzan Tillotson, Edward Bartholomew

Fotoğraflar: M. Philippe Ruault, Praknesh Parik, LMN Architects, Floto+Warner Studio

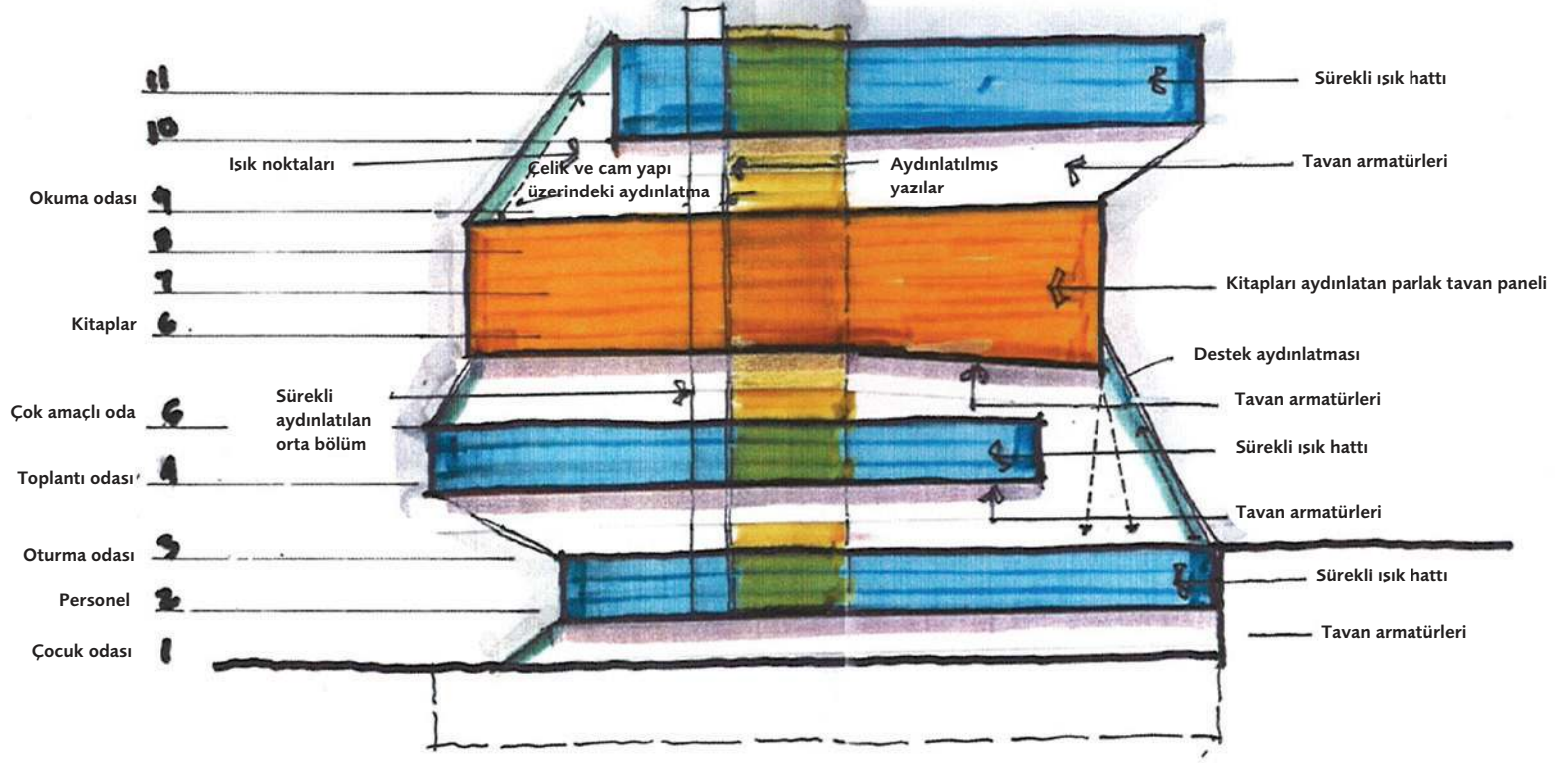
Kesit

Tozlu ve alaca karanlık okuma salonları ile bir nebze nostalji veren kütüphane atmosferi artık geride kaldı. Duvarlar yıkılıyor - gün ışığı belki en son devrilemez moral kainatını yeniyor ve aydınlığın parlaklığı ile sayısız yeni bilgi taşıyıcılarını beraberinde getiriyor. Mimari değişiyor, ısıldayan camdan bir prizmayı andıran Seattle'daki yeni merkez kütüphanesine dikkatle bakıldığında, bu değişim sanki hiçbir mantığa sığamayacakmış gibi düşünülüyor. Aslında her şey çok basit, çünkü kütüphanenin mimarisi, OMA ve LMN mimarlarının fonksiyondan yola çıkarak yarattıkları bir tasarım. Aynı durum ışık planlayıcıları Kugler Tillotson Associates'in sorumlu olduğu aydınlatma tasarımı için de geçerli.

Bir kütüphane ilk etapta bilginin toplandığı ve arşiv edildiği ve öncelikle de insanlar "için" bir bina. Dolayısıyla bina halk için ve buna göre dekore edilmesi gerekiyor. Seattle kütüphanesi başka hiçbir yerde görülmediği kadar bu gereksinimleri karşılıyor. Camdan oluşan bir bina, cam ve tekrar cam, günün aydınlığında karaya oturmuş bir uzay gemisinin yabancılığını yansıtsa da, akşam ve gece saatlerinde bir pırlanta parlaklığının asillğine sahip. İç mekanda kullanılan ışıklara göre dışarıya büyüleyici yüzünü yansıtıyor.

Fotoğraflar: M. Philippe Ruault

Binayı ön plana çıkartan ve yegane yapan, gün ışığını kullanma kararı için alınan cesaret faktörü. Genelde eskenar dörtgen şeklindeki izolasyon panelleri çelik konstrüksiyona asılmış ve alüminyum metalden üretilen bir kalıp ile metalik bir parlaklık sağlanmış. Bu sistem ayrıca gün ışığı yönlendiricisi görevi yapıyor. Sayısız asimetrik metal delikler minyatür gölgelendirme elemanlarını andırıyor.

Fotoğraflar: M. Philippe Ruault

Yeni Medya ortamlarının ortaya çıkması ve yayılması ile fonksiyonları itibarıyla geleneksel yapıya sahip kütüphaneler gerçekten tehdit altında imiş gibi görünüyor; yeni teknolojiler tarafından fethedilmek üzere olan bir kale. Bu masalda elektronik barbarlaşıyor. Anlaşılamaz, huzursuz edici varlığı, kontrol edilemez yapısı düzen, gelenek ve uygarlık kaybını temsil ediyor. Kütüphaneler, tepkisini moral açıdan güçlü olan ve savunmaya dönük yapısıyla yansıtıyor. Konuşma tarzı ile sosyal sorumluluk ve değerlerin savunması konusundaki görevine hakim olmak istediğini ifade etmek istiyor. Son on yıl içerisinde kamuya açık alanların hızla erozyona uğradığı görülüyor.

Kamusallaşmanın temelinde özgürlük yatıyor. Giderek özelin daha zekice ve eğlendirici, bir nevi açık özüne uyumu, kamu alanının yerini alıyor. Aslında açık olan bu davete ücret ödeniyor. Özgür ve halka açık alan olarak gıdilebilecek en son kaçış noktası olarak kaldığında kütüphane, modası geçmiş bir moral noktası olarak görülüyor.

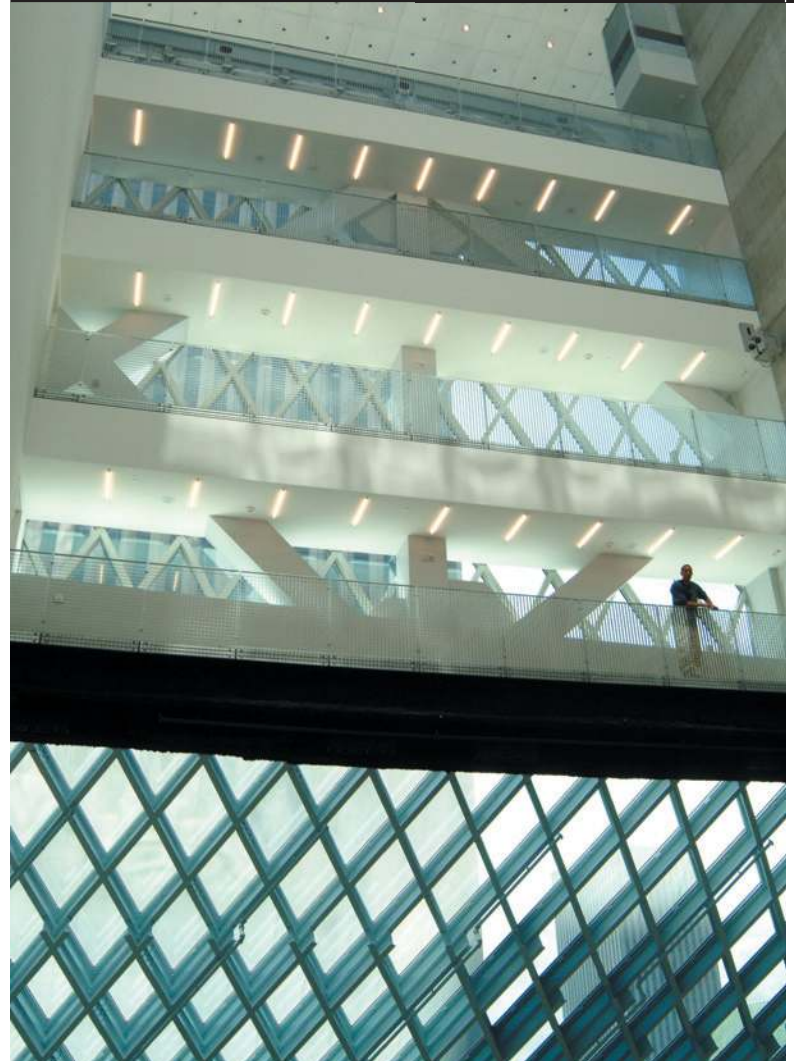
Tasarım kavramı

Mimarların temel hedefi, kütüphaneyi yeni bir kuruluş olarak tanımlamaktı, sadece kitaba ayrılan yegane alan olarak değil, tüm medya çeşitlerinin -yeni ve eski- aynı ve okunmaya değer şekilde yer aldığı, bir bilgi toplama merkezi olarak görmek. Bilgiye her yerden her an erişilebilen zamanımızda, tüm medyanın aynı anda kullanılabilmesi ve içeriğinin seçilebilmesi, kütüphaneye yaşam önemi katıyor. Seattle'deki merkez kütüphanesi tasarımının temeli, programa olan uygunluğu, esnekliği, açık ve sezgisel bina yapısına dayanıyor. En orijinal elemanlar arasında kitap spiralleri ve karıştırma odası "mixing chamber" olarak adlandırılan mekan yer alıyor. Kullanıcılar bu mekanı interaktif çalışmalar ve iletişim amaçlı kullanıyorlar.

Esneklik

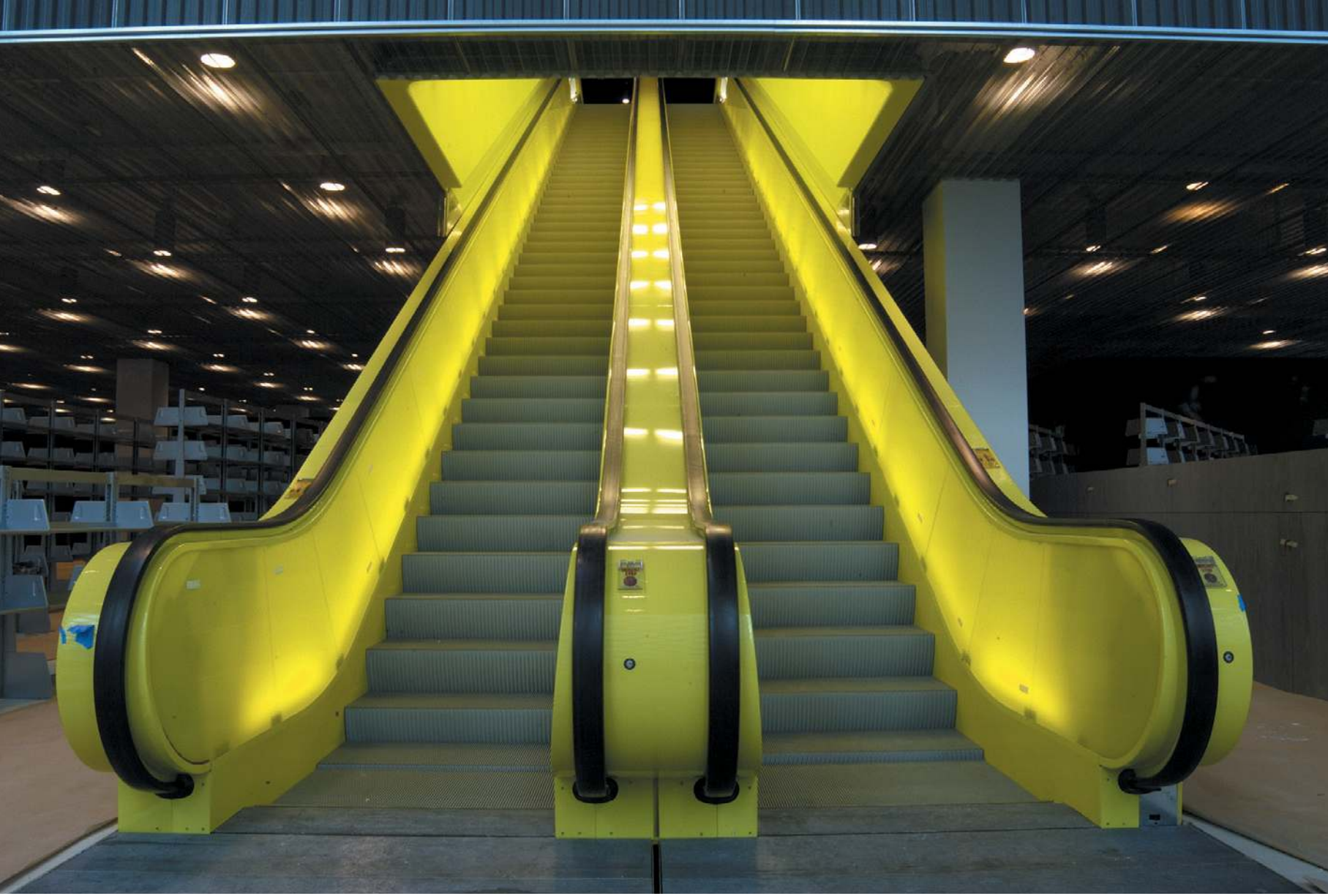
Zamanın kütüphanelerinde esneklik, genellikle neredeyse tüm aktivitelerin yapılabileceği genel mekanların yaratılması ile yorumlanıyor. Görevler ayrılmıyor, mekanlar veya kişisel alanlar kendi özelliklerini yansıtmıyor. Pratik olarak bu, açılış gününde kitap raflarının, büyük (ancak büyüklüğü planlanamayan) okuma salonlarında yer alan birimler olarak tanımlandığı, ancak bitmez genişleme süreci içerisinde, halka açık alana sıkıştırıldığı anlamına geliyor. Esnekliğin bu geleneksel şekli, kütüphaneyi sonuç olarak kendisini diğer bilgi kaynaklarından farklı kılabilecek çekiciliğinden uzaklaştırabilir.

Aslında bu tür çokanlamlı bir esneklik yerine kütüphane daha seçici bir yapıyı filizlendirebilir, mekansal departmanlara organize olabilir, bunlara belirli görevler verilebilir ve bu mekanlar bu doğrultuda dekoratif olarak düzenlenebilirdi. Her departmana göre tasarlanmış esneklik mümkün olabilmekte ve bir bölümün diğer bölüm tarafından engellenme tehdidi ortadan kalkmış olabilmektedir.

Fotoğraflar: M. Floto-Warner

Arkadan aydınlatılmış sarı yeşil cam paneller ve linear flüoresan lambalar, yürüyen merdivenleri ve asansörleri belirginleştiriyor. Bu unsurlar, ziyaretçilere birinci kattan en üst kata kadar eşlik ediyor ve her seviyede yeni ışık görüntüleri açıyor, bunlar ise farklı fonksiyon alanlarını vurguluyor.

Fotografılar: M. Philippe Ruault

Organizasyon

Merkez kütüphanesinin tasarımı için alınan ilk tedbir, denetimsiz olarak büyüyen çoğalan medya ve programların kontrol altına alınması oldu. Aynı elemanların kombinasyonu ile programlanabilir kümeler tanımlandı (Beşinin sınırları tam olarak belirli, dördünde ufak sınırsızlıklar olan). Artık kütüphanede bulunan her platform işlevini maksimum performans ile yerine getiren, mimarisi tanımlı ve buna göre yerleştirilmiş programlı bir kümeydi ve büyüklük, esneklik, dolaşım, yapı mekaniği, elektrik ve montaj tekniği donanımları açısından çeşitlilik gösteriyordu. Platformlar arasındaki mekanlarda kütüphaneciler bilgi veriyor ve çeşitli platformlar arasında kesişen noktaları organize ediyorlardı.

Tipik yüksek Amerikan binalarında katlar üst üste yığılır. Bu yapı tarzının değiştirilmesi ile artık aynı anda farklı

Aydınlatma Kavramı

Seattle Merkez Kütüphanesinin aydınlatma çalışmaları, kompleks mimarisi, kullanılan olağanüstü malzeme, dar bütçe ve LEED Silver Sertifikasyonu nedeniyle zorlayıcı büyük bir çalışmayı temsil etmektedir. LEED'in açılımı Leadership in Energy and Environmental Design'dır ve burada enerji ve çevre planlaması açısından yol gösterici bir rol almaktadır. Bu sertifikasyon özellikle enerji tüketimini azaltmak için uygulanmaktadır. Bu nedenle, park binası lambaları dahil olmak üzere halojen metal basınçlı buhar lambaları gibi tüm lambalar enerji tasarrufu sağlayan balastlar ile donatıldı.

İyi yalıtılmış, dolaylı ya da doğrudan monte edilebilen gömülü aydınlatma armatürleri ile, dış cephe aydınlatması için kullanılan yaratıcı çözümler ve meyil içerisine entegre lambalar LEED kurallarına uyum

Yumuşak mekan ısıkları okuma alanlarını aydınlatıyor.

Arkadan aydınlatılmış polikarbon tavan panelleri dağılmış, gölgesiz magazin alanlarının aydınlatılmasını sağlıyor.

Genelde alışılmış ısıklı koridorları rafları aydınlatır, burada magazinleri aydınlık mekanlara çevirme fikri yatıyor.

(geometrisi sayesinde istenilen yerlerde gölgeler veya gün ışığı yaratılıyor), içeriğe göre yapılandırılmış (binanın her cephesi konumlandırıldığı şehrin yüzüne farklı tepki veya istenilen tepkiyi gösteriyor) ve sembolik yapılar oluşuyor.

Kitap spiralleri

Geleneksel kütüphane organizasyonunun problemi, kat ayrımıdır. Departmanlar katlara göre ayrılır. Her kat kendisine özgüdür; hesaplanamaz genişleme veya küçülme yapısı, tamamıyla bir kat ile sınırlıdır. Kitap spiralleri (book spiral) Dewey ondalık sisteminin bir miktar değiştirilmiş şeklini ifade eder. Medyalar sürekli bir band metodunda -000'dan 999'a kadar düzenlenir ve organik bir yapı mantığında ihtisas alanlarına göre bir arada yerleştirilir. Her konu diğerine göre gelişir, hiçbir kesinti yapmadan band içerisinde daha fazla veya daha az yer tutar. Seattle'da 6,233 kitap rafı açılıştaki spiral durumu ile 780,000 kitap almıştır. Sistemin esnekliği sayesinde bu rakamın ek bir kitap rafına gerek kalmaksızın 1,450,000 medya ortamına çıkartılması mümkün olmaktadır.

Metin: Joshua Ramus/OMA, LMN mimarları

sağlıyor, maksimum yatay aydınlatma seviyeleri ortaya çıkarırken bir yandan da ışığın etkisiz olarak yansımaları engelliyor. Binanın ön cephesine lamba konulmamasının sebebi de LEED. Dışarıdan bakıldığında, çok hafif bir çevre aydınlatması ve büyüleyici ışılandırması ile halka açık yepyeni Seattle Kütüphanesi görülüyor.

İç mekanlardaki aydınlatma sistemleri tamamıyla fonksiyonlarına uygun olarak dört yapı platformuna göre planlanmış. Personel katları ısıklı çizgilerini andıran dizili asılı armatürlerle veya flüoresan lamba içine gömülü armatürlerle donatılmış (mavi platformlar). Bu ısıklı çizgileri duvar eğilimine her zaman dik açılı olarak yerleştirilmiş. Kitap dolaplarının (portakal renkli platform) tavanları aydınlatılmış. Birinci katta yer alan çocuklar için ayrılan kütüphane bölümü dışında, tüm halka açık bölümlerin yönlendirme renklerinde ısıklı noktaları bulunuyor, bunlar ise halojen basınçlı metal buharı lambalar (beyaz alan) ile aydınlatılmış.

Bina yüzeyinin diyagonal ağ yapısına kontrast olarak,

Fotografılar: M. Philippe Ruault

ışıklandırma çözümleri sade, grafik çizgiler, noktalar veya ısıldayan alanlara mekansal kimlik kazandırıyor ve böylece bu kompleks bina içerisinde yön bulma kolaylaşıyor. Tüm kenar aydınlatması foto hücreler üzerinden yönetiliyor ve bunlar gün ışığı yönetim sisteminin önemli bir parçası. Özellikle bu işlem için elektronik balastlar ve azaltılmış cıvalı flüoresanlar

kullanılmış.

Özel tasarlanmış ısı topları ile yaratılmış bir diğer alan ise birinci katta bulunan çocuk kütüphanesi, burada tavan yüksekliği iki ile beş metre arasında değişiyor, mekana sıcaklık ve kendine özgü bir kimlik katıyor. Burada kullanılan lambalar Philips'in endüksiyon beslemeli armatürleri (armatür ömrü 100.000 saat). Bu armatürlerden yansıyan yumuşak ve oyuna yönelik ışık, az gün ışığı alan bu kat için en uygun çözüm. Bu katın tamamı aşağı dik olarak inen boşluğa yapılandırılmış.

Toplantı odalarının aydınlatılması fonksiyonel odaklı. Değişebilen elemanların tamamında kenar ve köşe bulunmuyor, bunlar sadece eğimli ve kırmızı renkli, zemin ve tavan da aynı renkte olduğundan, bu olağanüstü bir mekan etkisi bırakıyor - insan kalbi içerisinde fantastik bir seyahati anımsatıyor

Sayırsız model deneyler sonucunda ışıksal verim, toparın aydınlığı ve ölçüsü tespit edildikten sonra mat akrilik toparın ve 55 ve 85 watt endüksiyon beslemeli 3,000 Kelvinli lambaların üretilmesine karar verilmiş ve böylece planlama ekibinin hayalindeki serbest yansıyan, aşağı doğru sarkan ampuller yaratılmış. Sadece bazı lambalarda yansıtıcı ihtiyaç duyulmuş, lamba boyutları daha iyileştirilmiş ve böylece en az 107 Lux dikey olarak en alt çekmece tabanına oturtulmuş. Binanın kalbi olarak da tanımlanan dördüncü katın koridorlarında, belirgin ışığı ile mekanı bir ana damara benzeten halojen ampuller kullanılmış.

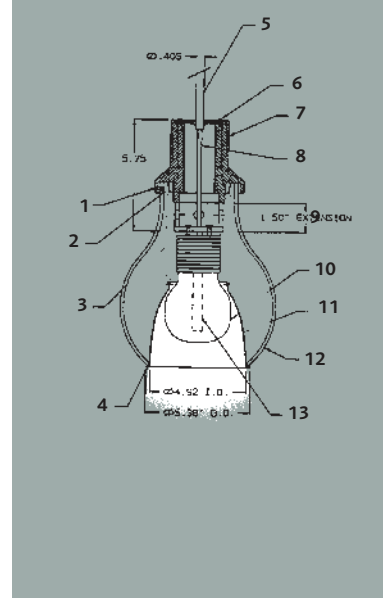
"Oturma odası" olarak kullanılan mekanda yaklaşık 15 metre tavan yüksekliğinden sarkan, özel üretilen toplayıcı tavan armatürleri 107 Lux gücünde ışık veriyor. Bunlar aşağı doğru ışık veren, içerisindeki kardan halkası sayesinde her istikamete doğru rahatça çevrilebilen, örtücü halojen basınçlı metal buharlı lambalar. Arkadan ışıklandırılan sarı yeşil cam paneller ve flüoresanlara doğru çizgi şeklinde oturtulan ışıklandırma ile yürüyen merdivenler ve asansörler vurgulanmış. Silindirik formulu lambalar, taşıyıcıya monte edilen, oluklu perfore metal kafesli tavan panellerinden ısıldıyor ve hafif "Işık birikimlerini" andırıyor. Dördüncü katta bulunan "binanın kalbi"nin sol cephesi ve benzer şekilde kaplanmış duvarda aynı metal örgü görülüyor.

Polikarbondan yapılmış arkadan aydınlatmalı tavan panelleri, dergi alanının geniş ve gölgesiz bir şekilde ışıklandırılmasını sağlıyor. Polikarbon profiller dergi raflarına ve çizgi olarak sıralandırılmış ışıklara paralel oturtulmuş, böylece ışık dağılımı eşit oluyor. Dar ışık koridorları ile tanınan geleneksel dergi alanı aydınlatması yerine seçilen bu tasarım, gün ışığını mekana çekiyor ve bu alanı aydınlık mekanlara dönüştürüyor. Bazı alanların önündeki duvar aydınlatması yerine özellikle bu amaçla tasarlanmış çalışma ortamının aydınlatmasına öncelik verilmiş.

Mimarlar binanın ön cephesi boyunca uzanan metal bir sistem tasarlayarak güneş ısılarının doğrudan içeri girişini engellemişler. Bu sistem ve öne doğru asılı duvar konstrüksiyonu geceleri yansıtıcı olarak görev yapıyor, böylece okuma salonu sadece çalışma ortamında uygulanmak üzere üretilen flüoresanlar ile aydınlatılıyor.

Işık planlayıcıları olağanüstü aydınlatma projesini bir sebep olarak görüp acil ışıklandırma amacıyla son derece zekice ve maliyeti düşük bir metod tasarlamışlar. Q-PAR56'nın dar yansıma yapan projektörleri girişin etrafına yerleştirilerek kumaş bir duvarın üzerine yönlendirmişler. Dolaylı olarak yansıyan ışık, güvenli aydınlatma değerleri içerisinde.

Metin: Suzan Tillotson

Özel üretilen QL-Kesiti

- 1 Vida seti
- 2 Örgülü alüminyum yay yuvası platin gri renginde
- 2 Akrilik topundaki yansıtıcı yuvası
- 4 Yansıtıcı dış kenarında lake olmayan flas halkası
- 5 Askı kanalı, alüminyum gri renginde
- 6 Çelik pense
- 7 Alüminyum baskı kalıplı duş
- 8 Bağlantı tesisatından jeneratöre kadar giden koaksiyal kablo
- 9 Ekleme parçası
- 10 QL lambası, 55 watt, 3000K
- 11 Faset yansıtıcısı, dışı beyaz lake
- 12 Akrilik topar, beyaz
- 13 Daha uzun kablolarla elektrik bağlantısı

Görüş

Metin: Edward Bartholomew

Rem Koolhaas'ın Yeni Seattle merkez kütüphanesi benim bu zamana kadar kütüphaneler hakkında oluşan tüm fikirlerimi aştı. Bugüne kadar kütüphaneler hakkında deneyimlerim geniş bir oturma odası ile büyük bölümlerden oluşan bir karışım, bir nevi kitap deposunun kombinasyonu şeklindeydi. Bu kütüphanede gerçekleştirilen aydınlatma tasarımları, benzersiz, etkili ve farklı. Bu tasarımlar kesinlikle çekingenlikten uzak, aksine lambriili oturma odalarının sıcaklığını anımsatan ve ağır döşemeli koltuklar yerine bilginin bugün kullanıldığı gibi bir kütüphane tasarlama cesareti gösterilmiş. Hayır, burası sizi kendine bakmaya zorlayan bir bina, farklı açılardan gelen bilgilerin karışımını ve bugün bilgi ile nasıl yaşadığımızı ve çalıştığımızı yansıtıyor.

Mekana girmeden önce biraz kaba, komik şekilli binanın dış görüntüsüne şaşıracaksınız. Garip açılardan dışarı taşan, sayısız beyaz çerçeveli ve eskenar açılı dikdörtgen pencereleri gördüğünüzde, kendinize bunun bir kütüphane veya modern sanatlar müzesi olup olmadığını soruyorsunuz. Binaya girdiğimde, kendimi bir makinenin içerisinde yürüyormuş gibi hissettim, bilgi üreten soğuk bir fabrika değil, bilgiyi organize eden ve birbiriyle karıştıran bir makine. Dışarıdan binayı anlamak çok zor ve kütüphaneye girildiğinde bu olgu hiç de kolaylaşmıyor. Bu bina kısa süreli bir ziyaret için değil. Bunu kullanmak gerekiyor, hedefiniz bir şeyi aramak ve bulmak, daha önce bilinmeyen veya sadece rüyasını gördüğünüz bir şeyi onaylamak için olmalı. Doğal olarak, orada çok sayıda kitap, dergi ve diğer ortamlar bulunuyor, bunların arasında yüzlerce bilgisayar var, her şeyi düzenlemeye yarıyor. Ve binanın kendisi, hareketli ışık denizi içerisinde, bunları bir araya getiriyor.

Eskenar dikdörtgen şekilli pencereler temel ışık kaynağı olan gün ışığını ve yansıyan ışığı her istikametten mekana doğru çekiyorlar. Bu da çeşitli aydınlatma kavramları ile tamamlanıyor, kütüphanenin her alanı ve her fonksiyonu ışıklandırılmış oluyor. Giriş doğrudan sarı yeşil bir yürüyen merdivene yönlendiriyor, burası aşağı doğru yansıyan flüoresanlarla aydınlatılıyor. Yürüyen merdiven üzerinde insan kendini sabit diske doğru giden bir veri akışı içerisinde gibi hissediyor. Katlardaki çeşitli alanları geçerken yepyeni bir aydınlatma kavramı sizi karşılıyor. Ancak şaşırmak yerine, bu ışığın katlardaki fonksiyonları vurguladığı anlaşılıyor. Yürüyen merdiven, referans departmanı olarak adlandırılan departmanda bitiyor, burada ne ses ne de bilgisayar gürültüsü duyuluyor. Mekanın tavanı siyah ve zemini metal, böylece yoğun kontrast oluşuyor ancak asılı armatürler çalışma mekanlarını aynı oranda ve parlamadan aydınlatıyor. Amerikan aydınlatma tasarımları ile karşılaştırıldığında, parlaklığın sadece bir yere kadar göz ardı edildiği Avrupalı aydınlatma tasarımlarını hatırlatıyor.

En üst kata kadar uzanan arşiv rafları rampalar üzerinde duruyor ve bunlar geniş ışık panelleri ile aydınlatılıyor.

En son kata gelindiğinde göz, geniş giriş holünde ve oturma odasındaki beşinci kattan itibaren gün ışığı ile aydınlatılmış alana kayıyor, gün ışığı dışarıdan binaya giriyor. Yukarıda seffaf asansör bosluğu bulunuyor, tekniği çok net görünüyor. Bir anda ısıldayan açık yeşil bir asansör önünüzde duruyor ve kapılar davetkar bir şekilde açılıyor.

Alt katlarda tavandan zemine kadar tamamen kırmızı olarak dekore edilmiş toplantı odaları bulunuyor. Dikey mekan sınırları eğik daha doğrusu yuvarlatılmış. Buradaki aydınlatma tasarımsal anlamda daha az yaratıcı (Işık daha çok düşük gerilimli tavan armatürleri ile üretiliyor) ancak etkisi inanılmaz ve insan kalbi içerisinde fantastik bir seyahat yapan ufalmış bir araştırmacının duygularını yansıtıyor.

Hemen ana girişin yanında çocuklar için oluşturulmuş bir okuma alanı bulunuyor, burası asılı armatürler ile aydınlatılmış, ve aynı zamanda mekana parlaklık kazandırıyor. Sadece meydanı aydınlatacak şekilde ışıklandırılmış, aşırılık ve yoğun aydınlıktan uzak. Tüm kütüphanenin aydınlatması son derece grafik olarak tasarlanmış, özellikle asansör lobisi, sırasıyla serbest yansıyan linear flüoresanlar bir elektrik rayı üzerine monte edilmiş tekli lamba "kısa-uzun-kısa" Mors alfabesini taklit ediyor.

Bu kütüphanenin başarısı tamamıyla mimarların olağanüstü kavramlarını onurlandıran ve kullanıcının gereksinimlerine yanıt veren aydınlatma tasarımının başarısıdır. Bilgisayarda da insan kendini böyle hissetmeli. Bilgi bulurken ve dünyayı yeni bilgiler ile zenginleştirirken, kendi yeteneklerinizi güçlendiren aydınlık sağlayan yeni bir aracı kullanıyorsunuz.

Fotoğraflar: M. Philippe Ruault

Projede yer alanlar:

İsveren: The Seattle Public Library

Mimarlar: Projektgemeinschaft OMA | LMN

OMA - Office for Metropolitan Architecture, New York ve Rotterdam

LMN Architects, Seattle, Washington

Proje sorumlusu OMA: Rem Koolhaas, Joshua Ramus

Proje mimarları OMA: Mark von Hof-Zogrotzki, Natasha Sandmeier, Meghan Corwin, Bjarke Ingels, Carol Patterson

Proje sorumlusu LMN: John Nesholm

Proje yönetimi: LMN: Robert Zimmer and Sam Miller

Proje mimarları LMN: Tim Pfeiffer, Steve DelFraino, Mary Anne Smith, Dave Matthews, Vern Cooley, Pragnesh Parikh

Aydınlatma tasarımı: Kugler Tillotson Associates, New York - Suzan Tillotson, Wai Mun Chui

Çevre mimarları: Jones & Jones, Seattle

Yapı tekniği: Arup/Magnusson Klemencic Associates, Seattle

Akustik: Michael Yantis Associates, Seattle

Çephe: Dewhurst Macfarlane & Partners, Londra, New York, Hong Kong

Seele GmbH, Augsburg, Sıkago Okalux, Marktheidenfeld

İç mekan tasarımı: OMA | LMN; Inside/Outside - Petra Blaisse, Marieke van den Heuvel, Mathias Lehner, Lieuwe Conradie, Peter Niessen, Jaap de Vries; Maarten van Severen

Sanatçılar: Ann Hamilton, Ohio; Gary Hill, Seattle; Tony Oursler, New York

Kullanılan ürünler:

Yansıtıcı askılı armatür ve kısa flüoresan: Abolite

Işık rayları T8 ve T5: Bartco, Belux

Yükleme rampasının koridorunda kullanılan kısa flüoresan için duvar lambası: Bega

Girişteki dış aydınlatma için ayarlanabilir silindir, PAR20 Halojen - basınçlı metal buharı lambası için silindirik lamba ve MR 16 için beton tavan Çocuk kütüphanesi bölümünü için özel üretilen cam difüzörlü lamba: B-K Lighting

Oditoryumda PAR38 tavan armatürleri: Edison Price

Büro alanlarında T8 Bracket Flüoresan: Elliptipar

Işık rayları T5 dış mekanlar için: Exterieur Vert

Park alanı ve yükleme rampası için cam yansıtıcı halojen - basınçlı metal buhar lambası: Holophane

Havuz aydınlatması: Hydrel

Dördüncü katta özel olarak üretilen toplar için MR16 tavan armatürü: Iris

Park rampasında duvara monte edilebilen halojen - basınçlı metal buharı lambalı tavan armatürleri: Kim Lighting

Özel montaj ve montaj için tavan armatürleri: Lightolier

Sergi alanlarında PAR38 -lambalarının elektrik rayları ve düğmeleri için; Oditoryumda ve sergi alanlarında PAR56-lambalarının elektrik rayları için; Okuma salonunda ve acil aydınlatma için PAR56-lambaları: Lighting Services Inc.

Merdiven alanında tekli flüoresanlar (T8): Paramount

Yükleme rampalarının lambaları: Phoenix Products

QL-Lampen: Philips Lighting

Oditoryumda elips sekilli tavan armatürleri: Rambusch Lighting

Dört PAR38- lambası için modüler halojen basınç buharlı lambalar: RSA

Özel üretilen ışık rayları: Starfire Lighting

Özel üretilen QL-lambaları: Sterner Lighting

Nemli mekan aydınlatması: Stonco

Akrilik difüzörlü özel tasarım masa lambaları (T5): Vitra

Tüm tavan lambaları ve askılı armatürler (T8): Zumtobel Staff

Bina yüzeyinde metal konstrüksiyon: Okalux

Mükemmel Işık Dalgaları

Troyes Belediye Kütüphanesi

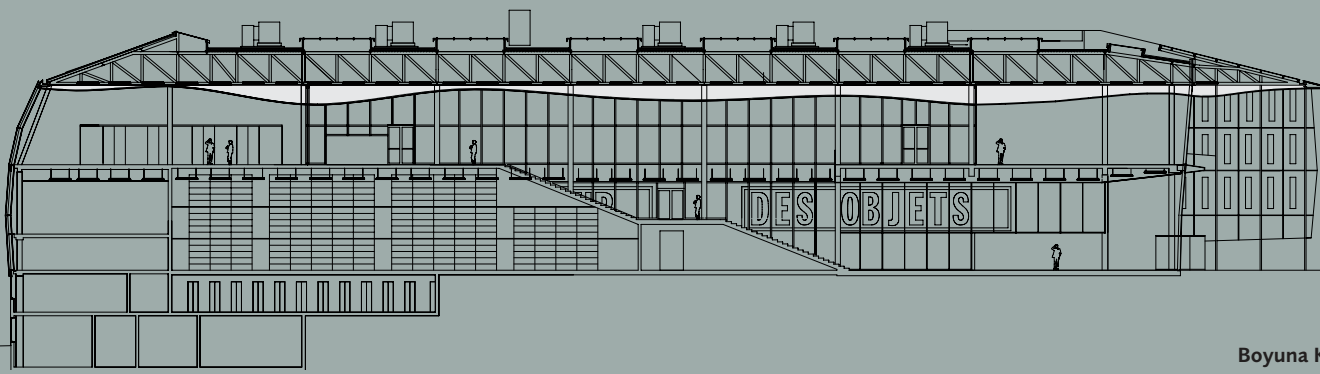
Metin: Du Besset & Lyon, Speeg & Michel, Joachim Ritter

Fotoğraflar: M.Philippe Ruault

Bir planlamacının en büyük amaçlarından biri, insanların onun mimarlığından faydalandığını görmek ve de şehir planına canlılık getirmektir. Bu amaç, doğaldır ki tekdüze bir şehir planının olduğu çevreler için daha da önemli olmaktadır, hatta o çevrede bir hazır yemek zinciri kurulmuş ve genç nesil hamburger ve bunun gibi yiyecekler yiyip oralarda zaman geçirmeyi kitap okumaya tercih ediyorlarsa. Durum böyle olunca, gençlerin dikkatini çekebilmek için, kütüphanenin mimarisinin oldukça sevimli ve ilgi çekici olması gerekmekte idi. Ama tabii ki fazla masraflı olmamak koşulu ile... Troyes Şehir Kütüphanesi'nin planlamacıları, binanın şeffaf cam cephelerinden, tekdüze şehir planlamasıyla kurulmuş dış mekana vuran ve kendisine bakılmaktan alıkonulamayan ışık dalgalarıyla insanları hayrete düşürdüler ve bu sayede de dikkatleri oraya çekmeyi başardılar.

Troyes Kütüphanesi, kütüphanelerin mimarisinin ne kadar değiştiğini gösteren önemli bir örnektir. Gittikçe soğukluğu kaldırıyorlar ve buranın herkese açık olduğunu mesajını veriyorlar. Altın renkli dalgalar bütün binayı yatay olarak bir tül gibi sarmaktadır ve üst kattaki okuma salonlarında sıcak, davetkar bir hava yaratılmıştır.

Boyuna Kesit

Gündüzleri, kütüphanenin her noktası, tamamen camla kaplı dış cephe sayesinde gün ışığından oldukça yararlanmaktadır. Akşam saatlerinde ise sıcak beyaz ısıtıcı renklerinin, özellikle üst kattaki altın renkte tavanda yarattığı hoş atmosfer, yapay ısıyla elde edilecek en elverişli kombinasyonu oluşturmaktadır.

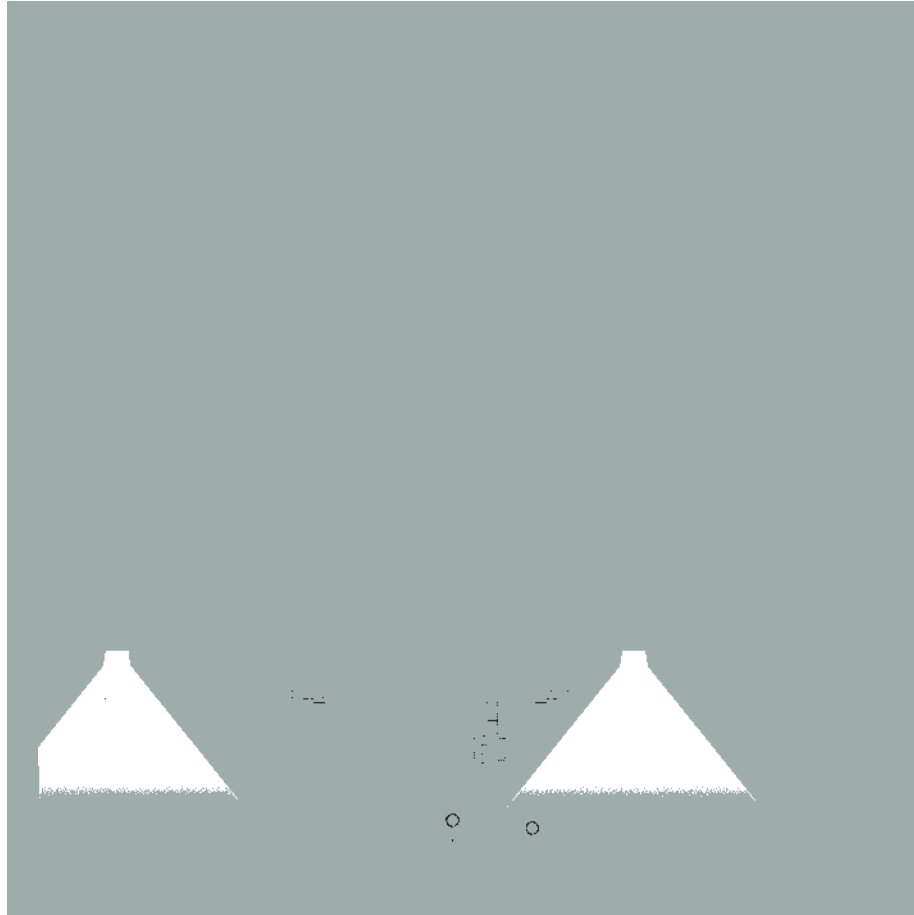
Troyes Belediye Kütüphanesi, fazla gösterişli olmayan bir semtin merkezindeki hızlı yemek lokantalarının birinin otoparkının arkasında ve ana caddenin uzağında bulunmaktaydı. Konumu itibarıyla, Du Besset ve Lyon adlı mimarların projesi bile kütüphane için gerçek anlamda bir cephe görüntüsü vermiyordu. Çünkü şehrin varolan mimarisi ile uyumlu bir yapısı olsa bile, yapılacak her türlü cephe kompozisyonu çevredeki binalarla bağdaşamama riskini taşıyordu.

Binanın ne önünde, ne arkasında, ne de her iki yanındaki cephelerinde birbirini yakınlaştıran bir görünümü yoktu, cephelerdeki keskinleştirmeler sadece dolaylı olarak yapılmıştı. Ve ayrıca binanın geometrik yapısının karmaşık görünmesine karşın gerçekten de ayırt edilebilir bir havası yoktu. İçeriyle dışarısını, önüyle arkasını ve malzemeyle rengini ayırt etmeye çalışırken de aynı belli belirsizlikle karşı karşıya kalınmaktaydı.

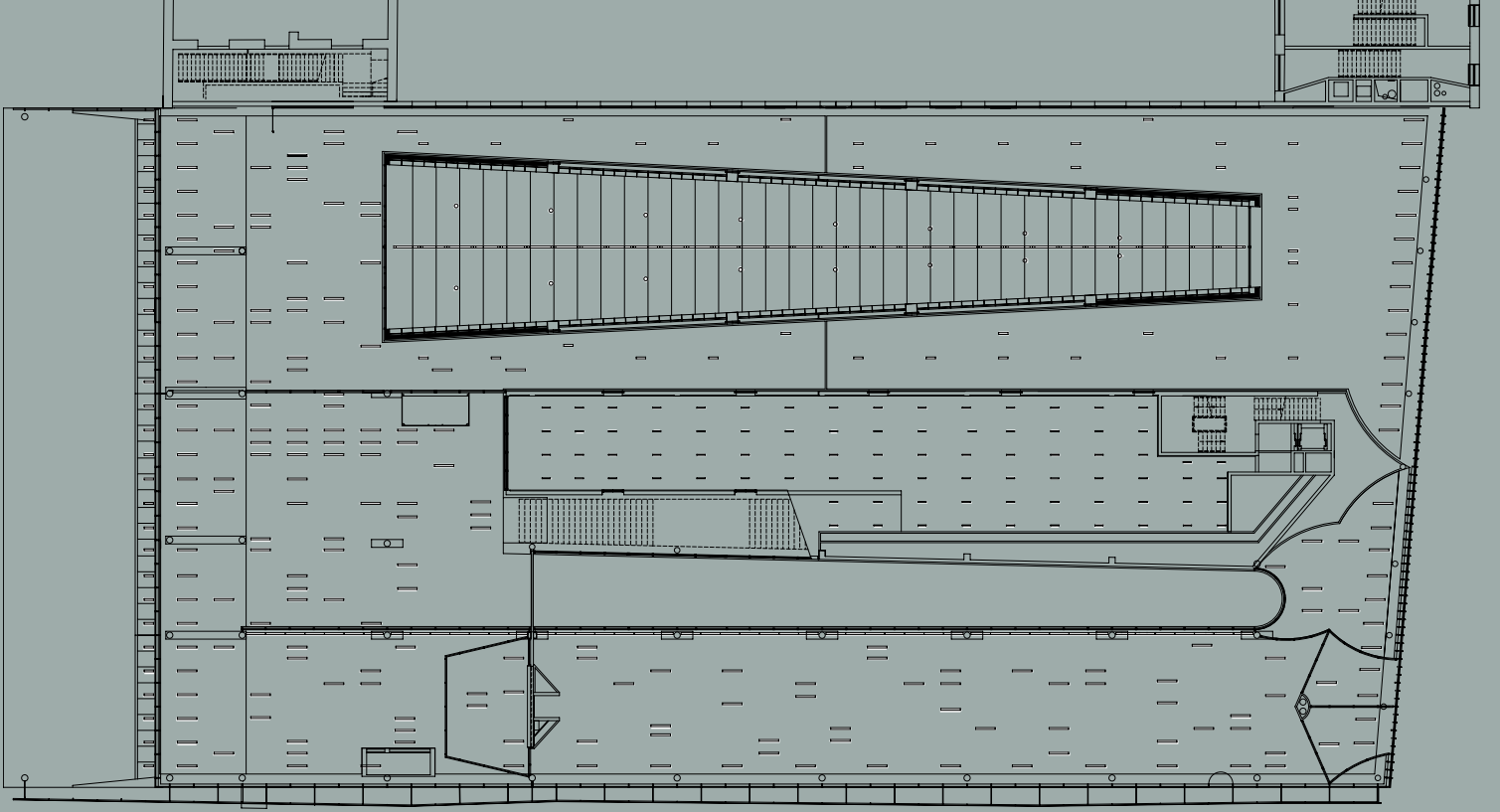
Bina, varlığını ve tesir gücünü, birçok büyük ögenin birlikteliğinden almakta idi: üst katın altın sarısı rengi metal örgüden yapılmış asma tavanı ve zemin katın asma tavanı, mavi cam cephe, eski hol, kitaplıklar, pembe merdiven, sarı rengin güçlü olduğu gezinme alanları ve asma kat.

Mimarının tam olarak anlaşılabilirliği için mecazi anlamda genel yapısının ve derinlik izleniminin sağlanabileceği bir çok farklı bakış açısından kütüphaneye bakılabilmesi gereklidir. Bu bakış açıları sayesinde kütüphanenin çevre binalarla ilişkisi ve şehir dokusuna uyumu hakkında genel olarak bir fikir sahibi olunabilir.

Bina, büyüklüğü ile çevresindeki her şeyi gölgede bırakmak tehlikesiyle karşı karşıya idi. Onu bir bütün yapan tüm öğelerin renkleri malzemeleri ile iç içe geçmiştir: Malzemenin şeffaflığı ile rengi birleştiğinde ışığın etkisini bir şekilde azalırken, şeffaf olmayan bölümler renkle bir araya geldiğinde ise binanın o bölümleri pırıl pırıl ve rengarenk gözler önüne serilmektedir. Sonunda, tüm bunlara karşın, ağır bir etki bırakan ve alışlagelmiş bir mimari mekan olarak ortaya çıkan bina, zemin kattaki bir yazıttaki vecizedeki sözlerle dengelenmekte ve bir şekilde bağdaştırılmaktadır. Yazıttaki vecize Lawrence Weiner'in bir kitabındaki cümlelerden oluşmaktadır ve bu vecizede yukarıda belirtilen büyüklük gibi, derinlik gibi, renk gibi kavramların hepsi bir şekilde yer almaktadır. Yazıt, binanın anlamını istismar etmeksizin onun en önemli özelliği olan büyüklüğüne göndermeler yapmaktadır. Buradaki vecize aynı zamanda bir bulmaca gibidir ve bu

Asılı duran metal parmaklık tavanın üst kısmına takılmış beyaz cilalı reflektör levhalı sanayi tipi flüoresan lambası yuvaları kullanılmıştır. Bakım söz konusu olduğunda, kütüphanenin işi zordur. Üst kattaki anotlanmış altın renkli alüminyum yapraklar binanın merkezi üzerinden geçişi imkanı kılarken, alt kattaki alüminyum parmaklığın lamba değişimi için sökülmesi gerekmektedir.

Bodrum katın üstten kesiti

özellği de yapıyla bir ilişki kurmaktadır. Kütüphanesinin mimarisine sanki bir karşılık oluşturur gibi gözükmesine karşın aynı zamanda kültürel amacını da üstü kapalı olarak onaylamaktadır. Weiner'in kitabı da zaten yazılan kelimeler ile somut şeyler arasında kurulan ilişkiye dayanır.

Aydınlatma Kavramı

Aydınlatma tasarımcıları Speeg ve Michel projeye sonradan dahil oldular. Temel proje, mimarlar ve mühendislik bürosu tarafından hazırlanmıştı: Bir tanesi düz gümüş renginde metal bir parmaklık şeklinde diğeri ise havada süzülen iri dalgalar şeklinde ve altın renginde olan metalden yapılmış iki tavan düzeyi. Her ikisinde de aydınlatma asılı tavanın üzerine monte edilmiştir. Hem mekanın yüksekliği, hem ekonomik sınırlamalar, hem de işin randımanı, aydınlatma tasarımcılarını, mimarların baştan beri istediği yeknesak bir aydınlatmaya doğru yönlendirmişti. Plan artık mekan kesiminin ve mimari unsurların altını çizmek için alanları, hatları, ritimleri, dizileri ve rastlantısal bir takım unsurları içine alan ve bunu yaparken aydınlatma ile ilgili tüm beklentilere yanıt verebilen bölgesel aydınlatmaya yöneltildi.

Her yeri kuşatan bir aydınlatmanın renk sıcaklığı 3000 Kelvindir. Buna karşın cephe kenarında ise düzenli aralıklarla düşük yükseklikte sıralanmış olan ve 6000 Kelvin renk sıcaklığı bulunan flüoresan lambalar

bulunmaktadır. Aydınlatmanın gerçekleştirilmesi basit olup asılı duran metal parmaklık tavanın üst kısmına takılı beyaz cilalı reflektör levhali sanayi tipi flüoresan lambası yuvalarının kullanmasına dayanmaktadır.

Projenin yukarıda anlatılan mantığına uygun olarak, bu etki yüksek korumalı flüoresan armatürler yardımıyla, zemin katta da dışarıya doğru devam ettirilmiştir. Üstteki altın rengi tavanın yüzeyinde metal halojen lambalı projektörler ön mekanın aydınlatmasını tamamlar. Binanın içinde, eski kütüphanenin ahşap kaplamasının sıcak ifadesi çizgisel bir dolaylı aydınlatma ile ön plana çıkartılmıştır. Bu durum, ahşap zemindeki projektörlerle (metal halojen lambalı) daha da vurgulanmıştır.

Büyük ölçüde camla kaplı olan cepheler, binanın gece görüntüsü için iki farklı görünüş ortaya koyarlar. Yandan görünüş iç aydınlatmanın sağladığı hacimle büyük bir renkli saydam görüntüsü sergilerken, önden görünüm ise seffaf yapısıyla iki tavan görüntüsünü gözler önüne serer.

Bu projenin bütçesi oldukça kısıtlı idi. Binanın aydınlatması için ayrılan bütçe montaj dahil 96,000 Euro tutarındaydı ve bu miktar ancak aynı büyüklükteki bir alana yapılacak otopark ile aynı fiyat seviyesindeydi. Bu belki de bir hızlı yemek lokantaları zincirinin bir lokantasına ayırdığı aydınlatma bütçesinden bile az

olabilir. Yararları açısından karşılaştırdığımızda daha yaratıcı ve daha etkili olanın bir kütüphane olmasına karşın böylesi az bir bütçesi olması düşündürücüdür.

Kütüphanenin cephe aydınlatılmasında kullanılan dalga fikri her şeyin çok basit olduğu izlenimini bırakır. Dalgaların özelliği esnek davranış sergilenmesine olanak vermeleridir. Troyes'deki kütüphanenin üzerindeki dalgalar ise çok dikkat çekici mimari özelliklere sahiptirler. Bunu yaparken tasarlanan düşüncenin basitliğinin mi yoksa tavanın altındaki ışığın dikkati çeken ve şaşırtan etkisinin mi daha inandırıcı olduğuna karar vermek oldukça zordur. Altın renkli metalin kombinasyonu ve 3000 Kelvinle daha da kuvvetlendirilen bu atmosfer, bu renk sıcaklığı, kültürden kültüre ya da kişiden kişiye farklı algılanabilir. Ama ilginç olan, zemin katla, hemen hemen tek farkı değişik metal tavanla oluşmuş üst kat arasındaki atmosferik değişimdir. Girişteki ciddi ve sert havaya karşılık, üst salonlarda heyecanlı, hoş bir atmosfer hakimdir. Bu, çok etkileyici bir atmosferik değişimin göstergesidir.

Proje Takımı:

İşveren: Troyes Belediyesi, Temsilen: SEDA

Mimarlar: Du Besset - Lyon, Paris

Proje yöneticisi: Alain Chiffolleau

Danışman: Gary Glaser

Aydınlatma tasarımı: Speeg & Michel, Paris/Fransa, Philippe Michel,

Marc Speeg, Nathalie Kirch

Akustik: M.Jean Paul Lamoureux

Yazar: Lawrence Weiner

Mühendislik bürosu: Khephren Ingenierie

Bina tekniği bürosu: Alto Ingenierie

Cephe tekniği mühendisliği: Van Santen et Associes

Bütçe yönetimi: Hexages Economie

Kullanılan Ürünler:

Yüksek korumalı flüoresan lambalar: Arlus

Flüoresan lamba armatürleri ve raylardaki projektörler (Halospot):

Osram

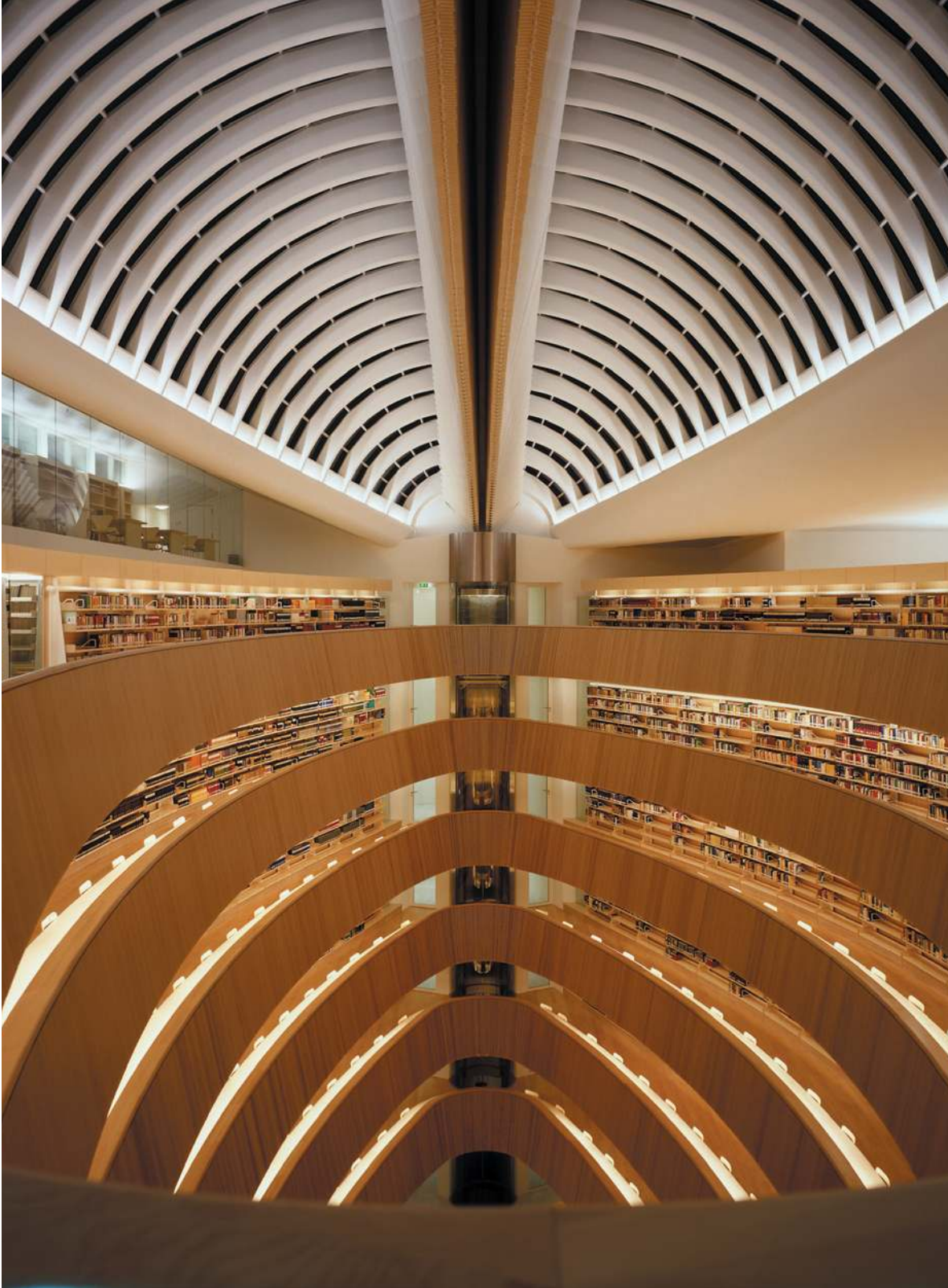
Özel aydınlatma malzemesi ve metal halojen projektör:

Mazda Philips

Metal halojen gömme projektör: Erco

Merdiven çıkışında çaprasan, sadece düzeyler değildir. Üst katta altın tavan yanarken alt kattaki alüminyum parmaklıklar daha çok işlevsel ve uygun bütçeli bir dili konuşuyorlar.

Ramisstrasse 74/76, Zürich adresinde bulunan üniversite binasının dış görüntüsü iç mekanın olağanüstü havasını hiçbir şekilde dışarı yansıtmıyor. Daha önceki avlu bir metamorfoza uğradı ve etkileyici bir kütüphane alanı olarak tamamen yeniden tasarlandı. Altı oval galeri boşlukta serbest dururcasına mercek biçimli cam çatıya doğru uzanıyor.

Avludaki Köprü

Santiago Calatrava Tarafından Yapılan Zürich Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kütüphanesi

Metin: Anthony Tischhauser

Fotoğraflar: Heinrich Helfenstein

Santiago Calatrava'nın amacına ulaştığının ispatı herkesin birlikte paylaştığı

böylesi bir mekanda kişilerin bireysel olarak çok rahatlıkla düşünceler

üretebilmeleri idi ki bu araştırma kütüphanesinin ziyaretçileri bu nedenle

orada uzun saatler harcamaktaydılar. Öğrenciler ve fakülte öğretim üyelerinin,

kendilerini bilimsel girişimciliğin bir parçası olarak hissetmeleri önemlidir.

Bundan dolayıdır ki kütüphanelerin okuyucu ile kitap arasındaki yakınlaşmayı

sağlayabilmesi için bütünüyle sessiz bir yer olması lazımdır. Kitapla baş başa

kalmayı sağlayan bu olay, kendi kendine ve gerilimsiz bir çalışmayı sağlayan rahat

ve fonksiyonel ortamlarla sağlanabilir ancak.

Geniş tavan penceresi merdiven aydınlığının üzerinde kuzeyden güneye doğru açılan iki kemer parçası üzerine oturuyor. Merdivenlerden zemine doğru gün ışığı kırılarak yansıyor.

Varolan binalarını genişletip değiştirerek eğitim binalarını da tarihi üniversite bölgesinde toplamayı amaçlayan Zürich Üniversitesi'nin bünyesinde bulunan Hukuk Fakültesi, 1908 yılında şehir mimarı Herman Fiertz tarafından yapılan binada yer almaktadır. L şeklindeki yapıya 1930 yılında eklenen yeni iki binayla birlikte ortada dikdörtgen şeklinde bir iç avlu oluşmuştur.

1989'da Santiago Calatrava'ya varolan binayı restore etme ve yönetim odaları, sınıfları seminer alanları olan bir kütüphane yapması görevi verilmisti. 1930'da eklenen iki bina iki kat daha çıkılarak L şeklindeki binanın yüksekliğine getirilmiştir ve o zamana kadar yapılandırılmamış olan avlu, bir kullanım alanına dönüştürülmüştür. Calatrava avluyu, o zamana kadar binanın farklı kısımlarına dağılmış şekilde bulunan, tarihi değeri olan ve ender bulunan Hukuk Fakültesi'nin kitap koleksiyonları kütüphanesi olarak tasarlamıştı.

Kütüphanenin girişi binanın doğusundaki dar sokaktan yapılmaktadır. Muazzam geniş ve sanki gerçek değilmiş gibi görünen atmosferiyle, dikdörtgen şeklindeki olağanüstü sessiz ve hoş mekanda ışıkla ortaya çıkarılmış bir şekil vardır. Binanın bu zarafetli hali, tam ortada özgürce duran büyük bir davul biçimini andırmakta ve ardı ardına uzanan, silindirik şekilde upuzun kitap rafları gibi gözükmektedir.

Binanın karşısında durup ona doğru bakıldığında, bakışlar doğrudan doğruya zemin kat seviyesinde tamamen simetrik olan ılık kaynağıyla buluşur. Gözler önündeki cam çatının altında ise, çok seviyeli bir okuma odası formunda avlunun içine yerleştirilmiş altı yuvarlak galeri bulunmaktadır. Galerilerle oluşturulan bu mekan ilerledikçe bir tarafta darlaşarak sınırlanırken diğer tarafta ise ters koni şeklinde bir hacim oluşturarak alçalmaktadır. Bu şekilde, gün ışığı daha derinlere ulaşmaktadır.

Bütünüyle yeniden yapılandırılmış kütüphane, ışığın en elverişli şekilde değerlendirildiği eskisinden tamamiyle bağımsız bir binadır. Varolan bina artık yaşlanmıştı ve bu nedenle kötü durumdaydı, doğaldır ki üzerine yeni eklemeler yapılmasına dayanamazdı. Bu yüzden ona dokunulmayarak, iç avlu, ikisi ayrı ayrı asansör boşlukları ve diğer ikisi de varolan cephenin önüne dizilmiş boş duran iki bölüm olmak üzere toplam dört noktadan desteklenerek kütüphaneye dönüştürülmüştür. Galerilerin dışarıdaki kıvrımları, kendilerinin ana yapısını oluşturan birer çelik bükme boru ile çevrelenmişlerdir. T şeklinde ve gittikçe incelen çelik taşıyıcılar düzenli aralıklarla bu borudan dışarıya doğru dirsek yapar ve her bir galeri, taşıyıcı destek kirişi olarak düşünüldüğü tasarlanmış tırbazan şeklindeki parmaklıklarla birbirine bağlanmışlardır. Sonuç olarak köprü görümlü bir yapı çıkmıştır ortaya. Calatrava, avlu içerisine bu köprüleri kitap rafları şeklinde asılı tutarak, beyaz mermerli giriş alanını boş bırakmıştır.

Doğal Işık

Yararlanılan ana ışık kaynağı gün ışığıdır. Calatrava'nın kendisine hedef olarak seçtiği ışık kalitesi, geometri, malzeme ve renk hakkında verilmesi gereken kararlar ile doğrudan ilişkilidir. Dikdörtgen şeklindeki çatının köşelerindeki üç köşeli cam öğelerden mekana gün ışığının girmesi sağlanmıştır. Avlunun üzerindeki büyük tepe aydınlatması, dayanak noktalarında birbiriyle kavuşan iki kemer parçası tarafından taşınmaktadır. Kemer sırtı kuzey-güney eksenine yerleştirilerek ve geniş kaburgaların arası camla kaplanarak ışığın yalnızca kırılmakla kalmayıp, aynı zamanda farklı açılarla yansımaları da gerçekleştirilmiştir. Bu yansımalarındaki ışık seviyesini ayarlayabilmek için, iç taraftaki panjurlu pencerelerin hidrolik olarak da kontrol edilebilmesi sağlanmıştır. Uzunlamasına duran, perfore alüminyum kaplı bir dizi panel çatı taşıyıcısına tutturulmuştur. Gizlenmiş, ikincil boru taşıyıcılarının her yöndeki yer değiştirmeleriyle paneller, sanki birer kanat gibi, dikey pozisyonlardan hemen hemen yatay pozisyonlara getirilebilmektedirler. İç mekandaki güneş ışığı, aynı zamanda akustik işlevi de olan panjurlu pencereler ile kontrol edilebilmektedir.

Yüzeyi eğimli olan ve akçaağaçtan yapılmış pervazlardan oluşan galeri parmaklıkları, merkezden çevreye doğru saçılır şekilde dizilmişlerdir. Parmaklıkların her bir parçası tektir ve özellikle açılan kısa aralıklarla değiştiği köşelerde bir hareketlilik sağlayabilmek için sivri olarak yapılmışlardır. Bu kafes şeklindeki yapı, enteresan olarak,

göre değerlendirilerek, doğal ışıkla dolaylı olarak aydınlatılmıştır.

Bütün yüzeyler, yumuşak ve sıcak bir ışık elde etme amacından hareketle cilalı akçaağaçtan yapılmıştır. 500 kişinin birlikte rahatlıkla çalışabileceği çalışma alanlarını elde etmek için parmaklıkların altında kalan bölümlere masalar yerleştirilmiştir. Bu alanda çalışma yapan bir kişi, başını yukarı kaldırdığında, parmaklığın üzerinden avlunun oval açıklığını rahatlıkla görebilir, bu da onun doğal ışıkla buluşmasının bir göstergesidir. Buradaki ortalama görüş mesafesi en azından 10 metredir.

Yapay Işık

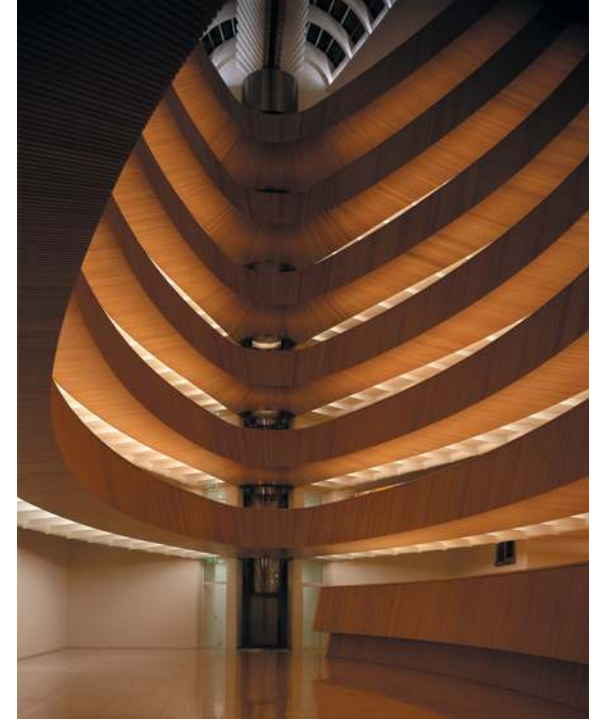
Bu mekânın mimarisi ışığı almış ve nerede olduğunu hissettirmeyecek kadar doğal bir şekilde içerisinde yoğunlaştırmıştır. Işığı tanımlayan, elinde tutan ve onu ifade eden yalnızca binanın mimarisidir. Kütüphanenin kaynaştırılmış ve yansıtılmış bir ışığa çok fazla gereksinimi yoktur ya da çok azdır denebilir. Bu nedenle her türlü yapay ve sert efektlerden uzaktır. Hiçbir doğrudan yapay ışık ve toplayıcı tavan armatürü yoktur. Tek yumuşak ışık kaynağı flüoresan lambadır. Her çalışma ortamındaki tek tek yapılan ve ayarlanabilir olan aydınlatmaların yanı sıra varolan bir diğer ışık kaynağı da, T şeklindeki çelik taşıyıcıların kenarları arasındaki akustik panellerden yansıtılan beyaz ışıktır. Buradaki ışık kaynağı, beyaz çelik çerçevelerin görüldüğü yer olan parmaklığın üst pervazlarının altına saklanmıştır. Arka arşiv odalarında

Avluya inşa edilen ve sadece dört noktada desteklenen bina havada asılı gibi görünüyor. Okuma galerileri doğrudan varolan bina ile bağlantılı değil ve eski binanın cephesine sadece bazı noktalarda değişiyor. Bu da orijinal bina koridorlarının hala daha yeterli gün ışığı alabildiği ve kütüphanedeki çalışma ünitelerinin doğal ışık ile aydınlandığı anlamına geliyor.

çıkıntılı galerilerin alt tarafında da devam eder. Değerli Akçaağaç kaplamaları, daha önce de belirtildiği gibi önemli bir akustik işlevini yerine getirmesinin yanında gün içindeki saatlere ve hava şartlarına göre ahşabın renginin değişmesiyle farklı farklı görüntülere imza atar.

Her bir çalışma alanı, parmaklıklar içerisine gizlenmiş ayarlanabilir yapay ışığı kullanıp kullanmama duruma

ise ışık, yukarıdan kitap raflarının üzerine yansıtılmıştır. Minimalist ama aynı zamanda da fazlasıyla etkin bu ışık kavramının tüm testleri ve değerlendirmeleri Calatrava'nın ofisinde tasarlanmıştır.

Gün ışığının kaybolmasıyla, ışık kaynakları radikal bir değişikliğe uğrar, çalışma ve arşiv odalarının ışığı gece senaryosuyla farklılaşır. Bunun için ilave bir donanıma

Kullanılan tüm malzemenin hafif yüzey veya kenarları sayesinde ılık yumuşak bir yansıma yapıyor, koridor zemininde kullanılan hafif renkli taşlar ve dolayım alanları ve diğer koridorlarda kullanılan akağaçtan yapılı parmaklıklar, alanın asil, elegan ve görkemli atmosferini vurguluyor. Galeri tırabzanlarını oluşturan ve yine akağaçtan yapılmış olan eğilimli ara lataları, radyal bir şekil ile aşağı doğru iniyor. İnce renk değişimleri ve kavisli, sıcak yüzeylere yoğun yansıyan gün ışığı, mekanda farklı atmosferlerin yaratılmasını sağlıyor.

gereksinim duyulmamaktadır, akçağaç bütün sıcaklığı ve yumuşaklığı ile kendini gösterir. Cam tavan yapısı tatlı bir şekilde aydınlatılarak daha bir ön plana çıkartılmıştır.

Bu binada insanı kendine çeken şey nedir? Işık, "Hepsi bu kadar mı" sorusunu sorduracak kadar basit ve gösterişsizdir. Burası alışılmışın çok dışında bir mekandır ve sonuçta elde edilen ışıkla kazanılmış bir deneyimden başka bir şey değildir. Biz bağlantı noktaları arıyor ve karşılaştırmalar yapmak istiyoruz ve daha çok haber şeklinde dikkatleri kendine çeken bilgilere alışmış, bu kimi zaman tasarım ile ilgili bir haber olabilir, kimi zaman da herhangi bir mesajla. Ama bu kütüphanede gözler önünde olan böyle bir şey değil, buradaki yalnızca ışıkla oluşturulmuş bir mimari...

Proje Takımı:

İşveren: Zürich Kantonu

Mimar ve mühendis: Santiago Calatrava, Zürich

Aydınlatma tasarımı: Santiago Calatrava, Zürich

Kullanılan Ürünler:

Okuma odasındaki aydınlatma donanımı: Philips flüoresan lambaları

Galerilerin altı ve kitap raflarının üstündeki aydınlatma:

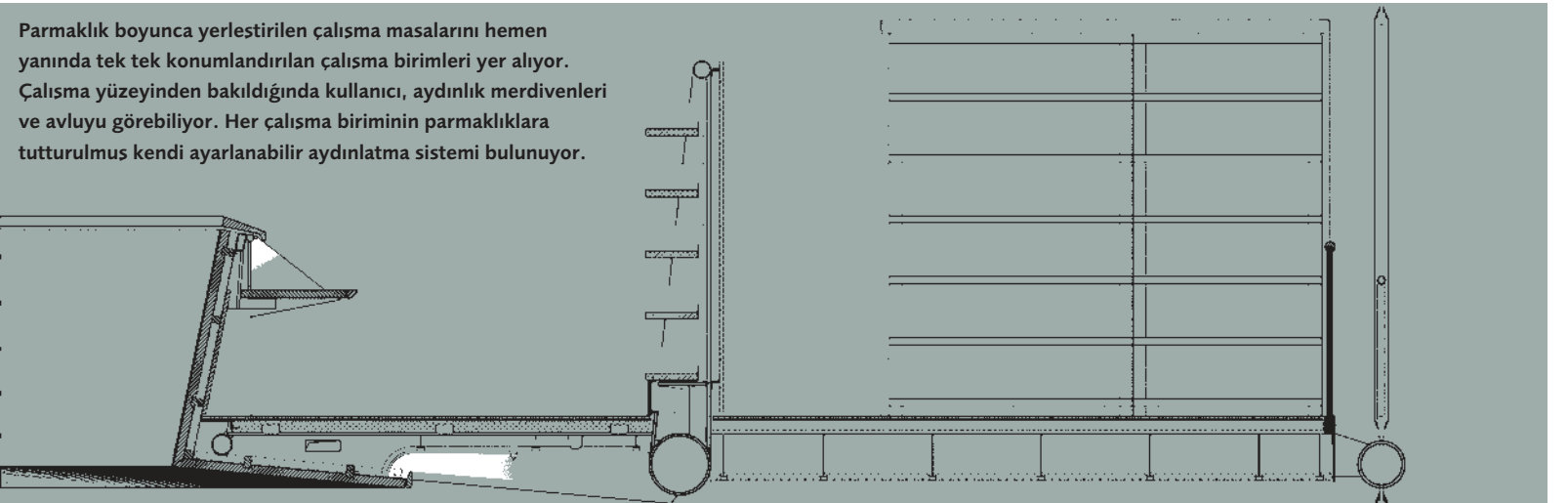
1 x 54 watt, Işık rengi 840, 1175 mm

Parmaklıkların aydınlatması:

1 x 28 watt, Işık rengi 830, 575 mm

Köşeler: 1 x 14 watt

Parmaklık boyunca yerleştirilen çalışma masalarını hemen yanında tek tek konumlandırılan çalışma birimleri yer alıyor. Çalışma yüzeyinden bakıldığında kullanıcı, aydınlık merdivenleri ve avluyu görebiliyor. Her çalışma biriminin parmaklıklara tutturulmuş kendi ayarlanabilir aydınlatma sistemi bulunuyor.

Sanatın Işıkla Dansı:

Akbank Kültür ve Sanat Merkezi

Metin: Rahsan Küçüker

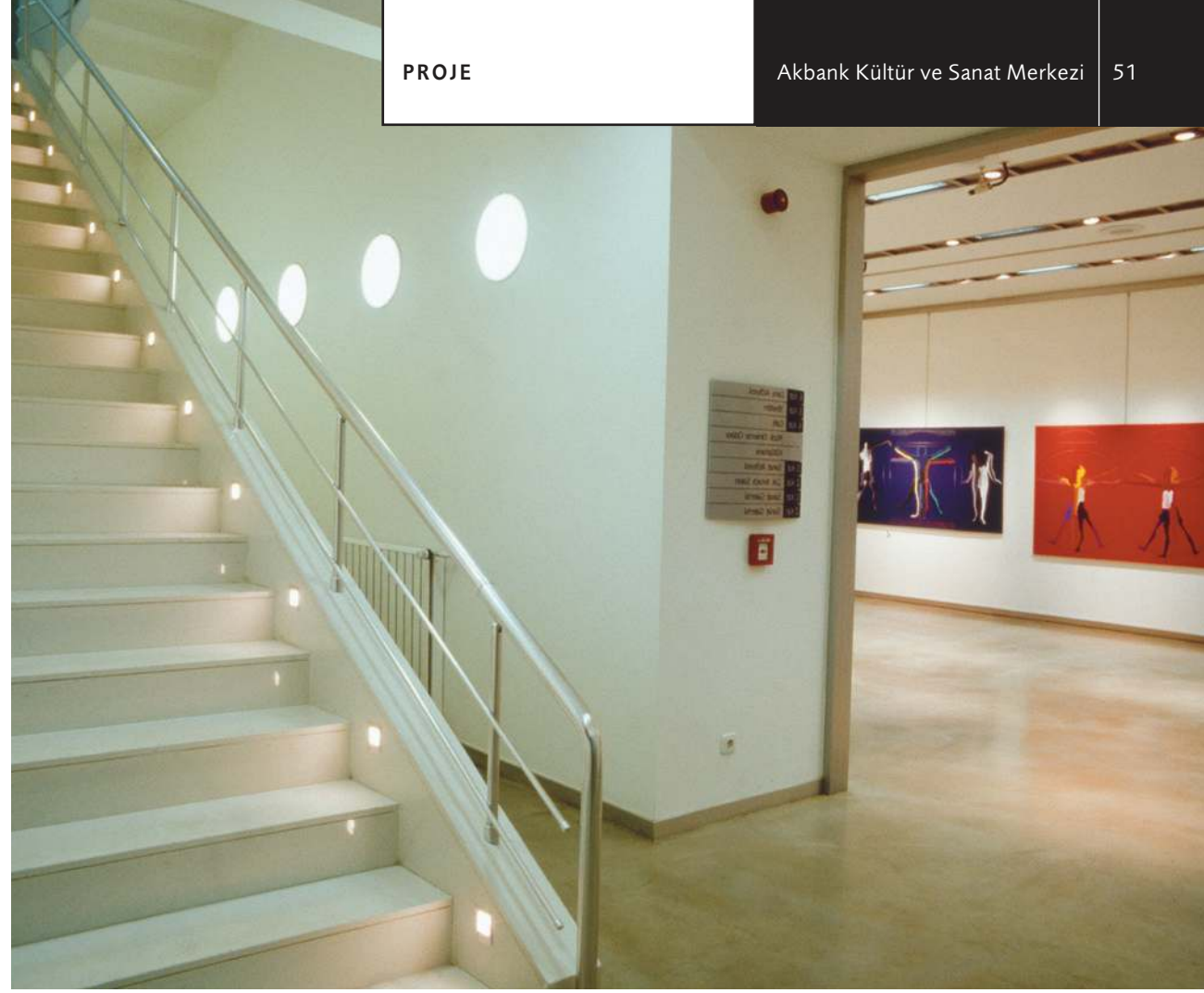
Fotoğraflar: Mecit G  aydın, Karos

Akbank tarafından 1993 yılında, temel felsefesi kültür ve sanatı ticari bir amaç gütmeden desteklemek ve nitelikli sanat eserlerini izleyicilerle bulu turmak amacıyla kurulan ve kurulduğu yıldı beridir İstiklal Caddesi'nin sanatla buluşma adreslerinden biri olan Akbank Kültür ve Sanat Merkezi, artık yenilenen dekorasyonuyla sanatseverleri farklı alanlardaki etkinliklerde bulu tururken, aynı zamanda sade ama şık ve sofistike görüntüsüyle de beğeni topluyor. İstiklal Caddesi'nin kendine özgü binalarından biri olan Akbank Kültür ve Sanat Merkezi'nin dekorasyon yenileme çalışmaları yapılırken, aydınlatma için yapının işlevine uygun özel bir aydınlatma projesi tasarlandı. Öncelikle, farklı amaçlara hizmet eden 5 ayrı kattan oluşan binanın her bir katı için, amacına uygun aydınlatma    mleri geliştirilerek, uygun armatür seçimleri yapıldı.

Zemin ve 1.Kat/Sergi Salonları Resimden heykele, fotoğraftan enstalasyona, gelenekselden geleceğe farklı sanat ürünlerinin belirli periyodik dönemlerde sergilendiği bu katlarda, özellikle sergilenen ürünlerin yerlerinin de farklı noktalara taşınabileceği göz önünde bulundurularak, bu noktalara yoğunluk sağlamak amacıyla, farklı yönlerde hareket ettirilebilen modüllerin yer aldığı kanal sistemleri kullanıldı. Sistem uzunluğu mekanın uzunluğunda ve birbirine paralel tasarlandı. Sistem içinde hem genel aydınlatmayı, hem obje aydınlatmasını sağlayacak farklı ışık kaynakları bir arada kullanıldı. Havalandırma ile ilgili mekanik sistem bu sistemle kombine edildi.

Kütüphane ve Kafeterya Katı Kütüphane katının aydınlatmasında, oturma gruplarının üzerinden geçip kitaplıkların arasından devam eden ve mekan için özel uzunlukta tasarlanmış T5 flüoresan ampüllü profil sistemi tercih edildi. Masa üzerlerinde genel aydınlatma sağlayan armatürler kullanılırken, kitaplık bölümünde raf aydınlatması yapıldı. Kütüphane ile aynı katta olmasına rağmen kafeteryanın tavanı eğimli bir şekilde 7 metreye ulaştığından, profil kafeterya bölümüne ulaştığında tavanın kesildiği noktadan yukarıya doğru 90 derece dönerek üst katların duvarı boyunca hareketine devam

edecek şekilde tasarlandı. Sarkıt armatürler, kafeteryadaki masaların üzerine görsel olarak dekorasyonu tamamlayıcı olması nedeniyle tercih edildi.

Bale Salonu

Türkiye'nin en önemli dansçılarından Zeynep Tanbay'ın kendi adıyla oluşturduğu Dans Projesi'nin

yanında çeşitli atölye çalışmalarının, açık provaların yapıldığı Bale Salonunu oluşturan duvarlardan çoğu tamamen ayna kaplı olduğu için, bu bölümün aydınlatma projesi yapılırken özellikle parlama ve kamaşma yapmayan ürünlerin seçilmesine dikkat edildi. Bu sebeple, parlama ve kamaşma yapmayan darklight reflektörlü,

kendi kanal sistemi üzerine monte edilmiş sarkıt tipte armatürler kullanıldı.

Ofis

Akbank Kültür ve Sanat Merkezi'nin ofis kısımlarında, standart ofis aydınlatma teknikleri kullanıldı. Ofislerde, gözü yormayan ve göz konforunu ön planda tutan, doğrudan-dolaylı ya da darklight reflektörlü armatürler tercih edildi. Genel aydınlatmada yeni panos serisinden 2/26 W tavan armatürleri kullanıldı.

Atölye

Hem serigrafi, hem de litografi çalışmalarının gerçekleştirildiği Atölye kısmının aydınlatma projesinin tasarlanmasında esas alınan en önemli şey, toza dayanıklı bir aydınlatma sistemi sağlanmasıydı. Dönem dönem farklı çalışmaların da yapıldığı bu mekanda, koruma sınıfı yüksek armatürlerle genel aydınlatma yapıldı.

AKBANK
KÜLTÜR
SANAT
MERKEZİ

Değişimin hiç
bitmediği yerde...
Sanat yeniden başlıyor!

Çok Amaçlı Salon

" ok Amaçlı Salon" film gösterisi, konser, tiyatro ve söyleşi gibi farklı amaçlarda kullanılabileceğinden, buradaki aydınlatma sistemi her türden etkinliğe cevap verebilecek sekilde tasarlandı. Sistem zeminden ba layıp duvar boyunca yukarı ilerleyip tavanla birleştirilerek, tavadan karşı duvara ulaşıp tekrar zemine inerek, U çizecek sekilde tasarlandı. Duvar profillerinde flüoresan, tavan profilinde halojen ve flüoresan ışık kaynaklarına yer verildi. Böylece, film gösterisi için duvardaki profillerde yer alan armatürler dim edilerek kullanılabilirken, söyleşi ve konser etkinliği söz konusu olduğunda,

tavandan halojen armatürler devreye sokularak atmosfere göre dim edilebiliyor. Dim edilen armatürler otomasyon sistemine bağlı olduğundan, isteėe göre otomatik olarak da programlanabiliyor.

Dış Ceph 

Binanın dış cephesinde hem aydınlatma işlevini gerçekleştirecek, hem de yapıyı diğerlerinden farklı kılacak ya da ön plana çıkaracak bir aydınlatma kavramı amaçlandı ve bu amaca yönelik olarak binanın çevresine yerleştirilen ve renk değiştiren projektörlerle, cephenin sürekli olarak renk değiştirmesi ve farklı zamanlarda, farklı etkilerin yaratılması sağlandı.

Proje takımı:

Aydınlatma tasarımı: Lumina Aydınlatma

Mimar: Eren Talu

Kullanılan  r nler:

Sergi salonları: Zumtobelstaff-Canal System

Kütüphane ve cafe katı: Delta Light Microline 50 Profil System, Ansorg globe armatürler

Bale salonu: Zumtobel Staff RTX Sistem

Ofisler: Zumtobelstaff Panos Downlight

Atölye: Zumtobelstaff Fz

Çok amaçlı salon: Deltalight Midiline 100 Profil Sistemi, Luxmate otomasyon sistemi

Dış ceph : Space Cannon Cat 150

istiklal Caddesi

Metin: Yeşim Betin

Fotoğraflar: Tanju Akleman

Beyoğlu, farklı yaşam kesitlerini, farklı zaman aralıklarını ve farklı gerçeklikleri kendine özgü bir uyum içinde bir araya getiren "zamansız" ve "konsantre" bir yerleşim, kültür, sanat, eğlence ve ticaret merkezidir; Oyuncuları halkın ta kendisi olan, perdeleri 24 saat açık bir tiyatro sahnesi gibi...

Özellikle yabancıların yerleştiği bir bölge olan Pera, adını Bizans döneminde henüz yerleşim alanı değilken Öte Taraf anlamında kullanılan "Peran Bağları" tanımlamasından, Osmanlı zamanında almıştır. Türkler, semti, daha geniş bir alanı kastederek Beyoğlu olarak adlandırmıştır.

19. Yüzyılda demiryolu, tramvay, tünel gibi ulaşım olanakları ve yabancı elçiliklerinde bölgeye taşınması sonucu Galatasaray ile Tünel arası yerleşim bölgesi haline gelmiştir. Bizans'ın son döneminden itibaren Galata'nın ticari hayatını yönlendiren Latin kökenliler bölgede yaşamayı sürdürürken, Osmanlı İmparatorluğu ile birlikte Rum ve Türklerde Pera'da etkin olmaya başlamışlardır. Rum, Levanten, Ermeni ve Türklerden oluşan renkli bir mozağe sahip olan Pera, bugün halen gerek mimari mirasının zenginliği, gerekse insanların renkliliği ile kültürlerin buluştuğu merkez konumundadır.

Beyoğlu, farklı yaşam kesitlerini, farklı zaman aralıklarını ve farklı gerçeklikleri kendine özgü bir uyum içinde bir araya getiren "zamansız" ve "konsantre" bir yerleşim, kültür, sanat, eğlence ve ticaret merkezidir; Oyuncuları halkın ta kendisi olan, perdeleri 24 saat açık bir tiyatro sahnesi gibi.

Tüm bu özelliklere paralel olarak birçok sosyal ve altyapısal sorunu bünyesinde barındıran Beyoğlu'nun düzensiz yapılaşmanın önlenmesi, tarihi bina

dokusunun korunması, trafik yoğunluğunun çözülmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

Bu çalışmalar kapsamında bölgenin yeni baştan aydınlatılması söz konusu olmuştur. Çekirdek bölge olarak saptanan ve tarih boyunca Pera olarak anılan İstiklal Caddesi, yol, yaya alanı, tramvay durakları kriterlerinin ötesinde bir tiyatro sahnesi yaklaşımı içerisinde ele alınmıştır. Aydınlatma sistemi, 24 saat yaşayan, devingen, coşkulu yapıyla İstiklal Caddesi ve Beyoğlu bölgesinin karakterini -ona yukarıdan ışık tutarak- destekleyen, fakat birebir göz önünde olmayan bir sistem olarak düşünülmüştür.

Tasarım, kullanıcıların yaşamını ve mekan ile olan ilişkisini yönlendiren, şekillendiren bir süreçtir. Işık ise, iç mekanda olduğu kadar dış mekanda da tasarımın ve hacmin ruhunu oluşturan, karakterini destekleyen ve/veya belirleyen renkleri vurgulayan bir öğe olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada ışığın rengi önem kazanmaktadır. Farklı renkte ışıklar altında aynı mekan ve objeler ile çok farklı etkiler elde etmek mümkün olmaktadır.

Günün her saati devingen bir yapıya sahip olan Beyoğlu İstiklal Caddesi aydınlatması, yaya alanı olması da göz önünde bulundurularak, doğal renksel geriverim özelliği nedeniyle ılık beyaz ışık rengine sahip HCI-T lamba ile yapılmıştır. Mekanın hareketliliği ve yaya yoğunluğunun gerekli kıldığı göz konforunun sağlanması, uygun ışık tekniği ile mümkün olacaktır. Ayrıca güvenlik açısından standartlarla belirlenen değerlerdeki aydınlık seviyelerinin dolayısı ile güvenli görüş sahasının elde edilmesi gerekmektedir.

Tüm bu estetik ve teknik kaygılar ışığında tasarlanan aydınlatma sistemi 7 metre yükseklikte, bina cephelerine 20 metre aralıklarla gerilen paslanmaz çelik gergi halatlar ve her bir halat üzerinde ikişer adet olmak üzere yerleştirilen armatürlerden oluşmaktadır. Sistemde IP65 koruma sınıfı, radyal faset reflektör sistemi ile üstün ışık tekniğine sahip kamaşmasız, bakım kolaylığı sağlayan katener tip armatürün 250 W gücünde olanı seçilmiştir. Caddeyi çevreleyen mağazalardan gelen düzensiz ışıklar

daha güvenli ve aydınlık bir İstiklal Caddesi ve Beyoğlu'na ulaşılması hedeflenmektedir.

Aydınlatma tasarımı: Siteco Aydınlatma

Katener tipi aydınlatma armatürleri: DL-500 Serisi (Siteco)

düşünülerek aydınlık seviyesi standartların üzerinde tutulmuş ve genel aydınlatmanın hissedilen etkisinin gereken seviyede olması hedeflenmiştir. İstenmeyen gölgeler ve kör noktaların oluşması engellenerek cadde boyunca görüş sahası açısından derin bir perspektif elde edilmiştir. Homojen ışık dağılımı ile geniş ve ferah etki sağlanırken bina cephelerinin algılanması ve mekanla iletişimi desteklenmiştir. Kullanılan ılık rengi, mekânı çevreleyen bina cepheleri, yer dokusu yeşil öğeler ile ayrı ayrı uyumlu olmakla beraber farklı iletişimi olacağından yer yer dramatik etki de sağlamıştır. Aynı zamanda direksiz aydınlatma sistemi ile kentsel alanlarda önemli bir problem olan Vandalizm gibi zarar verici faaliyetler önlenmiştir.

'Doğu' ile 'Batı'nın, Dün ile Bugün'ün keşiştiği bu büyük sahne -İstiklal Caddesi- nin uygun şekilde aydınlatılması geleceğe de ışık tutacaktır.

Beyoğlu çevresindeki ve İstiklal Caddesi'ne açılan ara sokaklarda devam eden yenileme ve düzenleme çalışmaları ile bölgenin prestijinin artırılması,

Hyatt Regency Işıl Işıl

Metin: Yılgün Güner

Fotoğraflar: Koray Erkaya

Hyatt International Corporation oteller zincirine bağlı olarak 1993 yılında hizmete giren ve İstanbul'un merkezi Taksim'de yer alan Hyatt Regency Hoteli, mimari yenileme çalışmaları sonucu, aydınlatmasında da ısı ısı ve zarif bir görünüme bürünmüş durumda.

Bu, büyük kısmı boğaz manzaralı 360 oda ve dokuz katlı şık otelin özelliklerinden biri asma katta bulunan yeşillikler ve selalelerle bir bahçe görünümünü andıran iki katlı atrium lobidir. İstanbul'daki belirli kongre, seminer ve toplantılara yılın her döneminde ev sahipliği yapması da otele ilave bir zenginlik katmaktadır.

Otelin değişik bölümleri uygun aydınlatma armatürleri kullanılarak tasarlanmış ve dekore edilmiştir. 300 kişilik balo salonu, konuklara huzur veren mavi rengin zarafeti ile bütünleştirilmiş ve dekoratif armatürler ile aydınlatılarak estetik bir ortam yaratılmıştır. Tüm katların koridorlarında kullanılan dolaylı aydınlatma, yorucu günün sonunda dinlenmeye giden yolda, göz alıcılıktan uzak ve oldukça davetkardır.

Otelin genel aydınlatmasında kullanılan spot aydınlatma armatürlerinin hareketli oluşu, ısığın yönlendirilebilme imkanını ve otelin her

bölümünde eşit aydınlık düzeyini sağlamış durumdadır.

Kullanılan armatürler ile örnek bir aydınlatma tasarımı ve uygulamasına sahip Hyatt Regency İstanbul, ilerleyen ampul teknolojisinin tüm ürünlerini içinde barındıran ve doğru aydınlatmayı başarmış önemli otellerden biri.

Aydınlatma armatürleri tasarım ve üretim: Fersa Aydınlatma

Firmanın tescilli markası: 2F Lighting

Yaratıcı tasarımcı: Maurice Brill - Maurice Brill Lighting Design, Londra

Mimar: Charles H. Chewning - HBA Hirsch Bendert & Associates, Atlanta

Astana'da Yılbaşı Işık Gösterisi

Metin: Aydınlatma Eğitmeni ve Tasarım Danışmanı Aydan Hacıoğlu
Fotoğraflar: Endre Somogyi

Kentteki Yılbaşı Işık Gösterisinin Amacı

Kazakistan'ın yeni başkenti Astana'da yılbaşı kutlamalarında ve kent aydınlatmasında ışığın süsleme ve boyama olarak yoğun ve etkin bir biçimde kullanılması ile Astana'ya çağdaş bir görünüm kazandırmak ve bu kenti kullanılan yeni aydınlatma teknolojileri ile dünyaya tanıtmak amacıyla güden bir ışık gösterisi yapıldı.

Tasarımın Amacı

Işık gösterisi olarak gerçekleştirilen bu tasarımın birincil amacı, 21. yüzyılın şu ilk yıllarında Avrasya ve Dünya ölçeğinde bir Astana vizyonunun, kullanılan son aydınlatma teknolojileri sayesinde görselleştirilmesi ile Kazakistan vatandaşlarının ve bilhassa bu kentte yaşayanların bu vizyon içerisinde etkin olarak katılımlarının ve ışık gösterisiyle buluşmalarının sağlanarak kutlamaların yapılması idi. Göz önünde bulundurulmuş en önemli nokta da, bu olay gerçekleştirilirken Kazakistan'ın tarihsel ve kültürel değerlerinin öneminin vurgulanmasıydı.

Bu amaca uygun olarak yapılacak aydınlatma tasarımı, seçilmiş olan kent meydanının tümünü kapsayacak biçimde olmalı ve o meydana bulunan binalardaki yatay ve dikey yüzeylerin tümü birer perde gibi kullanılarak ışıkla boyanmalıydı. Bir diğer önemli konu ise, kent içerisinde tarihsel ve kültürel değeri olan binaların, bu özel kimlikleri ile ele alınarak aydınlatmalarının gerçekleştirilmesi idi.

Aydınlatma Tasarımının Uygulanması

Kentin aydınlatması: (Yüzey, renk fon ve biçimleri) Astana'nın ana meydanındaki on ayrı binanın yüzeyleri ayrı ayrı her saat başı tekrarlayan ve yarım saat süren 2500 watt'lık renk değiştirebilen yoğun projeksiyonlarla fonlar yaratılıp yapılan senaryo tasarımı eşliğinde oluşturulan efektler eşliğinde gösterildi. Kent ölçeğinde yayılmış değişik büyüklüklerdeki ofisler tarafından yaptırılan renk değiştirebilen kutular içinde LED renk değiştiricileri kullanıldı. Bu büyük kutuların içerisine, ayrıca bina cephelerine çeşitli görüntülerin projeksiyonunun yapılmasında yardımcı olacak özel projeksiyon makineleri yerleştirildi. Ana meydana yer alan Cumhurbaşkanlığı ve Parlamento binalarının yüzeylerinde Astana valisinin hazırlattığı propaganda filmlerinin büyük boyutlu projeksiyonlarının sürekli yapılıp gösterilmesi, dört adet ışıklı

büyük kutunun bir yüzünde Almanya'dan getirilen özel perdelerle arkadan (back projection) bir dizüstü bilgisayar ve projeksiyon makinesi kullanılarak gerçekleştirildi. Ayrıca ana meydanda 7 KW'lık Space Cannon gökyüzü ışık tarayıcıları sayesinde değişik renklerde dar açılı ışık huzmeleri oluşturuldu. Tarihsel ve kültürel önemi olan binaların önemi göz önünde bulundurularak, bu binaların cepheleri 1000 W'lık spot lambaları ile özel olarak aydınlatıldı.

Astana'daki bu ışık gösterilerinin açılışı, 15 Aralık gecesi Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in katılımıyla yapıldı. 3 Ocak gecesine kadar her gece süren gösteri yılbaşı kutlamalarında da kente renk kattı.

Aydınlatma Tasarımı: Total Aydınlatma

Kullanılan malzemeler:

Spot Lambalar: Thomas, PAR64 1000 Watt

Projektörler: Studio Due, City Color, 2500 W, 1000 W.

LED: Lovely, çizgisel renk değiştiricileri

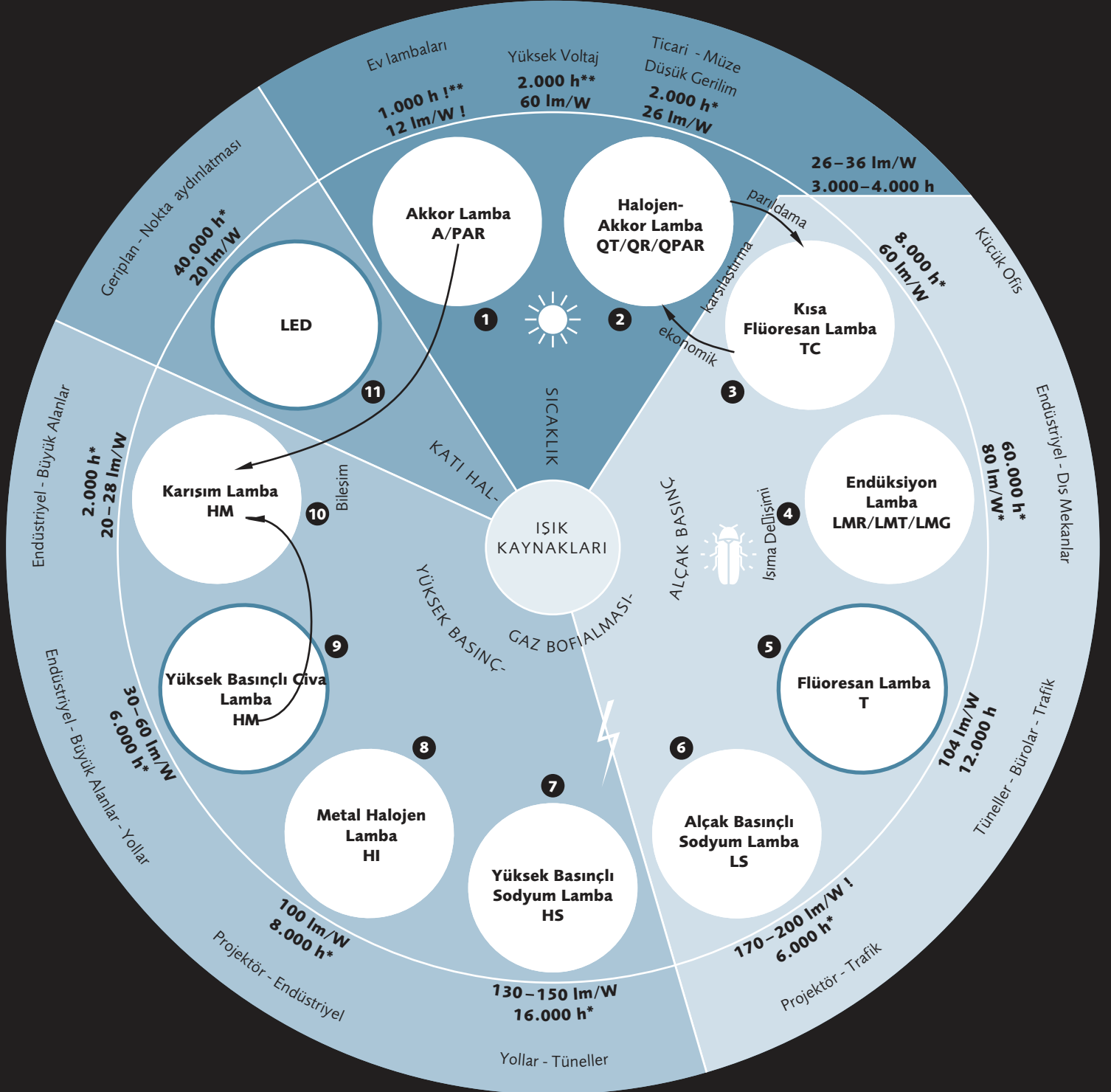
Projeksiyon makinesi: Pani

Gökyüzü ışık tarayıcıları: Space Cannon

Seri (1):

Lamba Tipolojisi

* Belirtilen lamba ömründe %5 sapma

** Belirtilen lamba ömründe ortalama %50 sapma

Temel Aydınlatma Bilgisi yazı dizisi ilk sayımızla başlıyor.

Seri (1): Lamba Tipolojisi

Sayfanın merkezinde ısı ve yansıtıcının fiziksel prensibi, güneş, simsek ve ateş böceği gibi doğal örnekler ile gösterilmiştir. Gezegenlerin pozisyonlarına benzer bir şekilde on bir seçilmiş lamba türü, fiziksel gruplara ayrılmış ve benzerliklerine göre yan yana dizilmiştir. Bu arada temel ve ilk türler daha kalın daireler içine alınmıştır.

Ampul (1) halojen ampul sekline doğru (2) geliştirilmiş ve artık spektral parlaklığı ile yoğun olarak (3) kendisi ile rekabet eden flüoresana (5) karşı başarı ile direnmektedir. Düşük voltaj ve soğuk ışık yansıması ile çalışan halojen ampul birçok teknik avantajı sayesinde müze ve vitrinlerin vazgeçilmez ışık çözümüdür. Saat yönüne aykırı olarak baktığımızda, ampul (1) yüksek basınçlı cıva buharı lambalar (9) ile kombinasyonda ve karışık bir lamba (10) olarak karşımıza çıkmaktadır, ampul artık elektrik şalteri fonksiyonunu üstlenmiştir.

Halojen metal buharı lambaları (8) ve basınçlı sodyum buharlı lambalar (7) basınçlı cıva buharlı lambaların (9) geliştirilmiş şekilleridir. (6) ve (7) nin komsu olmasının ortak noktası sodyum, farkı ise basınçtır.

Işık diyotu LED (11) ısı vermez ve sınırlı olarak sabit cisimler desanj grubuna yerleştirilir. Beyaz LED yansıma değişimi ile elde edilir.

Lambaların dış yüzeyinde tasarruf faktörleri lümen/W değeri ve ampul ömrü olarak belirtilmiştir. Ampullerde ve enerji lambalarında (1-3) "ortalama ampul ömrü" önemlidir, bu lambaların %50'sinin bozulduğu anlamına gelmektedir. Flüoresanlarda (5) "kullanım süresi" önemlidir, bu bozulan veya verimi azalan lambaların toplam performansının %80'e düştüğü anlamına gelir. Bu değere ulaşıldığında, tesisatın bakımı gereklidir.

Lambaların gruplandırılması ve kendi benzerliklerine ayrılmasının yanı sıra, (1)'den (6)'ya kadar saat yönünde ve (1)'den (7)'ye kadar saat yönünün aksine neredeyse kesintisiz ışık kaynağı ve yaşam süresinin artışı olduğu tespit edilir. LED (11)'deki silisyum katmanları arasındaki elektron geçisi ve endüksiyon lambasındaki (4) manyetik endüksiyon kesinlikle termik hareket değildir. Özellikle termik yükleme ömrü doğrudan kısalmaktadır. Bu yükleme burada olmadığında, lamba ömrü çok uzundur.

Dış halkanın dışında kalan noktalarda uygulamalar belirtilmiştir. Bunlar örnektir, hepsinin yer alması ve bağlayıcı olması mümkün değildir. Ampuller direkt olarak dim özelliğine sahiptir, flüoresan lambaları için dim kapasiteli bir EVG'ye ihtiyaç vardır.

Yüksek basınçlı desanj lambaları prensipte dim edilemez olarak kabul edilir.

Prof. Gero Canzler

Hopper

İkili veya dörtlü projektör olarak temin edilebilen Waco'nun Hopper'ı, avize ve aplik olarak tasarlanmıştır. Talep edilen lambaya ve lamba performansına bağlı olarak daha küçük veya daha büyük bir Hopper modeline uygun elektrik şalteri kullanılabilir. İki cam askı ile lambanın sabitlenmesini sağlayan çift halkanın daima aynı seviyede kalması sağlanır. Tüm projektörler kolay ve esnek bir şekilde tam istenilen pozisyona ayarlanabilir. Hopper'in seri olarak üretimini yaptığı projektörler dışında, ayrıca ikili ve dörtlü, avize ya da aplik olarak uygulanabilen Ambiente modelleri bulunmaktadır. Alüminyum askılar arasından sarkan opak akrilik şemsiyeler, ışık kaynağını gizler, yumuşak ve eşit bir ışık dağılımı sağlar.

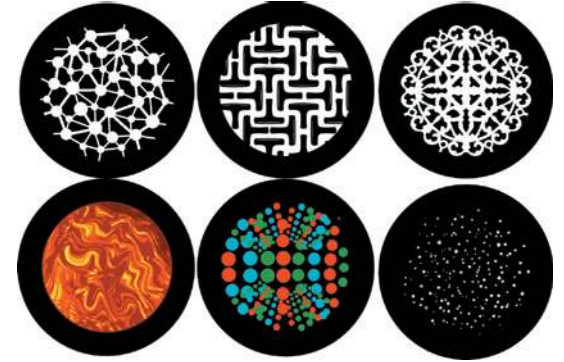
Isık araçları: Halojen lambalar, G53 ve GY5.3, Metal buhar lambaları CDM-T, G12 ve CDMR 111, GX85.5, dörtlü projektörlerde, çiftler şeklinde de karışık olarak uygulanabilir.

Materyal: eloksallüminyum

www.studiodekor.com

Woodroffe Mercek Siperi Serisi

Martin Professional'a ait yeni Woodroffe isimli mercek siperleri MAC 2000 Performance'a da uymaktadır. MAC 2000 Performance'da diyafram modülü ve takılıp çıkartılabilir animasyon kafası açısından ikinci ve üçüncü mercek siperi kafaları/halkaları çıkartılabildiğinden, morph efektleri ya da birleşik mercek siperi efektleri mümkün olamamaktadır. Her Woodroffe mercek siperi sadece projeksiyon

amaçlı kullanılabildiğinin dışında ışık huzmesi içinde yaratılan kinetik efektler gibi de bir takım özelliklere sahiptir. Diğer büyük bir özelliği ise, üç boyutlu derinlik görüntüsü yaratabilmesi ve birçok mercek siperi bir arada kullanıldığında oluşan hipnotize edici etkisidir. En etkili resim kalitesi, aydınlık ve netlik değeri bu şekilde elde edildiğinden, tüm yeni mercek siperleri camdan üretilmiştir.

Tasarım: Patrick Woodroffe, Adam Bassett

www.martin-professional.de

www.martin-architectural.de

www.istelesine.com

C80

C80 yeni C şekilli profili ile yapılandırma aşamasında olduğu gibi, duvar ve tavan modelleri olarak da kullanılabilir. Bunun yanı sıra, profil, sarkıt veya eklenebilir modül olarak da farklı imkanlar sunmaktadır.

Özel profil yapısı sayesinde balast veya herhangi bir teknik eleman tarafından kesilmeden, devam eden bir ışık hattı sağlanır. Ayrıca, dış reflektörler zemin seviyesi üzerinde olduğu için, ışık filtrelenmeden mekanı doldurabilmektedir. Kolay montajı ile bu hafif profil problemsiz birçok mimari tasarıma entegre olabilmektedir.

Isık araçları: T5 veya 1 x veya 2 x QR-CB 35

www.dark-lighting.com

Sadeleştirilmiş Minimalizm

Zumtobel Staff'dan Claris II - Volaris

Sıva üstü ve sarkıt armatür seçenekleri bulunan Claris II - Volaris, modern tasarım, yenilikçi aydınlatma teknolojisi ve ikna edici ayrıntılı çözümler serisinin son ayağı. Minimalist tasarımı ve tamamen geometrik temel formu ile bu armatürün, Claris'in eski serisiyle ilişkisi çok açık görünüyor.

Bonn'da, ag Licht stüdyosunda tasarlanan Claris II - Volaris'in en önemli özelliği sade bir görünüme sahip olması ve gözü yormayan bir aydınlatma sağlaması. Zumtobel Staff tarafından geliştirilmiş ufak bölümlerden oluşan özel reflektörü sayesinde, Claris II - Volaris gerek ışık çıkış oranı gerekse ışık dağılımı açısından çok daha büyük örtücüye sahip armatürlerle yarışıyor. Titizlikle tasarlanmış bu özel reflektör, inanılmaz derecede homojen bir ışık dağılımını garanti ediyor. Armatürün ünitesine görünmez şekilde dahil edilen yükseklik ayarı ile zarif tiji ve armatürün hatlarını izleyerek, neredeyse havada yüzüyor izlenimi veren kablosu ürünün sade tasarımını sağlamlaştırıyor.

Optimal montaj

Claris II ve Volaris tamamen montaja hazır şekilde teslim ediliyor. Askı sistemi, bağlantı kablosu ve ışık kaynağı yerine takılmış ve bağlanmış şekilde sunuluyor. Ambalajın üzerinde basılmış delme kalıbı, montajı daha da kolaylaştırıyor. Armatürün tamamı yalnızca birkaç hamlede takılıp, ayarlanabiliyor ve özel reflektör içinde ışık kaynağı güvenli ve korunaklı kalıyor.

www.lumina.com.tr

Endirect Fasetalı Aydınlatma Serisi

Moonlight teknoloji ve estetiği bir arada kullanarak ürün yelpazesine ikincil reflektörlü endirect aydınlatma serisini eklemiştir. İlk olarak 2004 Light+Building Frankfurt fuarında tanıtılan bu yeni sistemin, en ayırt edici özelliği, asimetrik veya simetrik ikincil reflektörler kullanarak ışıyı kamaşmasız olarak mükemmel bir şekilde yansıtması ve günümüz şehir hayatının gereksinimlerine cevap vermesidir.

Ayna bölgesi olarak da adlandırılan ikincil reflektör, ihtiyaçlara göre şekillendirilen kompleks fasetalı yüzeylerden oluşmakta ve fasetaların yüksek yansıtıcı özellikteki yüzeylerine bağlı olarak, ışık kaynağından gelen yoğunlaşmış ısınları parçalara bölerek ışık şiddetinden ödün vermeden homojen olarak ve kamaşmayı sınırlandırarak istenen yüzeye yansıtmakta ve her bir fasetanın özel şekli; direkt ısıma sistemleriyle elde edilmesi mümkün olmayan bir ışık dağılımı üretmektedir.

www.moonlight.com.tr

Lale

Lale Aydınlatmalar, 2004 Ağustos Tendence Life Style Fuarı'nda "Designers From Turkey, Design From East To West" sergisinde yer aldı. Çelik Dizayn Aydınlatma Firması için Aslı Kıyak İngin tarafından tasarlanan "Lale" aydınlatmalar; bu topraklara ve kültürümüze ait değerlerin ortaya çıkarılması ile ilgili projenin de bir parçası. Lalenin tasarımında; yüzyıllardır ustaların yapıtlarına yansıttıkları Lale figürü ile Lalenin bu topraklardaki hikayesi ve simgeselliğinin tasarım dili ile günümüze aktarılması yatmakta. Laleye ait bu güçlü bellek ve duygu, ürünün tasarımında dinamik ve ekspresif form ile aktarılmaya çalışıldı. Bir çok farklı özelliği bünyesinde barındıran Lale, hem modern üretim yöntemlerini, çağdaş tasarım dilini kullanan, hem de sanatsal ve estetik bir tada sahip bir ürün. Renkli akrilik başlık ve krom gövdeden oluşan aydınlatma kırmızı, beyaz ve pembe renklerde üretilmekte.

www.celikdizayn.com

Swilux Modern Çizgisini Mekanlarınıza Taşıyor

Veksan Aydınlatma lisanslı üreticisi olduğu Swilux SA'nın yeni tasarımı olan Flat Line serisini Aydınlatma sektörüyle tanıştırıyor. Flat Line İsviçre'de gerçekleştirilen modern dizaynı, Veksan Aydınlatma'nın üretim kalitesi ve deneyimi ile birleştirilerek ortaya çıkan yeni bir ürün grubudur. Bir İsviçre markası olan Swilux SA, yarattığı Flat Line serisi ile dekoratif armatür pazarında önemli bir yere sahip olmayı hedefliyor. Flat Line sade ve ince formlarda tasarlanan yeni ürünlerini, mekanlarında sıklık ve modernlik arayan tasarım tutkunlarının beğenilerine sunuyor. Swilux SA'nın Flat Line serisi 4 değişik ürün grubundan oluşuyor. Bu ürün grupları ışığın yönlendirilmesi bakımından direkt, direkt-endirekt, ışığın dağılımı ve estetik görünümü açısından ise reflektörlü ve lensli seçenekleriyle müşterilerine çeşitli alternatifler sunmaktadır. Farklı boyutlarda ve lamba güçlerinde oluşları ile de kullanımda esneklik sağlayabilmektedir. Bu seri, T5 (16 mm) lambalı olup, hem elektrik enerjisi tüketimini azaltan hem de oluşturduğu inceliğin ön plana çıkartıldığı modern tasarımlı, dekoratif ürünler içeriyor. Metalik görüntüsüyle modern mekan tasarımlarını tamamlıyor.

www.veksan.com

Aydınlatma ve mekanik sistemlerinin bütünleştiği tasarım: Lunis R

Downlight tipi armatürlere farklı bir bakış açısı kazandıran Lunis R, T5-R simit fluoressan lamba için dizayn edilmiş olup diğer downlightlara göre daha yüksek ışık verimine sahiptir. T5-R fluoressan lambalarda ısınma nedeniyle oluşan verim düşüşünü önleyen özel tasarımı ve 3 noktalı mekanizması sayesinde aletsiz montaj avantajı yanında armatür derinliği ile de zor alanlarda kullanılabilir olması dikkat çekicidir.

Sıvaaltı, sıvaüstü ve sarkıt modelleri, direkt/endirekt tipleri ve dekoratif aksesuar çeşitleri ile farklı mekanlar için uygun kombinasyonlar sunan armatür, çok fonksiyonlu çekirdek ünitesine sensör, hoparlör, havalandırma ünitesi ve dedektör gibi mekanik sistem montajını da mümkün kılmakta, böylece tavanda görsel kirliliği önlemektedir.

Opal difüzör ile yaygın, geniş açılı; prizmatik lens ile yüksek tavanlar için odaklanmış; BAP 60 louvre ile ofis ortamları için konforlu aydınlatma çözümleri sunan Lunis R tüm genel ve kamusal alanlarda kullanılmaktadır.

www.siteco.com.tr

PH Artichoke

PH Artichoke 72 yapraktan oluşan göz kamaştırmayan, ışık kaynağını sararak, ışığı yönlendiren ve altında yer alan yapraklarına yansıtan, farklı ve benzeri olmayan bir armatür.

Gövdesi: Bakır veya paslanmaz çelik, zımparalanmış ve kaplanmış. Beyaz, ıslak boya kaplı.

Materyal: Yapraklar: Zımbalanmış bakır, lazer ile kesilmiş paslanmaz çelik veya zımbalanmış çelik. Çerçeve: Yüksek krom kaplama, lazer ile kesilmiş çelik. Yuva: Yüksek krom kaplama, örgülü alüminyum.

Montaj: Süspansiyon türü: Cable&Wire. Koruyucu kapak: Var . Montaj kablosu 3x0,75 mm².

Ağırlığı: Maksimum 22.5 kg

Sınıflandırma: Giriş koruması IP20. Elektrik şok koruması 1 W.

www.totalaydinlatma.com

Fagerhult vitrinleri aydınlatıyor

Zone iki farklı ışık sisteminden oluşmaktadır: farklı modüller ile tamamlanabilen ZoneRunner ve ZoneJump. Sistemin üzerine ışık yansıtıcısı takılabildiği gibi (ZoneBeam) ve aplik (ZoneWide) modeli de uygulanabilmektedir. Zone ailesine ait ısılandırma sistemleri metal halojen lambalar, basınçlı sodyum buharlı lambalar, akkor lambalar veya flüoresan lambalar ile donatılabilir.

ZoneRunner beyaz veya alüminyum grisi bir alüminyum profilinden oluşur. Bağlantı parçaları sayesinde istenilen ışık bantları oluşturulabilir. Runner sabit ancak asma tavanlar için geliştirilmiş bir üründür. Düz bir kablo seti ile montaj işlemi son derece kolaylaşır.

ZoneJump asma tavanlar için uygun bir modüldür ve ZoneBeam ile ZoneWide için tavana montaj yuvası modülü olarak tasarlanmıştır. Jump 1 ile 11 modüle kadar farklı modellerde temin edilebilmektedir, modüller dizilerek veya kare şeklinde düzenlenebilir. Modül yuvasının rengi beyaz (NCS005/ RAL9016) veya alüminyum grisi (RAL 006), yapısı ise lake çelik saçtandır.

www.fagerhult.com

www.totalaydinlatma.com

LEVEL Serisi

MDT-Micro Downlight Teknolojisi, direkt ve endirekt aydınlatmada patentli bir ışık yönlendirme sistemi. Difüzör yüzeyinde oluşturulan minik kubbecikler mikro ölçekte minik downlightlar gibi davranıyor. Yüzlerce kez kırılmaya tabi tutulan ışık kamaşmaya yol açma özelliğini yitiriyor ve kamaşma kontrollü aydınlatmanın söz konusu olduğu yerlerde bir devrim gerçekleştiriyor.

MDT'nin kullanıldığı Regent firmasının LEVEL serisi, sadece 4 cm. içerisinde ışık kaynağı, kablolama ve kontrol ünitesi ile birlikte kompakt bir aydınlatma ürünü olarak kullanılıyor.

Lambader, aplik ve sarkıt olarak ofis mekanlarına teknik ve mimari çözümler sunan LEVEL serisi, Milano'da PREMIO INTEL DESIGN ödülünü almış.

Highpower-LED

TridonicAtco GmbH & Co.KG'nin yeni Highpower modülü LED P212 ve LED P213'ü mükemmel ışık yayılımı, iyi renk toleransı ve çok iyi yansıması ile ön plana çıkmaktadır. Esnek LED P212 zinciri beş adet 18x10 mm. büyüklüğünde tekli modülden, her biri 1 m2'lik Highpower LED'den oluşmaktadır. Her ısınma noktasına yoğun ışık saçan bu model, 30 lümen'lik ışık gücü ile iç mekanlarda olduğu gibi -üzerindeki lak koruması sayesinde- dış mekanlar için de mükemmel bir çözümdür.

Spot LED P213, 30 milimetrelik bir çapa sahiptir. Üç adet 1 m2 genişliğine ısınma yapabilen Highpower-LED ile toplam 90 lümen ışık verilerek, sadece sınırlı bir alanda yoğun aydınlık istenilen iç mekanlarda, güçlü ve etkili bir ışık kaynağı olmaktadır. Ayrıca özel olarak geliştirilen 8 milimetrelik lens ile 10/40 derecelik yansıma açısı sayesinde homojen beyaz ışık yayarak istenmeyen renk harelerini de engellemektedir.

Isıma renkleri: sıcak beyaz (3.000 K), nötr beyaz (4.200 K), gün ışığı beyazı (6.500 K), kırmızı, amber (sarı) mavi ve yeşil

www.tridonic.com

www.erelektronik.com

ELDA'dan Haberler

ELDA+

Postfach 3201
D-33262 Gütersloh - Almanya

Tel. +49-5241-30726-0
Faks +49-5241-30726-40

info@eldaplus.org
www.eldaplus.org

ELDA+ Sponsorları

3M
Ansorg
Artemide
Cariboni
Erco
Flos
iGuzzini
Louis Poulsen
Lutron
Martin Professional
Philips
Schröder
Simes
Siteco
Targetti
TIR Systems
WE-EF
Wila
Zumtobel Staff

New York'ta Işık Geceleri (Lightnight)

New York'taki Lightfair isimli aydınlatma fuarı dolayısıyla IALD, ELDA+ işbirliği ile yeni bir ışık gecesi (lightnight) daha düzenliyor. Jeffrey Miller, IALD'den Stefan Graf, ELDA+ dan Tapio Resenius ve Alison Ritter'den oluşan düzenleme komitesi detayları belirlemek için 16 Aralık 2004'de Amsterdam'da bir araya geldiler. Işık gecesi, 12 Nisan 2005 tarihinde saat 20.00'de Center for Architectura isimli yerde gerçekleştirilecek. Misafir konuşmacı: Tadao Ando. Giriş sadece davetiye ile mümkündür.

ELDA+ Euroluce'de Euroluce'de ELDA+ toplantılarının programı:

13 Nisan 2005:
Euroluce fuarının açılışı
14 Nisan 2005:
Euroluce fuarı ve ELDA+ Light Focus
15 Nisan 2005:
Euroluce fuarı ve ELDA+ Light Focus
Akşam Milano'da ELDA+ ışık kutlamaları gecesi
16 Nisan 2005:
ELDA+ yıllık toplantısı
ELDA+ akşam yemeği
17 Nisan 2005:
Euroluce Fuarı

18 Nisan 2005:
Fuarın kapanışı

Venedik'te Atölye Çalışması

2004 Aralık ayında ikinci küçük üç günlük atölye çalışması Venedik'te IUAV'de (Istituto Universitario Architettura Venezia) yapıldı. Çalışmanın konusu buradaki mimarlık fakültesinin cephe aydınlatması idi.

Atölye ekibi ELDA+ yönetim ofisi tarafından koordine edilmişti. ELDA+'nın iki teknisyeni, Philipp Stegmüller and Charlie Tancharoen, 15 öğrenciye pratik destek sağladılar. Kurs, Marina Vio tarafından organize edilmekteydi ve ders verenler ise Eylül'de S.Lazzaro adasında bir günlük mini atölye çalışmasına da katılan Serena Tellini (ELDA+) ve Francesco Iannone (FELDA) idi. Öğrenciler cephe, kule ve ek bina olmak üzere üç gruba ayrıldılar. Atölye çalışmasının sonucu Mimarlık Fakültesi'nin dekanı tarafından çok beğenildi ve kendisi ileriki dönemlerde uluslararası bir eğitimin verilebilmesi amacıyla ELDA+ ile daha yakın bir işbirliği yapılması gerekliliğini vurguladı.

Alingsas Belediyesi ile Üç Yıl Daha

ELDA+ ve Alingsas Belediyesi, birlikte çalışma sözleşmesini 3 yıl uzattı. Bu hem başarılı bir atölye çalışması programının devamı, hem de şimdi tek tek geliştirilen başka etkinliklerin birlikte kotarılmasını içeriyor. ELDA+ diğer etkinlikleri yerinde koordine etmek ve sürekli varolmak amacıyla Alingsas'ta bir büro açmayı düşünmektedir.

Gelecek Aylarda ELDA+ Tarafından Gerçekleştirilecek Etkinlikler

Lightnight New York/ABD	12 Nisan 2005
Euroluce Milano/Italya	13 - 18 Nisan 2005
ELDA+ Light Focus, Euroluce Milano/Italya	14 - 15 Nisan 2005
Celebration of Light, Milano/Italya	15 Nisan 2005
ELDA+ Yıllık Genel Toplantısı	16 Nisan 2005
World Light Show Milano/Italya	17 - 21 Mayıs 2005
ELDA+ Vox Juventa und Unis.net Quiz Stockholm/İsveç	3 - 4 Haziran 2005
Future of Light Konferansı Aichi/Japonya	10 - 12 Haziran 2005
Workshop ve Konferans Alingsås/İsveç	26 Eylül - 1 Ekim 2005

IALD'den Haberler

IALD ödülleri Seçici Kurulu Ocak ayında toplandı

22. IALD ödülleri seçici kurulu 25 Ocak Cuma'dan başlayarak 28 Ocak tarihine kadar IALD'nin Şikago'daki merkezinde toplandı. 14 ülkeyi temsil eden 140 yarışmacıya bu senenin programı tanıtıldı.

Karar öncesinde, IALD ödül başkanı, Chair Kenneth A. Douglas, "Çok büyük çalışmalarımız ve projelerimiz var ve bunun yanı sıra çok nitelikli hakemlerden oluşan bir panelimiz var. Yarışmanın hayli heyecanlı geçeceğini bekliyoruz" dedi. "IALD web sitesini, e-yorumlarını ve önümüzdeki PLD sayılarını izlemeye devam edin, çünkü bu platform üzerinden bu senenin kararları ile ilgili görüşleri sizlerle paylaşacağız".

PLD dergisinin yayıncısı, Joachim Ritter, IALD yarışmasının ortak sponsoru. 22. Yıllık IALD yarışmasının sunumu ve IALD Eğitim Güven Bağış yemeği 13 Nisan günü Alfred Lerner Hall, Columbia Üniversitesi, New York City'de Uluslararası Işık fuarı çerçevesinde gerçekleştirilecek. Daha detaylı bilgi ve sponsorluk imkanları için, www.iald.org adresini ziyaret edebilirsiniz.

IALD Eğitim Vakfının 2004 yılı değerlendirmesi

2004 yılını son derece başarılı bir şekilde geçiren IALD Eğitim Vakfının, bulunduğumuz yıl için daha da büyük planları var. Geçen yıl içinde gerçekleştirilen çalışmaların listesi aşağıdaki başlıkları kapsıyor:

⇒ Dünya çapında tüm üniversiteler ve 240 kolejde kapsamlı bir aydınlatma okul programı çerçevesinde ilgili veritabanının yaratılması.

⇒ Bu okullara eğitim araçları olarak CD ve eğitici posterlerin dağıtımı, IALD Aydınlatma Tasarım yarışmasının ödül sahiplerinin bu

malzeme içerisinde yer alması.

⇒ Geçen sene Ocak ayında, Vancouver seherinde yapılan IALD'nin yıllık genel kurul toplantısı ve eğitim konferansında gerçekleştirilen esya piyangosundan eğitim desteği olarak elde edilen yaklaşık 13.000 ABD Doları.

⇒ Öğrenci bursu için yine geçen Nisan ayında, Las Vegas'da gerçekleştirilen IALD Yarışma tanıtımı ve Eğitim Vakfı Bağış yemeğinde yaklaşık 18.000 ABD Doları toplanmıştı.

⇒ 133.500 ABD Doları toplanan ödül yemeğinde, Architectural Lighting dergisi açık artırma şeklinde ayrıca 13.400 ABD Dolarlık reklam bağışında bulunmuştu.

⇒ 1 Mart 2005 tarihine kadar, aydınlatma sertifikası bulunan ve/veya Vakfın veritabanında bulunan daha küçük birimlere GE lambaları Renk ve Optik kitleri gönderilecek.

Kurulun 2005 ajandası gayet dolu. Bu projelerin bazıları aşağıda belirtiliyor:

⇒ ELDA+ ile daha anlaşılır uluslararası aydınlatma eğitim veritabanının hazırlanması ve bununla bağlantılı eğitim çalışmalarının yapılması.

⇒ Eğitim Vakfı Dostlarının kazanılması - yeni fonların sağlanmasına yönelik bir çalışma.

⇒ Bir ışık fuarında öğrenci günü planlanıyor, böylece aydınlatma kuruluşlarında çalışan görevliler bilgilerini, aydınlatma derecesi almak isteyen öğrenciler ile paylaşarak onlara yardımcı olabilecekler.

Aydınlatma tasarımcıları Sidney'de toplanıyor

Aralık 2004 tarihinde bir bölge toplantısı için Sidney'de bir araya gelen 10 üye birçok konu arasında aşağıdaki hususları da görüştü:

⇒ IALD üyeliğine teşvik için yerel tasarım firmaları ile konuşulması.

⇒ Sidney kentinin Aydınlatma Stratejisi.

⇒ Avustralya Standartları ve kodlarının, özellikle aydınlatma konularındaki kalitesi açısından, görüşülmesi.

⇒ Kodların halen "kılavuz" niteliğinden daha çok "kuralcı" yapıları.

IALD

**The Merchandise Mart
Suite 9-104
200 World Trade Center
ABD - Chicago, IL 60654
Tel. +1-312-527-3677
Faks +1-312-527-3680
info@iald.org**

Ana Konular

Ayna Sistemleri

Anıtlar

Konferans ve Kongre Salonları

Gökdelenler

Renk Kullanmaksızın

PROFESSIONAL LIGHTING DESIGN TÜRKİYE 2/05

Gelecek Sayıda İslenecek Konular:

GÜNCEL:

New York'taki Staten Island Anıtı

AYDINLATMA TASARIMI:

Özel Mülklerin Aydınlatılması

ÜRÜN:

Dekoratif Ürünler

PLD TÜRKİYE 3/05

PLD TÜRKİYE 4/05

PLD TÜRKİYE 5/05

PLD TÜRKİYE 6/05

PLD TÜRKİYE 1/06

Ana konular değişebilir.

Professional Lighting Design

Published by

Verlag für Innovationen in der Architektur
Marienfelder Str. 20 D-33330 Gutersloh, Deutschland
Tel.: +49-5241-30726-0 - Fax: +49-5241-30726-40
info@via-internet.com
www.pldplus.com - www.via-light.com
Organ of the European Lighting Designers' Association
e.V., ELDA
info@eldaplus.org - www.eldaplus.org
Organ of the International Association of Lighting
Designers, IALD
info@iald.org - www.iald.org

Editor-in-chief: Joachim Ritter
jritter@via-internet.com

Editorial department:

Petra Steiner
Tel.: +49-5241-30726-12 - psteiner@via-internet.com
Alison Ritter
Tel.: +49-5241-30726-22 - aritter@via-internet.com

Advisory Board:

Motoko Ishii, Tokyo
Phil Gabriel, Ottawa
Dr. Heinrich Kramer, Köln
Roger Narboni, Paris
Andrew Whalley, Londra
Charles Stone, New York

Graphic design concept: Kerstin Schroder

Advertising sales manager:

Dipl.-Ing. Christian Aldrup
Tel.: +49-5241-30726-11 - Fax: +49-5241-30726-40
caldrup@via-internet.com

Professional Lighting Design Türkiye

İmtiyaz Sahibi:

Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti.
Nur Günes
nur@pld-turkiye.com

Genel Yayın Yönetmeni:

Tanju Akleman
tanju@pld-turkiye.com

Danışma Kurulu:

Prof. Dr. Mehmet Sener Küçükdoğu (ATMK Başkanı, İst. Kültür Üniversitesi, Mimarlık Ana Bilim Dalı Başkanı)
Ferruh Gök (AGİD Başkanı, Fersa Aydınlatma)
Yıldız Ağan (Hi-Tec Aydınlatma)
Yeşim Betin (Siteco Aydınlatma)
Banu Binat (Arkitera Mimarlık Merkezi)
Altuğ Çaçur (EA Aydınlatma Tasarım)
Tuncay Danacıoğlu (Tepta Aydınlatma)
Aydın Hacaloğlu (Total Aydınlatma)
Coskun Insel (Lumina Aydınlatma)
Jan Van Lierden (Bağımsız Aydınlatma Tasarımcısı)
Cevat Karaman (Lamp83)
Mustafa Seven (Studiodekor)
Hakan Ünsalan (Litpa Aydınlatma)

Grafik:

Levent Karaoğlu

İnteraktif:

Müzeyyen Demirel

Çevirmenler:

Mutlu Peker
Dürün Caner

Reklam Müdürü:

İpek Ergül
ipek@pld-turkiye.com

Abone ve Satış:

Emine Sarioğlu
abone@pld-turkiye.com

Baskı:

Ofset Yapimevi
www.ofset.com

Dağıtım:

Dünya Yayıncılık A.Ş.
www.dunya.com

Subat/Mart 2005
7.50 YTL / 7.5 MILYON TL

Abonelik Formu

Ad: _____ Soyad: _____ Meslek: _____
Firma: _____
Adres: _____
İlçe: _____ Şehir: _____ Posta Kodu: _____
Tel: _____ Faks: _____ E-posta: _____
Fatura için V.D.: _____ V.D. No.: _____

Abonelik Bedeli (Yıllık - 6 sayı)
☐ 40 YTL (40 milyon TL)
☐ 30 YTL (30 milyon TL) Öğrenci
☐ 30 YTL (30 milyon TL) Kurumsal/Çoklu (en az 5 abone)

☐ Banka havalesi ile ödemek istiyorum
(Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti.
Garanti Bankası, Bağlarbaşı Şubesi, 6200931)

Tarih: _____ İmza: _____

Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti. / Aydın Sokak 1/1 Altunizade 34662 İstanbul / Tel: 0216 545 10 85 / Faks: 0216 545 10 89
Dergilerimiz hafta içi mesai saatlerinde, imza karşılığı teslim edilecektir.

PROFESSIONAL LIGHTING DESIGN TÜRKİYE

Türkiye Lisans Sahibi

Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti.
Aydın Sokak 1/1 Altunizade 34662 İstanbul
Tel: 0216 545 10 85 Faks: 0216 545 10 89
www.agustos.com
www.pld-turkiye.com

Her hakkı saklıdır. Professional Lighting Design Türkiye Verlag für Innovationen in der Architektur lisansıyla yayınlanmaktadır. Bu dergide yer alan yazı, makale, fotoğraf ve illüstrasyonların elektronik ortamlar da dahil olmak üzere çoğaltma hakları Verlag für Innovationen in der Architektur ve Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Yazılı izin olmaksızın hangi dilde ve hangi ortamda olursa olsun materyalin tamamının ya da bir bölümünün çoğaltılması yasaktır. Yayımlanan yazı, fotoğraf, ürün tanıtımı ve reklamların sorumluluğu proje müellifi, reklamveren ve yazara aittir. Bu dergi, basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

Fabrika: Adnan Kahveci Mahallesi, İnönü Caddesi No:115
34528 Gürpınar - Büyükçekmece İstanbul / TÜRKİYE
Tel : +90 212 880 96 56 Fax : +90 212 880 96 66

info@kimelsan.com.tr
www.kimelsan.com.tr

Satış Ofisi: Yanıkkapı Tenha Sokak No:5
Karaköy - İstanbul / TÜRKİYE
Tel: +90 212 297 06 53 - 253 93 83
Fax: +90 212 250 90 23

ibeser@entesan.com
gceren@entesan.com
www.entesan.com

info@lunadesign-centre.com
www.lunadesign-centre.com

Işığınız olsun...

EDP

EAP

**Endüstriyel
Aydınlatma**

PAT

PAS

KBN

SAS

SAA

PPH

**Cadde ve Sokak
Aydınlatma**

SLA

SLG

SLS

PPS

PPM

SST

KST

KST

EST

**Dekoratif
Aydınlatma**

EXT

7001

7003

HST

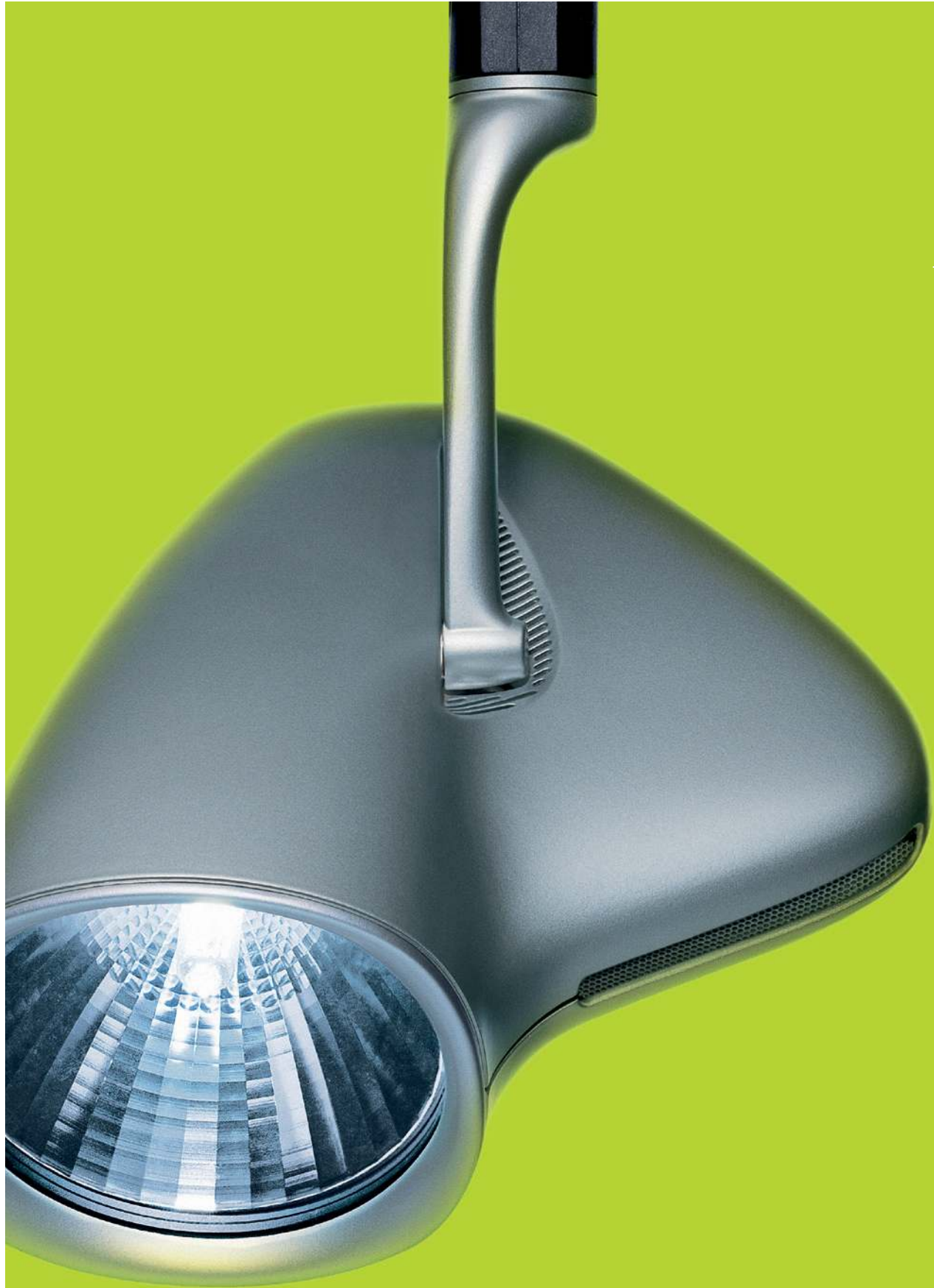

LED

PGD

Perfectly designed.

Where attention is to be created, eye-catchers are needed. The new SOLAR II spotlight generation creates lighting attractions without hiding itself. Expressive and unique – thanks to its organic shape, flowing lines and uniquely expressive elegance, SOLAR II self-assuredly generates atmosphere and mood.

Whether small, medium or large design – innovative technical lighting features and the latest lamp technology make SOLAR II an outstandingly versatile lighting tool: from superspot through to wideflood, it provides the right light for products on display and exhibits, and is DALI-compatible for dynamic lighting scenarios in shops, galleries and showrooms.

Controlled by
LUXMATE Lighting Management

Learn more about
creating different lighting moods
by clicking on
www.zumtobelstaff.com/solar

Design by Massimo Iosa Ghini

ZUMTOBEL STAFF